

การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ศิลปินพจน์เสนาออกณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของ

การศึกษาหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต

สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์

ธันวาคม พ.ศ. 2559

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยนเรศวร

Designer handbags from women Handstitched The Thong district of Phitsanulok province

Art Thesis Submitted to the faculty of Architecture of Naresuan University
In Partial Fulfillment of the Requirements for the
Bachelor of fine and Applied Arts Degree in Product and Package Design

December 2016

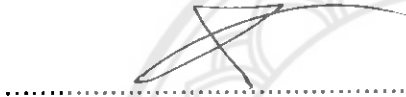
Copyright 2016 by Naresuan University

คณะกรรมการสอบได้พิจารณาศิลปะนิพนธ์ เรื่องการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดันมือ
ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ของนางสาวทัศนิตา เพ็งปรางค์ เห็นสมควรรับเป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์
และบรรจุภัณฑ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร

.....ประธาน

(รศ.ดร.จิรวัดมน์ พิระสันต์)

.....กรรมการ

(ดร.เจนยุทธ ศรีหิรัญ)

.....กรรมการ

(อาจารย์ วราภรณ์ มามี)

ประกาศคุณูปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ประสบความสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ไม่ได้หากขาดผู้มีพระคุณทั้งหลาย ขอขอบพระคุณพ่อ แม่ และน้ำ ที่ให้กาสนับสนุนในเรื่องขอการเรียน การดำเนินชีวิต คำแนะนำต่างๆ และคอยเป็นกำลังใจให้ตลอดเสมอมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านในคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์ และบรรจุภัณฑ์ ที่คอยอบรมสั่งสอน ทั้งในเรื่องการเรียน การทำงาน และการดำเนินชีวิต ด้วยความเอาใจใส่ของอาจารย์ เป็นประโยชน์อย่างมากในการที่จะดำรงชีวิตต่อไปในอนาคต

ขอขอบพระคุณ รศ.ดร.จิรวัดน์ พิระสันต์ ที่คอยให้คำปรึกษา คำแนะนำ และการชี้แนะ ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณ ดร.เจนยุทธ ศรีทัญญ และอาจารย์ วราภรณ์ มามี ที่คอยให้คำชี้แนะ แนวทางการแก้ไขปัญหา และการทำงาน และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ตลอดระยะเวลาการดำเนินงาน จนสามารถลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณผู้ที่ได้คอยช่วยเหลือในการทำงานและคำแนะนำ ซึ่งทุกๆท่านเป็นส่วนช่วยในการทำงานในครั้งนี้ประสบความสำเร็จด้วยดี

พัฒน์นิตา เพ็งปรางค์

ชื่อเรื่อง	การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
ผู้วิจัย	นางสาวพัฒนิตา เพ็งปรางค์
ประธานที่ปรึกษา	รศ.ดร.จิรวัดณ์ พิระสันต์
กรรมการที่ปรึกษา	ดร.เจนยุทธ ศรีหิรัญ อาจารย์ วราภรณ์ มามี
ประเภทสารนิพนธ์	วิทยานิพนธ์ ศป.บ. สาขาวิชาออกแบบผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ มหาวิทยาลัยนเรศวร
คำสำคัญ	กระเป๋าสตรี ผ้าดัดมือ

บทคัดย่อ

การวิจัยการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาผ้าดัดมือของผ้าดัดมือพิษณุโลก และเพื่อการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เพื่อเป็นการพัฒนารูปแบบกระเป๋าสตรีของผ้าดัดมือให้เป็นรูปแบบของกระเป๋าสตรีในปัจจุบันที่มีความทันสมัย น่าใช้ แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นการรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น และเพิ่มรายได้ให้กับชุมชน

การวิจัยในครั้งนี้มีการศึกษาหลักการออกแบบ ความเป็นมาของผ้าดัดมือ จังหวัดพิษณุโลก และประเภทกระเป๋าสตรีที่ได้รับความนิยม ซึ่งนำไปสู่การออกแบบ พัฒนาแบบร่าง และการกำหนดการศึกษาค้นคว้าและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ

จากการศึกษาค้นคว้าวิจัยทำให้ได้ข้อคิดว่ากระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือควรจะมีการพัฒนาให้อยู่ในรูปแบบของกระเป๋าสตรีให้มีความทันสมัย และน่าใช้มากขึ้น เพราะกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือสมัยก่อน น่าสนใจกับผู้บริโภค แสดงออกถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น แต่กับไม่มีผู้บริโภคอยากจะทำ ด้วยปัจจัยในเรื่องของรูปทรงกระเป๋าสตรี จึงได้ออกแบบพัฒนาให้กระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ให้เหมาะกับผู้หญิงยุคใหม่

สารบัญ

บทที่	หน้า
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของโครงการ	3
กรอบความคิดในการวิจัย	4
ขอบเขตการวิจัย	5
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	6
นิยามศัพท์เฉพาะ	7
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบ	8
1.1 ความหมายของการออกแบบ	9
1.2 วิธีการออกแบบ	13
1.3 องค์ประกอบการออกแบบ	13
1.4 ที่มาของแนวความคิดในการออกแบบ	18
1.5 ขอบเขตของงานออกแบบ	19
1.6 การสร้างสรรค์งานออกแบบ	20
2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับกระเป๋าสตรี	21
2.1 ประวัติและความเป็นมาของกระเป๋า	21
2.2 ลักษณะของกระเป๋าสตรีแบบต่างๆ	23
3. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับผ้าดันมือ	31
3.1 พื้นฐานงานผ้า	30
4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	46
4.1 ความเป็นมาของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์	46
4.2 กลุ่มหัตถกรรมผ้าดันมือ	49
3. วิธีดำเนินการวิจัย	51
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	51

สารบัญ(ต่อ)

บทที่	หน้า
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	53
การเก็บรวบรวมข้อมูล	54
การวิเคราะห์ข้อมูล	54
4.ผลการวิจัย	56
กำหนดหัวข้อในการวิจัย / ศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัย	56
เก็บรวบรวมข้อมูล	56
ข้อมูลผู้บริโภครองกลุ่มเป้าหมาย	56
ออกแบบผลิตภัณฑ์	57
พัฒนาแบบร่างและสร้างต้นแบบ	59
ขั้นตอนการผลิต	63
นำเสนอผลงาน	69
5.บทสรุป	71
ความมุ่งหมายของการวิจัย	71
สรุปผล และ อภิปรายผล	72
ข้อเสนอแนะ	72
บรรณานุกรม	74
ประวัติผู้วิจัย	77

สารบัญภาพ

ภาพ	หน้า
ตารางแสดงกรอบความคิด	4
ภาพที่ 1 กระเป๋าคาดเอว drawstring	23
ภาพที่ 2 Backpack	24
ภาพที่ 3 Baguette	24
ภาพที่ 4 Bowler	24
ภาพที่ 5 Bucket	25
ภาพที่ 6 Clutch	25
ภาพที่ 7 Crossbody	25
ภาพที่ 8 Doctor	26
ภาพที่ 9 Duffel	26
ภาพที่ 10 Envelope	26
ภาพที่ 11 Frame	27
ภาพที่ 12 Hobo	27
ภาพที่ 13 Messenger	27
ภาพที่ 14 Minaudiere	28
ภาพที่ 15 Pouch	28
ภาพที่ 16 Saddle	28
ภาพที่ 17 Satchel	29
ภาพที่ 18 Tote	29
ภาพที่ 19 Trapeze	29
ภาพที่ 20 Weekend	30
ภาพที่ 21 Wristlet	30
ภาพที่ 22 พื้นฐานงานผ้า	31
ภาพที่ 23 การเนาเท่ากัน	36

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 24 ตะเข็บเนาเท่าด้านถูก	36
ภาพที่ 25 การเนาไม่เท่ากัน	36
ภาพที่ 26 ผิเสริมห่าง	36
ภาพที่ 27 ผิเสริมถี่	36
ภาพที่ 28 การเนาเฉียง	36
ภาพที่ 29 ตะเข็บเนาเฉียง	36
ภาพที่ 30 การเนาแบบเทเลอร์	37
ภาพที่ 31 ตะเข็บเนาแบบเทเลอร์	37
ภาพที่ 32 สอยซอนด้าย	37
ภาพที่ 33 ตะเข็บสอยซอนด้ายด้านถูก	37
ภาพที่ 34 ตะเข็บสอยซอนด้ายด้านผิด	37
ภาพที่ 35 ตะเข็บสอยพันริม ด้ายด้านถูก	38
ภาพที่ 36 ตะเข็บสอยพันริม ด้ายด้านผิด	38
ภาพที่ 37 การสอยหักมุมไขว้กลับ	38
ภาพที่ 38 ตะเข็บสอยหักมุมไขว้กลับ	38
ภาพที่ 39 การสอยคร่อมริมผ้า	38
ภาพที่ 40 ตะเข็บสอยคร่อมริมผ้า	38
ภาพที่ 41 การเย็บด้นตะลุย	39
ภาพที่ 42 ตะเข็บด้นตะลุย	39
ภาพที่ 43 ตะเข็บด้นถอยหลัง ด้ายด้านถูก	39
ภาพที่ 44 ตะเข็บด้นถอยหลัง ด้ายด้านผิด	39
ภาพที่ 45 ตะเข็บด้นถอยหลังแบบดำน้ำ ด้ายด้านถูก	39
ภาพที่ 46 ตะเข็บด้นถอยหลังแบบดำน้ำ ด้านผิด	39
ภาพที่ 47 ตะเข็บธรรมดา	40

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 48 ตะเข็บรูคย่น	40
ภาพที่ 49 ตะเข็บเข้าถ้ำ	40
ภาพที่ 50 ตะเข็บล้ม	41
ภาพที่ 51 ตะเข็บทำคิ้ว	41
ภาพที่ 52 ตะเข็บกันลื่นโดยวิธีเดินจักรสองแถว	41
ภาพที่ 53 ตะเข็บกันลื่นโดยวิธีเดินจักรแล้วตัดด้วยกรรไกรซิกแซ็ก	42
ภาพที่ 54 ตะเข็บกันลื่นโดยวิธีตัดริมผ้าด้วยกรรไกรซิกแซ็ก	42
ภาพที่ 55 ตะเข็บกันลื่นโดยวิธีพับริมผ้าแล้วเดินจักรทับ	42
ภาพที่ 56 ตะเข็บกันลื่นโดยเย็บตะเข็บล้ม	43
ภาพที่ 57 การตกแต่งด้วยการตัดต่อผ้า (ควิลท์ติ้ง)	45
ภาพที่ 58 แสดงแบบการใช้ชีวิตที่ชอบไปเที่ยวของกลุ่มเป้าหมาย	57
ภาพที่ 59 แสดงรูปภาพของรูปแบบกระเป๋าที่จะออกแบบ	58
ภาพที่ 60 แสดงรูปภาพของรูปแบบความตรงกันข้าม (contrast)	59
ภาพที่ 61 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่1 (กระเป๋าเบ้กับกระเป่าสะพาย)	59
ภาพที่ 62 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่1 (กระเป๋าทรงพระจันทร์กับกระเป่าถือ)	60
ภาพที่ 63 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่1 (คอลเลคชั่น 1 ชุด)	60
ภาพที่ 63 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่2 (กระเป๋าเบ้)	60
ภาพที่ 64 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่2 (กระเป่าสะพาย)	61
ภาพที่ 65 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่2 (กระเป่าถือ)	61
ภาพที่ 66 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่2 (กระเป๋าทรงพระจันทร์)	61
ภาพที่ 67 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่3 (คอลเลคชั่น 1 ชุด)	62
ภาพที่ 68 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่4 (คอลเลคชั่น 1 ชุด)	62
ภาพที่ 69 แสดงรูปภาพของการเขียนแบบ working drawing(กระเป๋าเบ้)	63
ภาพที่ 70 แสดงรูปภาพของการเขียนแบบ working drawing(กระเป่าสะพาย)	63

สารบัญภาพ(ต่อ)

ภาพ	หน้า
ภาพที่ 71 แสดงรูปภาพของการเขียนแบบ working drawing(กระเป๋าทรงพระจันทร์)	63
ภาพที่ 72 แสดงรูปภาพของการเขียนแบบ working drawing(กระเป๋าถือแบบไร้สาย)	63
ภาพที่ 73 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นเตรียมผ้าและตัดผ้าตามแบบ)	65
ภาพที่ 74 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนการเย็บผ้าและต่อผ้า)	65
ภาพที่ 75 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนต่อผ้าให้เป็นกระเป๋า)	66
ภาพที่ 76 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนการทำที่ใส่ของชั้นในและการเย็บผ้าชั้นใน)	66
ภาพที่ 77 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนเย็บติดกันให้เป็นกระเป๋าชั้นนอกและเย็บzip)	67
ภาพที่ 78 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนเย็บผ้าชั้นใน)	67
ภาพที่ 79 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนรวมชั้นในและชั้นนอก)	68
ภาพที่ 80 แสดงรูปภาพของผลงานกระเป๋า	68
ภาพที่ 81 แสดงรูปภาพของผลงานกระเป๋ากับนางแบบ	69
ภาพที่ 82 แสดงรูปภาพของผลงานการนำเสนอ	70

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในปัจจุบันมีการจัดตั้งโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ OTOP โครงการนี้เป็นโครงการที่เป็นการพัฒนาชุมชนในเรื่องของการส่งเสริมและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน หรือรากฐานของประเทศให้มีความมั่นคงยิ่งขึ้น โดยทางรัฐบาลได้ส่งเสริม สนับสนุน กระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาของท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างงานสร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและตนเอง ทั้งนี้เป็นการเชื่อมโยงจากท้องถิ่นสู่สากลในการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานด้านผลิตภัณฑ์สินค้าของหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) ไปสู่ของตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ ซึ่งเริ่มจากการรวมกลุ่มของประชาชนระดับรากฐานในการจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เป็นผลิตภัณฑ์หรือสิ่งของ ของกิน ของใช้ และได้มีการบริการให้มีคุณภาพให้ได้มาตรฐาน มีเอกลักษณ์เฉพาะท้องถิ่นแต่ละที่ ไม่ว่าจะเป็นวัฒนธรรม อาหารการกิน ความเป็นอยู่ ผลิตภัณฑ์ ซึ่งเป็นแนวทางหนึ่งในการสร้างการพึ่งพิงตนเอง และการช่วยเหลือซึ่งกันและกันของชุมชน เพื่อแก้ไขปัญหาการประกอบอาชีพทั้งในระดับบุคคล ระดับครัวเรือน ระดับกลุ่มชุมชน หมู่บ้าน ตำบล ตลอดจนเครือข่ายกลุ่มอาชีพต่างๆให้มีความสามารถในการบริหารตามแนวทาง หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถพัฒนาต่อยอดไปถึงระดับ วิสาหกิจขนาดกลาง และ ขนาดย่อม(SMEs) ส่งผลให้ชุมชนพอมีพอกินอยู่ดีกินดี จนถึงระดับมั่งมีศรีสุข สังคมเกิดความสงบสุข มีความสมานฉันท์ เกิดความมั่นคงของชีวิตและความเข้มแข็งแก่เศรษฐกิจฐานรากของประเทศ

ผู้วิจัยได้มีความสนใจในเรื่องของการทำกระเป๋าผ้าัดนมือซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP)ในเรื่องของการทำผ้าัดนมือในสมัยก่อนเมื่อครั้งที่ยังไม่มีจักรเย็บผ้า ชาวบ้านได้ใช้เข็มกับด้ายช่วยในการเย็บและซ่อมแซมเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มไว้ใช้เองในครัวเรือน ฝีมือในการเย็บจะไม่ปราณีและไม่รีบร้อน เพราะทำไว้ใช้กันเอง โดยใช้วิธีเนา สอย ปักชุนด้วยมือมาโดยตลอดโดยไม่มีการประยุกต์ใช้เครื่องทุ่นแรงหรืออุปกรณ์อื่นๆ ต่อมาเมื่อ 20กว่าปีที่ผ่านมามีการค้นผ้าได้มีขึ้นครั้งแรกในกลุ่มสตรีชาวคริสตจักรสามัคคีธรรมที่ 5 เท่านั้น ต่อมาได้ขยายว่าจ้างกลุ่มสตรีในหมู่บ้าน

ใกล้เคียงรับงานไปทำที่บ้าน ต่อมา ปี 2545 ได้มีสนับสนุนงบประมาณตามโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ สนับสนุนหัตถกรรมผ้าดัดมือการทำผ้าดัดมือ

ผ้าดัดมือเป็นงานที่เย็บปักด้วยมือ ในครัวเรือนและเป็นของฝากกับผู้ที่มาเยี่ยมเยือน ปัจจุบัน ได้มีการพัฒนารูปแบบการเย็บปัก ลายเส้น ลวดลาย สีส้น เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย ใช้เป็นผ้าคลุมเตียง และผ้าห่มได้ แต่ยังไม่ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการเย็บปักด้วยมือ ลายเส้นและลวดลาย มีลักษณะที่ บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของภูมิปัญญาท้องถิ่น(วีระศักดิ์ วัสสุตตะมะ .หัตถกรรมผ้าดัดมือ (ออนไลน์) . . http://www.otop5star.com/pop_up01-th.php?id=233 . สืบค้นวันที่ 31 ส.ค. 2559.)

กระเป๋าถือเป็นสิ่งของที่จำเป็นที่สุด มนุษย์เราเป็นอย่างมาก ถ้าไม่มีกระเป๋าเราก็ต้องหอบ ข้าวของต่างๆทำให้ไปไหนมาไม่ค่อยสะดวกในการเดินทางสักเท่าไร ดังนั้นกระเป๋าจึงมีส่วนช่วย ในการเก็บข้าวของต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เครื่องสำอาง หนังสือ เงิน อุปกรณ์ต่าง ที่เราอยากจะพก หรืออยากจะใส่เคลื่อนย้ายของเหล่านั้น กระเป๋ามีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นกระเป๋า สตางค์ มีไว้ สำหรับใส่เงิน ไว้จ่ายชำระ มากมาย และมีหลายขนาด หลายไซส์ ที่เราเลือกใช้ ไม่ว่าจะเป็น กระเป๋าตางค์ สำหรับสุภาพบุรุษ กระเป๋าตางค์สำหรับสุภาพสตรี มีสีส้นสัดส่วนต่างๆ มีสีต่าง รูปแบบต่าง กระเป๋าหนังสือ กระเป๋าสะพาย (เดือนฉาย ใจกว้าง. กระเป๋า (ออนไลน์) . <http://168kkn.blogspot.com/2013/09/30.html> . สืบค้น วันที่ 31 ส.ค. 2559.)

ดังนั้นกระเป๋าสามารถแบ่งเป็นช่วงของศตวรรษ ช่วงศตวรรษที่ 14 เป็นศตวรรษของกระเป๋าคาดเอว ซึ่งช่วงศตวรรษนี้ กระเป๋าได้เข้ามามีบทบาททางสังคมอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจาก วัสดุที่ใช้ทำกระเป๋ารวมถึงการตัดเย็บ สามารถเป็นบ่งชี้ว่าผู้ใช้กระเป๋านั้น มีฐานะทางสังคม ช่วงศตวรรษที่ 16 ช่วงศตวรรษนี้ได้เริ่มมีการนำหนังสัตว์เข้ามาใช้ ซึ่งก็เริ่มมีการตัดเย็บหนังสัตว์เป็นกระเป๋านหนังสัตว์ กระเป๋าผ้าก็มีแต่จะเป็นแนวใบใหญ่ไว้ใส่ของ ช่วงศตวรรษที่ 17 เป็นช่วงศตวรรษที่ผู้หญิงให้ความสำคัญกับการเย็บปักถักร้อย จึงเป็นช่วงศตวรรษที่การเย็บกระเป๋า มีลูกเล่น และความสลับซับซ้อนมากขึ้น ซึ่งถือได้ว่าเป็นช่วงของกระเป๋าช่วงหนึ่งได้เลย ช่วงศตวรรษที่ 18 เป็นยุคของกระเป๋าถือ เนื่องจากกระเป๋าที่อยู่ในเสื้อผ้า ทำให้เสื้อผ้าเปลี่ยนทรง จึงเริ่มมีการนำกระเป๋าถือขึ้นมาใช้ช่วงศตวรรษที่ 19 ช่วงนี้การออกแบบกระเป๋าจะมีการเจาะจงไปกับการใช้งานมากขึ้นและช่วงนี้เป็นช่วงของแฟชั่น จึงเริ่มมีการแข่งขันทางการตัดเย็บ และวัสดุที่ใช้ การดีไซน์ จึงทำให้เกิดกระเป๋า

แบรนด์เนมต่างๆ ขึ้นหลายแบรนด์เนม (ประวัติของกระเป๋า (ออนไลน์)
[.http://jipathastore.exteen.com/20120806/entry](http://jipathastore.exteen.com/20120806/entry) สืบค้นวันที่ 31 ส.ค. 2559)

กระเป๋า ที่ถือได้ว่าเป็นความจำเป็นอย่างมากในการดำรงชีวิตของคนเราในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นกระเป๋าใบเล็ก ที่ใส่เงิน ที่ใส่บัตรเครดิต บัตรATM บัตรประจำตัว กระเป๋าเครื่องเขียน กระเป๋าขนาดกลางที่จะใส่ที่เล็กๆน้อยๆ ที่มีทั้งเครื่องสำอาง กระเป๋าสตางค์ กระเป๋านั่งหนังสือ กระเป๋าแฟชั่น หรือ กระเป๋าขนาดใหญ่ พวกกระเป๋าเดินทาง กระเป๋ากระดานวาดรูป และอีกมากมาย ในสังคมส่วนใหญ่กระเป๋าถือก็เป็นการบ่งบอก ความเป็นตัวบุคคลได้เหมือนกัน

ผู้วิจัยสนใจในทางผู้วิจัยได้เห็นปัญหาในด้านของรูปแบบ ของกระเป๋าผ้าดัดมือ ที่มีในรูปแบบเดิม ไม่มีความน่าสนใจในความต้องการใช้ และต้องการออกแบบในการนำของที่น่าสนใจทำให้มีความน่าสนใจมากขึ้นไปอีก ทำให้ต้องมีการศึกษาในการทำกระเป๋า รูปแบบกระเป๋าสตรีที่คนส่วนใหญ่นิยม โดยรวมกับการเย็บผ้าดัดมือ ให้เกิดมีความหลากหลายของผลิตภัณฑ์กระเป๋า มีความคงทน สะดวกการใช้งาน มีดีไซน์ที่ทันสมัย เพื่อให้ยกระดับผลิตภัณฑ์ เพิ่มการส่งออกในการค้าขายมากขึ้น เนื่องจากเป็นการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ สามารถนำการออกแบบกระเป๋ามาใช้งานได้จริง

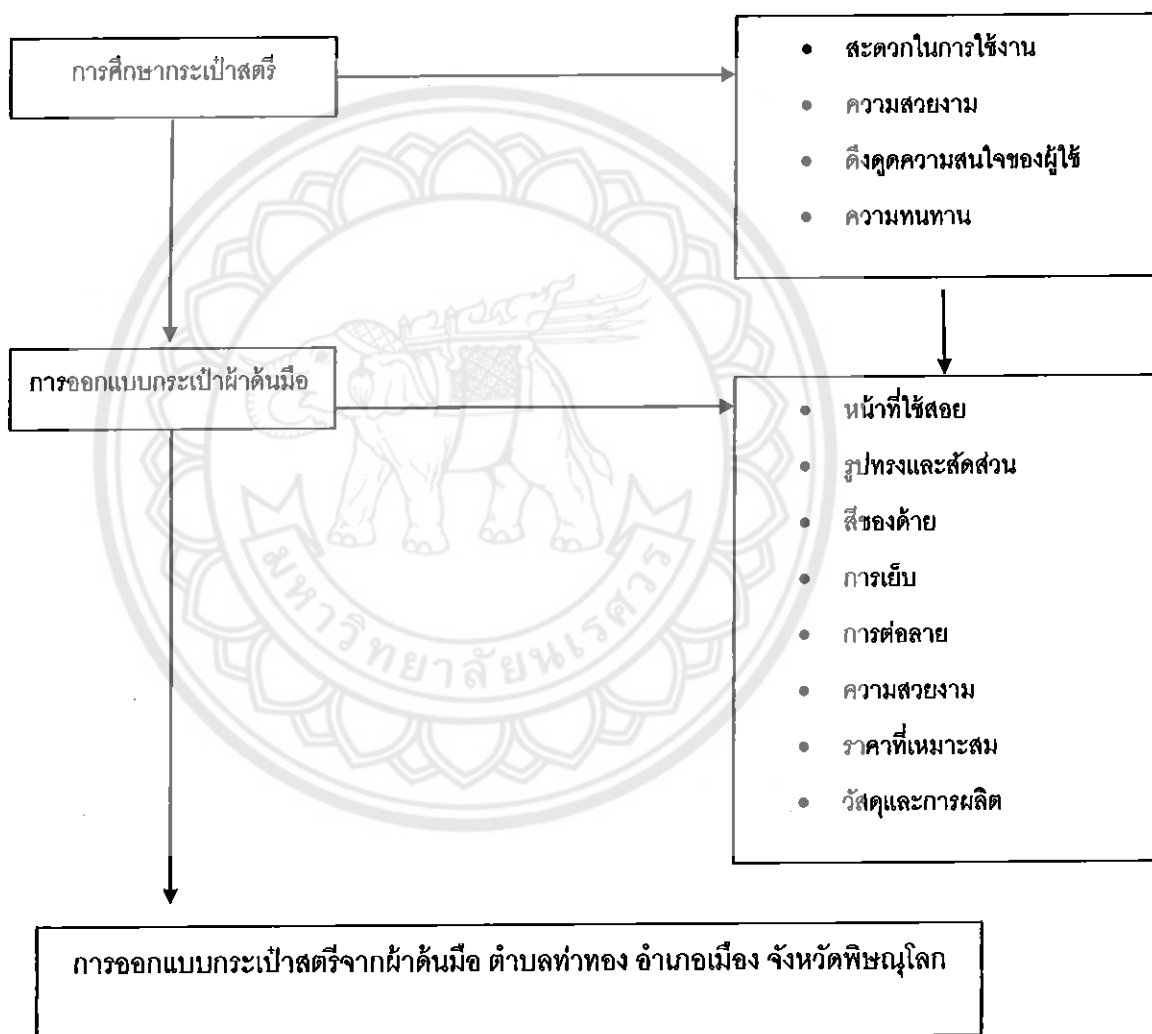
วัตถุประสงค์ของโครงการ

การวิจัยเรื่องการออกแบบการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยเป็นการออกแบบที่มีจุดประสงค์

1. เพื่อศึกษาผ้าดัดมือของจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

กรอบความคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้ออกแบบมีวัตถุประสงค์ที่ต้องออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ให้มีความทันสมัย มีแนวความคิดใช้รูปแบบของกระเป๋าปัจจุบัน การใช้งาน โดยคำนึงถึงปัจจัยต่างๆ มากมายที่ส่งผลต่อรูปแบบและคุณภาพของงาน เพื่อให้เกิดความพึงพอใจ แสดงเป็นกรอบความคิดได้ดังนี้

ตารางแสดงกรอบความคิด

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นกรณีศึกษา เป็นการออกแบบเพื่อการใช้งาน

1. ขอบเขตด้านพื้นที่

การศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้ผู้วิจัยจะศึกษาในพื้นที่ของกลุ่มผู้ใช้งานหัตถกรรมจากผ้าด้นมือ จังหวัดพิษณุโลก โดยมีการเป็นพื้นที่การศึกษา ประกอบด้วยกลุ่มเป้าหมาย กลุ่มที่ใส่กระเป๋าสตรีในเขตพื้นที่ของมหาวิทยาลัยนเรศวร

2. ขอบเขตด้านช่วงเวลา

การวิจัยนี้มีความเกี่ยวเนื่องลำดับเวลาสำหรับการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ โดยศึกษารูปแบบความชอบ การใช้งาน มีระยะเวลา 4 เดือน ตั้งแต่ เดือนกันยายน-ธันวาคม พ.ศ. 2559

3. ขอบเขตด้านเนื้อหา

3.1 ขอบเขตด้านคุณสมบัติด้านการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ

-กระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ต้องอยู่สภาพเรียบร้อยตลอดชิ้นงาน ประณีต สวยงาม ไม่เปรอะเปื้อน

-กระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ต้องไม่ปรากฏข้อบกพร่องให้เห็นเด่นชัด ผ้าเป็นรูปหรือขาด รอยต่อและริม ฝ้าหลุดลุ่ย มีปลาย เส้นด้ายโผล่ออกมา

-กระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ต้องมี สีของด้ายที่ใช้สียเดียวกันกับสีของฝ้าหรือใช้สีให้กลมกลืนมากที่สุด และเป็นที่ยอมรับได้ ขนาดของเส้นด้ายต้องเหมาะสมกับเนื้อฝ้า

-กระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ต้องมีรูปทรงและสัดส่วน ต้องไม่บิดเบี้ยว เกรนฝ้า ถูกต้อง สมส่วน ไม่ย่นตึง หรือรั้ง

3.2 ขอบเขตด้านกระบวนการผลิตกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ

-รูปแบบและโครงสร้างการออกแบบ

-การเลือกใช้วัสดุ

-การดำเนินการผลิต

-ตรวจสอบคุณภาพและการใช้งานได้จริง

4. ขอบเขตด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์

การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ได้มีการศึกษาค้นคว้าข้อมูลในส่วนต่างๆ เพื่อกระบวนการออกแบบดังนี้

- หน้าที่ใช้สอย
- รูปทรงและสัดส่วน
- สีของผ้า
- การเย็บ
- การต่อลาย
- ความสวยงาม
- ราคาที่เหมาะสม
- วัสดุและการผลิต

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยตอบสนองของพฤติกรรมของสตรี ประกอบไปด้วย

- กระเป๋าเป้ (Backpack)	1	ใบ
- กระเป๋าทรงพระจันทร์เสี้ยว (Hobo)	1	ใบ
- กระเป๋าผ้าแบบไม่มีสาย (Pouch)	1	ใบ
- กระเป๋าสะพายข้าง (Messenger)	1	ใบ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
2. ได้กระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

นิยามศัพท์เฉพาะ

1.การออกแบบ หมายถึง การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆตามความต้องการของมนุษย์ โดยใช้กระบวนการวางแผน การคิดที่เป็นขั้นเป็นตอนและการที่จะรองทำขึ้นมา โดยการใช่วัตถุแต่ละชนิดและคุณสมบัติของวัสดุด้วยตามความคิดการออกแบบและความต้องการ

2.หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) หมายถึง โครงการที่รัฐบาลได้จัดตั้งขึ้น เพื่อส่งเสริมสนับสนุน กระบวนการเรียนรู้ การพัฒนาอาชีพ การพัฒนาผลิตภัณฑ์ที่เกิดจากภูมิปัญญาของท้องถิ่น และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการสร้างงาน สร้างอาชีพเสริม สร้างรายได้ให้แก่ชุมชนและตนเอง

3.ผ้าดันมือ หมายถึง การเย็บปักผ้า ลายเส้น ลวดลาย สีส้นลงบนผ้า ด้วยมือ หรืองานแฮนด์เมด เมื่อสมัยก่อนมีไว้เพื่อซ่อมแซมเสื้อผ้า หรือเย็บที่นอน เย็บผ้าห่ม แต่สมัยนี้ได้มีการนำผ้าดันมือไปทำในรูปแบบอื่นๆ เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย

4.กระเป๋าสตรี หมายถึง สิ่งที่สามารถพกพาไปไหนได้สะดวก และสามารถเก็บของที่ต่องพกพาได้ ไม่ว่าจะเป็นของโทรศัพท์ กระเป๋าพกพา กระเป๋าเงิน สมุดโน้ต ปากกา ดินสอหรือเครื่องสำอาง และเป็นสิ่งที่สามารถปกป้องบอกความเป็นตัวตนของคนๆนั้นได้นอกจากการแต่งกาย แต่งหน้า

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัย เรื่อง การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดนมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ในบทนี้ เพื่อกำหนดกรอบแนวความคิดสำหรับการวิจัย โดยผู้วิจัยได้ศึกษาและวิเคราะห์เอกสาร ตำรา บทความทางวิชาการ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยครอบคลุมเนื้อหาดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบ

- 1.1 ความหมายของการออกแบบ
- 1.2 วิธีการออกแบบ
- 1.3 องค์ประกอบของการออกแบบ
- 1.4 ที่มาของแนวความคิดในการออกแบบ
- 1.5 ขอบเขตของงานออกแบบ
- 1.6 การสร้างสรรค์งานออกแบบ

2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับกระเป๋าสตรี

- 2.1 ประวัติและความเป็นมาของกระเป๋า
- 2.2 ลักษณะของกระเป๋าสตรีแบบต่างๆ

3. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับผ้าดัดนมือ

- 3.1 พื้นฐานงานผ้า

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

- 4.1 ความเป็นมาของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์
- 4.2 กลุ่มหัตถกรรมผ้าดัดนมือ

จากเนื้อหาดังกล่าว เป็นการทบทวนแนวคิดทฤษฎีที่จะนำมาใช้ในการศึกษาเรื่อง การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดนมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับการออกแบบ

การออกแบบนั้นมีความจำเป็นที่ต้องพิจารณาด้าน สุนทรียศาสตร์ ประโยชน์ใช้สอย หลัก เศรษฐศาสตร์ และมุมมองสังคมการเมือง ทั้งในสิ่งที่ออกแบบและขั้นตอนการออกแบบ การออกแบบอาจเกี่ยวข้องกับการค้นหาข้อมูล ความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ การทำแบบจำลอง การปรับเปลี่ยนให้ทำงานร่วมกันได้

1.1 ความหมายของการออกแบบ

ความหมายของคำว่า "การออกแบบ" นั้นคืออะไร มีที่มาอย่างไร ซึ่งคำว่า "การออกแบบ" นั้นได้มีคำนิยาม การตีความ การจำกัดความ ไว้หลากหลายความหมายมากมาย ตามความเข้าใจของแต่ละบุคคล เช่น

การออกแบบ หมายถึง การรู้จักวางแผนจัดตั้งขั้นตอน และรู้จักเลือกใช้วัสดุวิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการนั้น โดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบ และคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิด ตามความคิดสร้างสรรค์ และการสร้างสรรค์สิ่งใหม่ขึ้นมา เช่น การจะทำโต๊ะขึ้นมาซักหนึ่งตัว เราจะต้องวางแผนให้เป็นขั้นตอน โดยต้องเริ่มต้นจากการเลือกวัสดุที่จะใช้ในการทำโต๊ะนั้นว่าจะใช้วัสดุอะไรที่เหมาะสม ในการยึดต่อระหว่างจุดต่างๆนั้นควรใช้ กาว ตะปู สกรู หรือใช้ข้อต่อแบบใด รู้ถึงวัตถุประสงค์ของการนำไปใช้งาน ความแข็งแรงและการรองรับน้ำหนักของโต๊ะสามารถรองรับได้มากน้อยเพียงใด สีสนควรใช้สีอะไรจึงจะสวยงาม เป็นต้น

การออกแบบ หมายถึง การปรับปรุงแบบ ผลงานหรือสิ่งต่างๆ ที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสม และดูมีความแปลกใหม่ขึ้น เช่น โต๊ะที่เราทำขึ้นมาใช้ เมื่อใช้ไปนานๆก็เกิดความเบื่อหน่ายในรูปทรง หรือสีเราก็จัดการปรับปรุงให้เป็น รูปแบบใหม่ให้สวยกว่าเดิม ทั้งความเหมาะสม ความสะดวกสบายในการใช้งานยังคงเหมือนเดิม หรือดีกว่าเดิม เป็นต้น

การออกแบบ หมายถึง การรวบรวมหรือการจัดองค์ประกอบทั้งที่เป็น 2 มิติ และ 3 มิติ เข้าด้วยกันอย่างมีหลักเกณฑ์ การนำองค์ประกอบของการออกแบบมาจัดรวมกันนั้น ผู้ออกแบบจะต้องคำนึงถึงประโยชน์ในการใช้สอยและความสวยงาม อันเป็นคุณลักษณะสำคัญของการออกแบบ เป็นศิลปะของมนุษย์เนื่องจากการสร้างค่านิยมทางความงาม และสนองคุณประโยชน์ทางกายภาพให้แก่มนุษย์ด้วย

การออกแบบ หมายถึง กระบวนการที่สนองความต้องการในสิ่งใหม่ๆของมนุษย์ ซึ่งส่วนใหญ่เพื่อการดำรงชีวิตให้อยู่รอด และสร้างความสะดวกสบายมากยิ่งขึ้น

และก็มีนักวิชาการหลากหลายท่านที่ได้คำนึงถึงความหมายกับการออกแบบ ที่แตกต่างกัน ออกไป

(Holmes, 1934) การออกแบบคือการจัดระเบียบหรือวางผังอย่างตั้งใจสำหรับที่ว่าง เรื่องราว หรือกิจกรรมตามจุดมุ่งหมายที่กำหนด

(Jones, 1962) การออกแบบคือการเสนอแนะเกี่ยวกับความเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น

(Archer, 1971) การออกแบบคือการสร้างความคิดขึ้นสำหรับชิ้นงานหรือระบบ และ การแสดงออกของความคิดให้มีรูปทรงเป็นตัวตน

(Gasson, 1974) การออกแบบคือกระบวนการคิดค้นข้ามสาขาวิชา ซึ่งมนุษย์ค้นหาจากเพื่อสร้างความพึงพอใจให้ตนเองแล้ว ยังเพื่อความต้องการของคนอื่นๆ

(Archer, 1976) การออกแบบเป็นสาขาที่เกี่ยวกับประสบการณ์ ความชำนาญและความรู้ซึ่งสะท้อนถึงความเข้าใจใส่ต่อการปรับเปลี่ยนสภาพแวดล้อมให้เป็นไปตามความต้องการด้านวัตถุและจิตใจเฉพาะอย่างยิ่งมันเกี่ยวข้องกับการจัดเรียง การจัดองค์ประกอบ ความหมาย คุณค่าและจุดมุ่งหมายในเงื่อนไขที่มนุษย์กำหนดขึ้น

(Sparke, 1987) การออกแบบเป็นแนวความคิดที่ซับซ้อน มันเป็นทั้งกระบวนการ และผลลัพธ์ของกระบวนการนั้นๆ ในลักษณะที่เป็นรูปร่าง รูปแบบ และความหมายของสิ่งของที่ถูกออกแบบขึ้นมา

(Golestein, 1968: 3) ให้ความเห็นว่า การออกแบบ คือการเลือก และการจัดสิ่งต่าง ๆ (วัตถุ สิ่งของ หรือเรื่องราวเนื้อหา) ด้วยจุดมุ่งหมายสองอย่าง คือ เพื่อให้มีระเบียบ และให้มีความงาม

(Bevlin, 1980: 2) ให้ความเห็นว่า การออกแบบ คือการรวบรวมส่วนต่างๆ ให้สัมพันธ์เข้าด้วยกันทั้งหมด

อาร์ สุธิพันธ์ (2527 : หน้า 8) ให้ความหมายของการออกแบบไว้ว่า การออกแบบหมายถึง การรู้จักวางแผน เพื่อที่จะได้ลงมือกระทำตามที่ต้องการและการรู้จักเลือกวัสดุ วิธีการเพื่อทำตามที่ต้องการนั้น โดยให้สอดคล้องกับลักษณะรูปแบบ และคุณสมบัติของวัสดุแต่ละชนิดตามความคิดสร้างสรรค์ สำหรับการออกแบบอีกความหมายหนึ่งที่ได้ให้ หมายถึง การ ปรับปรุงรูปแบบผลงานที่มีอยู่แล้ว หรือสิ่งต่างที่มีอยู่แล้วให้เหมาะสม ให้มีความแปลกความใหม่เพิ่มขึ้น

วิรุณ ตั้งเจริญ (2527 : หน้า 19) ให้ความเห็นว่า การออกแบบ คือ การวางแผนสร้างสรรค์รูปแบบ โดยวางแผน จัดส่วนประกอบของการออกแบบ ให้สัมพันธ์กับประโยชน์ใช้สอยวัสดุ และการผลิตของสิ่งที่ต้องการออกแบบนั้น

สิทธิศักดิ์ รัญศรีสวัสดิ์กุล (2529: หน้า 5) ให้ความเห็นว่า การออกแบบ เป็นกิจกรรมอันสำคัญประการหนึ่งของมนุษย์ ซึ่งหมายถึงสิ่งที่มีอยู่ในความนึกคิด อันอาจจะเป็นโครงการหรือรูปแบบที่นักออกแบบกำหนดขึ้นด้วยการจัด ทำทาง ถ้อยคำ เส้น สี แสง เสียง รูปแบบ และวัสดุต่างๆ โดยมีกฎเกณฑ์ทางความงาม

พาศนา ตันทลัษณ์ (2526 : หน้า293) ให้ความเห็นว่า การออกแบบ เป็นการสร้างสรรค์โดยมีแบบแผนตามความ ประสงค์ที่กำหนดไว้ มีคำจำกัดความของการออกแบบอันหนึ่งที่กล่าวว่า การออกแบบคือกิจกรรมการแก้ปัญหาเพื่อให้บรรลุตามเป้าหมาย หรือจุดประสงค์ที่ตั้งไว้ (Design is a goal-directed problem-solving activity-Archer ,1965) จากคำจำกัดความแสดงให้เห็นว่าในการออกแบบจะเริ่มจากการมีปัญหามีการตั้งเป้าหมายที่มาจากฝ่ายต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง มีกิจกรรมการทำงานเพื่อแก้ปัญหาจากงานออกแบบและรวบรวมผลสมผสานให้บรรลุตามความประสงค์ที่กำหนดในอดีตผู้ที่ ทำหน้าที่ออกแบบและผลิตผลงานการออกแบบของตนมักอยู่ในตัวคนๆ เดียว คือช่างฝีมือผู้สร้างสรรค์งานหัตถกรรม รับผิดชอบ ต่อมาเมื่อมีความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีและความสลับซับซ้อนของสภาพความต้องการให้ได้ครบถ้วน จึงทำให้เกิดเป็นอาชีพนักออกแบบขึ้น ผู้ที่ทำหน้าที่นี้มักเป็นผู้ที่ได้รับการศึกษาและฝึกฝนมาโดยเฉพาะ ดังนั้นเมื่อกล่าวถึงวิธีการ ทำงานออกแบบในอดีตที่ผ่านมาจึงอาจจำแนกได้เป็น 2 ลักษณะ

1) วิธีการของช่างฝีมือ (หรือ Unselfconscious process) เป็นวิธีการทำงานโดยการลองผิด-ลองถูกของช่างฝีมือด้วยความคุ้นเคยกับปัญหาในงานของตน ช่างฝีมือจะจัดการ แก้ไขปัญหาอย่างได้ผลตรงจุดนั้นโดยการค่อยปรับเปลี่ยน ช่างฝีมือได้รับการฝึกฝนขณะทำงานเป็นลูกมือมาก่อน จึงมีข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการ วัสดุและกรรมวิธีการผลิตสะสมไว้อยู่ในความทรงจำ เนื่องจากไม่มีการบันทึกและ การวาดภาพเก็บไว้เป็นหลักฐาน ดังนั้น การพัฒนาในงานออกแบบจึงกินเวลานาน และทำให้ยากที่จะเปลี่ยนแปลง ทั้งหมดมักเป็นการค่อยปรับเปลี่ยนไปที่ละน้อยในระหว่างการทำงาน ข้อดีของวิธีการทำงานออกแบบในลักษณะนี้ คือ ช่วยให้ช่างสามารถจดจำซึมซาบเข้าไปอย่างแน่นเหนียวแก่การสัมผัส

2) วิธีการของช่างเขียนแบบ (หรือ Self conscious process) เป็นวิธีการทำงานที่ใช้แบบ (Drawing) เป็นศูนย์กลางในการคิด การปรับปรุงและการพัฒนาแบบ เนื่องจากในการทำงานออกแบบที่มีความซับซ้อนและมีขนาดใหญ่มากขึ้น เช่น การ

ออกแบบอาคารหรือเรือเดินสมุทร เป็นต้น จำเป็นต้องมีการแบ่งงานออกเป็นแผนกตามความถนัดของแรงงาน เพื่อ ช่วยให้ทำงานได้รวดเร็วยิ่งขึ้น วิธีการของช่างเขียนแบบต่างจากการทำงานของช่างฝีมือ ตรงที่ต้องใช้การวาดภาพ สำเร็จขึ้นก่อนการลงมือทำ และใช้การคาดคิดล่วงหน้าไปในอนาคต (Perceptual span) วิธีการออกแบบในลักษณะ นี้ช่วยให้มีอิสระในการเปลี่ยนแปลงและสามารถแก้ไขแบบได้ง่ายขึ้น

วิธีการทำงานออกแบบทั้ง 2 ลักษณะดังกล่าวเป็นที่เข้าใจกันอย่างชัดเจนแล้วว่า มีแนวทางการเข้าสู่ปัญหาของงาน ออกแบบด้วยการใช้สัญชาตญาณและความชาญฉลาดเฉพาะตัวของช่าง ซึ่งไม่เหมาะสมและไม่เพียงพอ ในการแก้ปัญหา งานออกแบบในปัจจุบัน เนื่องจากสภาพความต้องการที่มากขึ้น และความเชื่อมโยงระหว่างองค์ประกอบในงานออกแบบ ตั้งแต่มนุษย์ผู้ใช้งาน ตลอดจนสภาพแวดล้อมที่มีผลกระทบซึ่งกันและกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ อีกทั้งงานออกแบบสมัยใหม่ มีปัจจัยที่เกี่ยวข้องเพิ่มมากขึ้น ทำให้ปริมาณข้อมูลที่จำเป็นมีเพิ่มขึ้นอย่างมาก วิธีการทำงานออกแบบลักษณะเดิมไม่ สามารถจัดการกับข้อมูลเหล่านี้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ พัฒนาการทางเทคโนโลยีทำให้เกิดอุปกรณ์เครื่องมือ ช่วยอำนวยความสะดวกในการทำงานดีขึ้น แต่อุปกรณ์ดังกล่าวจะทำงานได้จำเป็นต้องใช้วิธีการทำงานอย่างเป็นระบบ ดังนั้นจึงทำให้เกิดความพยายามในหมู่ผู้ประกอบวิชาชีพออกแบบเพื่อทำการพัฒนาด้านกระบวนการออกแบบอย่างเป็นขั้นตอน

ผู้ริเริ่มคนสำคัญในเรื่องนี้คือ J. Christopher Jones และ C. Alexander โดยได้เสนอบทความในการประชุม เกี่ยวกับวิธีการออกแบบ (Conference on Design Methods) ที่กรุงลอนดอนเมื่อปี คริสต์ศักราชที่ 1960 วิธีการออกแบบ อย่างเป็นระบบนี้ ได้แบ่งการออกแบบออกเป็นขั้นตอนย่อยต่อเนื่องกัน มีการร่วมมือกันทำงานเป็นกลุ่มของผู้เชี่ยวชาญฝ่ายต่าง ๆ และพยายามผสมผสานร่วมกันระหว่างวิธีการออกแบบลักษณะดั้งเดิมซึ่งใช้จินตนาการ ความชาญฉลาดและประสบการณ์ ของนักออกแบบ ดังนั้นกระบวนการออกแบบใหม่จึงมีลักษณะที่สนับสนุนให้ผู้ออกแบบมีการคิดทั้ง 2 ลักษณะเกิดขึ้นด้วยกันคือ

- 1) การปล่อยให้จิตใจผู้ออกแบบมีอิสระ ในการสร้างความคิดจินตนาการ การคาดเดา และการเห็นแจ้งสำหรับทางเลือกต่าง ๆ ในเวลาใดก็ได้ โดยไม่ถูกยึดติดหรือครอบงำด้วยข้อจำกัดใด ๆ
- 2) การใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลและการแยกแยะ หาความเกี่ยวข้องเป็นเหตุเป็นผลตลอด จนการนำข้อมูลมาใช้อธิบาย และเปรียบเทียบแนวความคิด เพื่อหาคำตอบหรือทางออกที่ถูกต้องเหมาะสมสูงสุด

สรุปได้ว่าการออกแบบ หมายถึง การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ ๆ ตามความต้องการของมนุษย์ โดยใช้กระบวนการวางแผน การคิดที่เป็นขั้นเป็นตอน และการที่จะลงมือทำขึ้นมา โดยการใช่วิสดูแต่ละชนิด และคุณสมบัติของวัสดุด้วย ตามความคิด ความต้องการ เพื่อให้ได้ความสะดวกสบายที่สุด และการออกแบบยังมีความหมายรวมไปถึงการแก้ไข สิ่งเก่า ให้เป็นสิ่งใหม่ ที่มีความสวยงามมากขึ้น

1.2 วิธีการออกแบบ

การออกแบบคือการรู้จักสังเกตช่วยให้มนุษย์ได้เรียนรู้กระบวนการที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ คือ การเริ่มขึ้นของสิ่งต่างๆ แล้วจึงค่อยเปลี่ยนแปลงเป็นขั้นตอนอย่างมีระบบระเบียบแบบแผน มนุษย์มักไม่เห็นการกำเนิดของโลกแต่ก็สามารถทราบถึงการจัดเรียงตัวของดวงดาวในสุริยะจักรวาลซึ่งมีวงโคจรเป็นชั้นๆ เรียงกันอย่างเป็นระบบ เห็นปรากฏการณ์ตามธรรมชาติตั้งแต่พระอาทิตย์ขึ้นในเวลาเช้าและค่อยๆ ลอยลับขอบฟ้าไปในเวลาเย็น ฤดูกาลที่หมุนเวียนเปลี่ยนไปอย่างสม่ำเสมอ กระแสน้ำที่มีการไหลขึ้น-ลง นอกจากนี้เราได้เรียนรู้ธรรมชาติมีระบบการคัดเลือกให้สิ่งมีชีวิตที่แข็งแรงกว่าเท่านั้นจึงจะสามารถอยู่รอดสืบทอดเผ่าพันธุ์และมีวิวัฒนาการเพื่อปรับปรุงให้มีความเหมาะสมต่อการดำรงชีวิตมากยิ่งขึ้น

ตัวอย่างที่ปรากฏให้เห็นได้เหล่านี้ ช่วยสอนให้มนุษย์เกิดความเข้าใจและนำไปลอกเลียนแบบใช้ในการจัดการกับสิ่งต่างๆ ดำเนินและความเชื่อดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า เมื่อมีการจัดระเบียบเกิดขึ้นได้ช่วยแก้ไขความยุ่งเหยิง ทำให้การอยู่ร่วมกันมีความกลมกลืนและหลักการเดียวกันนี้เองยังถูกนำมาใช้ในการปกครองชุมชนคนหมู่มากโดยการแบ่งแยกหน้าที่กันตามความชำนาญ

ในการออกแบบก็เช่นกัน มนุษย์ได้นำหลักการจัดระเบียบมาใช้ โดยการขีดเส้น และจัดเรียงรูปทรงที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติอย่างเหมาะสมช่วยให้มันสามารถทำงานตามหน้าที่หรือจุดมุ่งหมายได้ ตีขึ้นดังตัวอย่างการออกแบบเครื่องมือหรืออาวุธที่ทำจากหิน หรือในตัวอย่างงานที่มีความซับซ้อนเช่นการจัดผังเมืองของชุมชนโบราณ

1.3 องค์ประกอบการออกแบบ

องค์ประกอบการออกแบบ หมายถึง องค์ประกอบของศิลปะหรือ (Composition) นั้นมาจากภาษาละติน โดยคำว่า Post นั้นหมายถึง การจัดวาง และคำว่า Comp หมายถึง เข้าด้วยกัน ซึ่งเมื่อนำมารวมกันแล้วในทางศิลปะ Composition จึงหมายความว่า องค์ประกอบของศิลปะ การจะเกิดองค์ประกอบศิลป์ได้นั้น ต้องเกิดจากการเอาส่วนประกอบของศิลปะ (Element of Art) มาสร้างสรรค์งานศิลปะเข้าด้วยหลักการจัดองค์ประกอบศิลป์ (Principle of Art) จึงจะเป็นผลงานองค์ประกอบศิลป์ ความหมายขององค์ประกอบศิลป์นั้นได้มีนักวิชาการหลายท่านได้ให้ความหมายเอาไว้ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

คำว่าองค์ประกอบ ตามความหมายพจนานุกรมราชบัณฑิตสถานคือ ส่วนต่างๆ ที่ประกอบกันทำให้เกิดรูปร่างใหม่ขึ้นโดยเฉพาะ

องค์ประกอบศิลป์ หมายถึง สิ่งที่ศิลปินและนักออกแบบใช้เป็นสื่อในการแสดงออกและสร้าง
ความหมาย โดยนำมาจัดเข้าด้วยกันและเกิดรูปร่างอันเด่นชัด

องค์ประกอบศิลป์ หมายถึง เครื่องหมายหรือรูปแบบที่นำมาจัดรวมกันแล้วเกิดรูปร่างต่างๆ
ที่แสดงออกในการสื่อความหมายและความคิดสร้างสรรค์

องค์ประกอบศิลป์ หมายถึง ศิลปะที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อแสดงออกทางอารมณ์ ความรู้สึก
ความคิดหรือความงาม ซึ่งประกอบด้วย ส่วนที่มนุษย์สร้างขึ้นและส่วนที่เป็นการแสดงออกอันเป็น
ผลที่เกิดจากโครงสร้างทางวัตถุ

องค์ประกอบศิลป์ หมายถึง ส่วนประกอบต่างๆของศิลปะ เช่น จุด เส้น รูปร่าง ขนาด
สัดส่วน น้ำหนัก แสง เงา ลักษณะพื้นผิว ที่ว่างและสี

องค์ประกอบศิลป์ คือความงาม ความพอดี ลงตัว อันเป็นรากฐานเนื้อหาของศิลปะ อีกทั้ง
ยังเป็นเครื่องมือที่สำคัญทางศิลปะให้ผู้สร้างสรรค์ได้สื่อสารความคิดของตนเองไปสู่บุคคลอื่น

จากความหมายต่างๆสรุปได้ว่า องค์ประกอบการออกแบบก็คือองค์ประกอบศิลป์ที่นำ จุด
เส้น สี แสงเงา รูปร่าง รูปทรง ลักษณะพื้นผิว และที่ว่างนำมาประกอบรวมกันโดยผ่านการออกแบบ
หรือหาแรงบันดาลใจต่างๆจนได้ผลงานศิลป์หรือผลิตภัณฑ์และบรรจุภัณฑ์ ศิลปะนั้นมีองค์ประกอบ
ที่สำคัญอยู่ 2 ส่วน คือ รูปทรง(Form)หรือ องค์ประกอบทางรูปธรรม และเนื้อหา(Content) หรือ
องค์ประกอบทางนามธรรม

-รูปทรง คือ สิ่งที่มีมองเห็นได้ในทัศนศิลป์ เป็นส่วนที่ศิลปินสร้างขึ้นด้วยการ
ประสานกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ(Visual Elements) ซึ่งได้แก่ เส้น น้ำหนักอ่อนแก่ของขาว
ดำ ที่ว่าง สี และลักษณะพื้นผิว รูปทรงให้ความพอใจต่อความรู้สึกสัมผัส เป็นความสุขทางตา

-เนื้อหา คือ องค์ประกอบที่เป็นนามธรรม หรือโครงสร้างทางจิต ตรงกับข้ามกับส่วน
ที่เป็นรูปทรง หมายถึง ผลงานที่ได้รับจากศิลปะ ส่วนที่เป็นนามธรรมนั้นนอกจากเนื้อหาแล้วยังมี
(Subject) และแนวเรื่อง (Theme) คือแนวทางของเรื่อง และเป็นต้นทางที่จะนำไปสู่เนื้อหาซึ่งเป็นผล
ขั้นสุดท้าย ซึ่งทั้งสามส่วนนี้ต่างก็มีความเชื่อมโยงและซ้อนทับกันอยู่

ทัศนธาตุที่เป็นส่วนประกอบของศิลปะและการออกแบบ เป็นสื่อสุนทรีย์ภาพที่นำมาประกอบ
ให้เป็นรูปทรง เพื่อสื่อความหมายตามแนวทางเรื่องหรือแนวความคิด ประกอบไปด้วยดังนี้ จุด เส้น
น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงและเงา ที่ว่าง สี ลักษณะผิว รูปทรง

1) จุด(Point) เป็นธาตุเบื้องต้นที่สุดของการเห็น จุดมีมิติเป็นศูนย์ ไม่มีความกว้าง ความยาว หรือความลึก เป็นธาตุที่ไม่สามารถจะแบ่งออกได้เป็นสิ่งที่เล็กที่สุดที่จะสร้างรูปทรงและสร้างพลังเคลื่อนไหวของที่วางขึ้นในภาพได้

2) เส้น(Line) คือจุดที่ต่อกันในทางยาว หรือร่องรอยของจุดที่เคลื่อนที่ไป มีมิติเดียว คือความยาวทำ หน้าที่เป็นขอบเขตของที่ว่าง ขอบเขตของสิ่งของ ขอบเขตของรูปทรง ขอบเขตของน้ำหนัก ขอบเขตของสี ขอบเขตของกลุ่มรูปทรงที่รวมกันอยู่ และเป็นแกนหรือโครงสร้างของรูปทรง

2.1) ความรู้สึกที่เกิดจากเส้น

2.1.1) เส้นนอน กลมกลืนกับแรงดึงดูดของโลก ให้ความรู้สึกพักผ่อน เยียบ เหย สงบ ผ่อนคลาย

2.1.2) เส้นตั้ง ให้ความสมดุล มั่นคง แข็งแรง พุ่งขึ้น จริงจัง และเยียบขรึม สัญลักษณ์ของความถูกต้อง ซื่อสัตย์ มีความสมบูรณ์ในตัว เป็นผู้ดี สง่า ทะเยอทะยาน และรุ่งเรือง

2.1.3) เส้นเฉียง เป็นเส้นที่อยู่ระหว่างเส้นนอนกับเส้นตั้ง ให้ความรู้สึกเคลื่อนไหว ไม่สมบูรณ์ ไม่มั่นคง ต้องการเส้นเฉียงอีกเส้นหนึ่งมาช่วยให้ความมั่นคงสมดุล ในรูปของมุมฉากเส้นเฉียงใช้มากในจิตรกรรมแบบคิวบิสม์(Cubism)

2.1.4) เส้นที่เฉียงและโค้ง ให้ความรู้สึกขาดระเบียบ ตามยถากรรม ให้ความรู้สึกพุ่งเข้าหรือพุ่งออกจากที่ว่าง

2.1.5) เส้นตรง ให้ความรู้สึกแข็งแรง แน่นอน ตรง เข้ม ไม่ประนีประนอม หยาบ และเอาชนะ

2.1.6) เส้นโค้งน้อยๆหรือเส้นเป็นคลื่นน้อยๆ ให้ความรู้สึกสบาย เปลี่ยนแปลงได้ เตือนไหล ต่อเนื่อง มีความกลมกลืนในการเปลี่ยนทิศทาง ความเคลื่อนไหวซ้ำๆ สุภาพ เป็นผู้หญิง นุ่มและอิมเอิบ ถ้าใช้เส้นแบบมากเกินไปจะให้ความรู้สึกกังวล เรือยเจื้อย ขาดจุดหมาย

2.1.7) เส้นโค้งวงแคบ เปลี่ยนทิศทางรวดเร็ว มีพลังเคลื่อนไหว

2.1.8) เส้นโค้งของวงกลม การเปลี่ยนทิศทางที่ตายตัว ไม่มีการเปลี่ยนแปลง ให้ความรู้สึกเป็นเรื่องซ้ำๆ เป็นเส้นโค้งที่มีระเบียบมากที่สุด แต่จี๊ดจ๊าดที่สุด ไม่น่าสนใจที่สุด เพราะขาดความเปลี่ยนแปลง

2.1.9) เส้นโค้งกันหอย ให้ความรู้สึกที่เคลื่อนไหว คลื่นคลาย และ เติบโตเมื่อมองจากภายในออกมา แต่ถ้ามองจากภายนอกเข้าไปจะให้ความรู้สึกที่ไม่สิ้นสุดของพลัง เคลื่อนไหว เป็นเส้นโค้งที่ขยายตัวออกไปไม่มีจุดจบ

2.1.10) เส้นฟันปลาหรือเส้นคดที่หักเหโดยกะทันหัน เปลี่ยน ทิศทางที่รวดเร็วมาก ทำให้ประสาทกระทบ ให้จังหวะกระแทก เกเร็ง ทำให้นึกถึงพลังไฟฟ้า ฟ้าผ่า กิจกรรมที่ขัดแย้งความรุนแรง และสงคราม

3) น้ำหนักอ่อนแก่ของแสงและเงา(Tone) คือความอ่อนแก่ของบริเวณที่สว่างและ บริเวณที่มืด หรือความอ่อนแก่ของสีดำ หรือสีอื่นที่ระบายลงไป น้ำหนักให้ปริมาณแก่รูปทรง และให้ ความรู้สึกหรืออารมณ์ด้วยการประสานกันของตัวมันเอง น้ำหนักมี 2 มิติ คือ กว้างกับยาว

4) ที่ว่าง(Space Pattern) คือที่ถูกกำหนดด้วยเส้นให้มีรูปร่างขึ้น ได้แก่ แผ่นของ น้ำหนัก แผ่นราบที่มี 2 มิติ หรือประกอบเป็น 3 มิติและบริเวณที่บริเวณที่ว่างที่เป็นบวมเป็นลบ

5) สี(Cooler) เป็นทัศนธาตุหนึ่งที่มีคุณลักษณะของทัศนธาตุทั้งหลายรวมกัน ครบถ้วน คือ มีเส้นน้ำหนัก แบบรูปของที่ว่างและลักษณะผิวออกนั้นยังมีคุณลักษณะพิเศษเพิ่มขึ้น อีก 2 ประการ คือ ความเป็นสีและความจัดของสี

5.1) จิตวิทยาสีกับความรู้สึก(Psychology of Color) ในด้านจิตวิทยา สี เป็นตัวกระตุ้นความรู้สึกและมีผลต่อจิตใจของมนุษย์ สีต่างๆจะให้ความรู้สึกที่แตกต่างกัน ดังนั้นจึง ใช้สีเพื่อสื่อความรู้สึกและความหมายต่างๆได้แก่

5.1.1) สีแดง ให้ความรู้สึกเร่าร้อน รุนแรง อันตราย ตื่นเต้น ในเชิง สัญลักษณ์มีความหมายถึง ความอบอุ่น ร้อนแรง เปรียบดังดวงอาทิตย์ แสดงถึงความมีชีวิตชีวา ความรัก ความปรารถนา ความมั่งคั่งอุดมสมบูรณ์และอำนาจ เช่นดอกกุหลาบวันวาเลนไทน์ ในทาง จรรยาสีแดงเป็นเครื่องหมายประเภทห้าม แสดงถึงสิ่งที่อันตราย เป็นสีที่ต้องระวัง เป็นสีของเลือด

5.1.2) สีเขียว ให้ความรู้สึก สดใส สดชื่น เย็น ปลอดภัย มุ่งหวัง ในเชิงสัญลักษณ์มีลักษณะแสดงถึงธรรมชาติ ร่มเย็น มักใช้สื่อถึงการอนุรักษ์ธรรมชาติเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อม การเกษตร การเพาะปลูก การเกิดใหม่ ฤดูใบไม้ผลิ การรอกงาม ในเครื่องหมายจรรยา หมายถึงความปลอดภัย ในขณะที่เดียวกันก็หมายถึง อันตราย ยาพิษ

5.1.3) สีเหลือง ให้ความรู้สึก สว่าง อบอุ่น แจ่มแจ้ง ร่าเริง ศรัทธา มั่งคั่ง ในเชิงสัญลักษณ์มีลักษณะแสดงถึงความสดใส ความเบิกบาน โดยเรามักจะใช้ดอกไม้สีเหลือง

ในการเยี่ยมผู้ป่วยและแสดงถึงความห่วงใย ความมั่งคั่ง และฐานะอันครึกครื้น ในทางศาสนาแสดงถึงความเจิดจ้า ปัญญา พุทธศาสนาและหมายถึง การเจ็บป่วย โรคระบาด ความวิเศษ ทฤษฎี หลอกลวง

5.1.4) สีนํ้าเงิน ให้ความรู้สึก เยียบขีมิ่ม สงบสุข จริงจัง มีสมาธิ ในเชิงสัญลักษณ์มีลักษณะแสดงถึงความสุภาพบุรุษ มีความสุขุมหนักแน่นและยังหมายถึงความสูงศักดิ์ในธงชาติไทย สีนํ้าเงินหมายถึงพระมหากษัตริย์ ในศาสนาคริสต์เป็นสีประจำตัวแม่พระ โดยทั่วไปสีนํ้าเงินหมายถึงโลก

5.1.5) สีม่วง ให้ความรู้สึก เศร้า หม่นหมอง ลึกลับ ในเชิงสัญลักษณ์มีลักษณะแสดงถึงพลัง ความมีอำนาจ เพศที่สาม สีม่วงเป็นสีที่มีพลังแอบแฝงอยู่และเป็นสีแห่งความผูกพัน ส่วนสีม่วงอ่อนมักหมายถึงความเศร้า ความผิดหวังจากความรัก

5.1.6) สีฟ้า ให้ความรู้สึก ปลอดภัย โปร่ง แจ่มใส กว้าง ปรารถนา ในเชิงสัญลักษณ์มีลักษณะแสดงถึงความปลอดภัย เปรียบเหมือนท้องฟ้า เป็นอิสระเสรี อิศรภาพ ความสะอาด ปลอดภัย เป็นขององค์กรการอาหารและยา (อย.) แสดงถึงการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม การใช้พลังงานอย่างสะอาด สีที่รู้สึกสามารถโยยบิน เป็นสีแห่งความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการที่ไม่มีขอบเขต

5.1.7) สีทอง ให้ความรู้สึก คุณค่า ราคา สิ่งของหายาก ความสูงส่งสูงศักดิ์ ความศรัทธาสูงสุด ในศาสนาพุทธ หรือเป็นสีกายของพระพุทธรูป ในงานจิตรกรรมเป็นที่เคารพของพระพุทธเจ้า พระมหากษัตริย์ หรือเป็นส่วนประกอบของเครื่องทรง เจดีย์ต่างๆมักเป็นสีทอง

5.1.8) สีดำ ให้ความรู้สึก มีดมืด เศร้า น่ากลัว หนักแน่น ในเชิงสัญลักษณ์มีลักษณะแสดงถึงความมืดมิด ความลึกลับ สิ้นหวัง ความตายเป็นที่สิ้นสุดของทุกสิ่ง โดยที่สีทุกสีเมื่ออยู่ในความมืด จะเห็นเป็นสีดำ นอกจากนี้ยังหมายถึง ความชั่วร้าย ในทางศาสนาคริสต์ ศาสตร์หมายถึงซาตาน อารรพ์เวทมนต์ มนต์ดำ ไสยศาสตร์ ความชิงชัง ความโหดร้าย ทำลายล้าง ความลุ่มหลง เมาเมี้ยว แต่ยังหมายถึงความอดทน กล้าหาญ เข้มแข็ง และเสียสละ

5.1.9) สีชมพู ให้ความรู้สึก อ่อนหวาน เป็นผู้หญิง ประณีต ร่าเริง ในเชิงสัญลักษณ์มีลักษณะแสดงถึงความอบอุ่น อ่อนโยน ความอ่อนหวาน นุ่มนวล ความน่ารัก แสดงถึงความรักของมนุษย์โดยเฉพาะรุ่นหนุ่มสาว เป็นสีของความเชื่ออาทร ปลอดภัย ประโลม เอาใจ

ใส่ดูแล ความปรารถนาดี และอาจหมายถึงความเป็นมิตร เป็นสีของวัยรุ่น โดยของวัยรุ่นเฉพาะ ผู้หญิง และนิยมใช้กับสิ่งของเครื่องใช้ของเด็กวัยรุ่นเป็นส่วนใหญ่

5.1.10) สีขาว ให้ความรู้สึก บริสุทธิ์ ผุดผ่อง ว่างเปล่า จืดชืด ในเชิงสัญลักษณ์มีลักษณะแสดงถึง ความสะอาด บริสุทธิ์ เหมือนเด็กแรกเกิด ความว่างเปล่า ปราศจากกิเลส ตัณหา ความดิ้งาม โดยที่แสงสีขาวเป็นกำเนิดของแสงสีต่างๆ เป็นความรักและความหวัง ความห่วงใยเชื้ออาหารและเสียสละ พ่อแม่ ความอ่อนโยน จริงใจ บางกรณีหมายถึงความอ่อนแอ ยอมแพ้

5.1.11) สีส้ม ให้ความรู้สึก สดใส ร้อนแรง เจิดจ้า มีพลัง อำนาจ

5.1.12) สีน้ำตาล ให้ความรู้สึก แข็งแรง ไม่สดชื่น น่าเบื่อ

5.1.13) สีเทา ให้ความรู้สึก เศร้า เจ็บขริม สงบ แก่ชรา

6) ลักษณะผิว(Texture) หมายถึง ลักษณะของบริเวณพื้นผิวของสิ่งต่างๆที่เมื่อสัมผัสจับต้อง หรือ เมื่อเห็นแล้วรู้สึกได้ว่าหยาบ ละเอียด มัน ด้าน ขรุขระ เป็นเส้น เป็นจุด เป็น กำมะหยี่ ฯลฯ ลักษณะผิวมี 2 ชนิด

6.1) ลักษณะผิวที่เราจับต้องได้ เช่น กระดาษทราย ผิวสัมผัส แก้ว ฯลฯ

6.2) ลักษณะผิวที่ทำเทียบขึ้น เมื่อมองดูจะรู้สึกได้ว่าหยาบหรือละเอียด แต่เมื่อสัมผัสจับต้องเข้าจริงกลับเป็นพื้นผิวเรียบๆ เช่น วัสดุสังเคราะห์ผิวเป็นลายไม้ ลายหิน หรือการใช้รอยฟูกันในงานจิตรกรรมบางชิ้น

7) รูปทรง(Form) หมายถึง โครงสร้างของสิ่งต่างๆ ประกอบไปด้วย 3 ด้าน คือ ด้านกว้าง ด้านยาว ด้านหนา เรียกว่า 3 มิติ รูปทรงที่สามารถวัดได้ขนาดและปริมาตร

8) รูปร่าง(Shape) หมายถึง การล้อมรอบหรือการบรรจบกัน ของเส้น บนพื้นที่ว่าง มีรูปลักษณะแบนราบเป็น 2 มิติ มีความกว้างและความยาว

1.4 ที่มาของแนวความคิดในการออกแบบ

แนวความคิดในงานออกแบบต่าง ๆ นั้นมาจากแหล่งกำเนิด 2 แหล่งที่สำคัญ 1.ธรรมชาติ 2. ประสบการณ์ที่สะสมมาเป็นเวลานานของคนรุ่นต่างๆหรือประวัติศาสตร์

1.3.1 ธรรมชาติ พื้นฐานแล้ววัสดุทุกชนิดที่สร้างขึ้นมีที่มาจากธรรมชาติทั้งสิ้น และมนุษย์เราก็คงยังอยู่ภายใต้ควบคุมของระบบการทางธรรมชาติในจำนวนพืชและสัตว์มากมาย หลากหลายชนิดนั้นต่างมีชีวิตที่มีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน จากนี้ก็มีอีกหลายสิ่งๆที่แสดงถึง

กระบวนการที่มีในธรรมชาติซึ่งคงอยู่มาช้านานรอให้ได้ทำการศึกษาและค้นพบเพื่อนำข้ออธิบายปรากฏการณ์ต่างที่เกิดขึ้น ในการออกแบบสิ่งที่มีมนุษย์ได้รับจากธรรมชาตินั้นจำแนกได้ 2 รูปแบบ

- ลักษณะรูปทรง ที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติมักมีลักษณะที่สมบูรณ์ในตัวของมันเอง เนื่องจากรูปทรงเหล่านี้ได้ผ่านการปรับปรุงมาเป็นเวลานานจนเกิดความเหมาะสมพอดี
- วิธีแก้ปัญหามนุษย์เราได้รับแนวความคิดที่ลึกซึ้งและมากมายมหาศาลจากการศึกษาสังเกตสิ่งมีชีวิตที่มีในธรรมชาติ ในการที่จะได้รับความรู้ถึงวิธีการแก้ปัญหา นั้นเราจำเป็นต้องมีการศึกษาถึงกลไกอันซับซ้อนภายในของสิ่งมีชีวิตนั้นๆ

ในการนำลักษณะรูปทรงและวิธีการแก้ปัญหามาใช้ในการออกแบบนั้น นักออกแบบที่สามารถจะไม่ทำการคัดลอกหรือเลียนแบบตามตัวอย่างที่ปรากฏอยู่ตรงหน้าโดยแต่จะเกิดจากการศึกษาที่ละเอียดชัดเจน และสัมผัสด้วยประสบการณ์รับรู้ทุกส่วนจนเกิดความเข้าใจถึงหลักการและเหตุผลเป็นอย่างดีเก็บไว้เป็นความทรงจำและประสบการณ์อยู่ในส่วนลึกของจิตใจ เมื่อลงมือทำงานสร้างสรรค์สิ่งที่ถูกเก็บไว้ในใจก็ถูกถ่ายทอดออกมาให้ปรากฏซึ่งมักจะมีลักษณะที่ผ่านการกลั่นกรอง ชัดเกลาและปรับเปลี่ยนให้เกิดความเหมาะสมกับบทบาทหน้าที่ใหม่

1.5 ขอบเขตของงานออกแบบ

การเปลี่ยนแปลงรูปทรงของธรรมชาติให้อยู่ในสภาพที่เหมาะสมกับความต้องการด้านการใช้งานและความต้องการแสดงออกถึงความรู้สึกนึกคิดเป็นจุดมุ่งหมายประการแรก แต่ความต้องการมนุษย์ไม่เคยมีขีดจำกัดความต้องการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นแรงผลักดันให้มีการสร้างสรรค์ผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องหากพิจารณาสิ่งต่างๆรอบตัวเรามีทั้งสิ่งที่มีความจำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ที่พักอาศัย มีสิ่งที่มีมุ่งหวังในการสร้าง จนกล่าวได้ว่าโลกที่มีความซับซ้อนและมีความเฉพาะอย่างมีชีวิตที่ได้รับความสะดวกสบายและมีอันตรายมากในขณะเดียวกัน ในสิ่งมนุษย์ออกแบบคิดค้นนานชนิดจะพบว่ามีลักษณะร่วมกัน คือการแก้ปัญหา และการใช้ความคิดสร้างสรรค์ สามารถแบ่งได้เป็น 3 กลุ่มดังนี้

1.5.1 การออกแบบระบบ(System Design) หมายถึงการออกแบบในลักษณะการจัดวางระบบหรือระเบียบแบบแผนเพื่อให้การทำงานเป็นไปได้อย่างราบรื่นและมีประสิทธิภาพ

1.5.2 การออกแบบสภาพแวดล้อม(Environmental Design) หมายถึงการออกแบบในลักษณะการสิ่งต่างๆในสภาพแวดล้อมของมนุษย์ ตั้งแต่การวางผังเมืองซึ่งนับเป็น

สภาพแวดล้อมขนาดใหญ่ การวางผังชุมชนที่มีขนาดเล็กลง มีลักษณะเฉพาะเป็นงานออกแบบที่มีความเกี่ยวข้องทั้งด้านระบบและลักษณะรูปทรงเข้าด้วยกัน

1.5.3 การออกสิ่งของ(Artifact Design) หมายถึง การออกแบบข้าวของเครื่องใช้ที่สัมผัสโดยตรงกับมนุษย์และเป็นส่วนหนึ่งของสภาพแวดล้อม ถ้าเปรียบกับการออกแบบระบบและสภาพแวดล้อมจะพบว่าการออกแบสิ่งของเกี่ยวข้องและอยู่ใกล้ชิดกับมนุษย์มากกว่า มีขนาดเล็กกว่าและเป็นงานที่มีความเยียดลึกซึ่งในแง่ของรูปทรง การใช้สอยและการผลิตซึ่งทำได้ทั้งในรูปงานหัตถกรรมและอุตสาหกรรม แบ่งออกได้ 2 หลักเกณฑ์ดังนี้

1) การจำแนกตามสิ่งที่ปรากฏ

- งานออกแบบ 2 มิติ (Two-Dimensional Design)
- งานออกแบบ 3 มิติ (Three-Dimensional Design)

2) การจำแนกตามเนื้อหาในงานออกแบบ

- งานออกแบบทางโครงสร้าง/ทางเทคโนโลยี
(Structure- Technology)
- งานออกแบบทางการตกแต่ง/ความงาม
(Decorative-Aesthetic)

1.6 การสร้างสรรค์งานออกแบบ

ในการสร้างสรรค์งานออกแบบจำเป็นต้องคำนึงถึงหลักการออกแบบ เช่นกันโดยการจัดสัดส่วนของการออกแบบให้มีความเหมาะสม ซึ่งพิจารณาจาก หลักการออกแบบผลิตภัณฑ์ 9 ประการ คือ

1. การคำนึงถึงประโยชน์ใช้สอยของผลิตภัณฑ์ (Functions)
2. ความงามในตัวผลิตภัณฑ์(Aesthetic)
3. ความถูกต้องตามหลักสรีระศาสตร์(Ergonomics)
4. ความปลอดภัยในการใช้งาน(Safety)
5. ราคา หรือ ต้นทุนในการผลิตจำหน่าย(Cost)
6. ความแข็งแรงและการบำรุงรักษาผลิตภัณฑ์จากใช้งาน(Durable)
7. การดูแลและการบำรุงรักษาผลิตภัณฑ์จากการใช้งาน(Maintenance)
8. วัสดุและการผลิต(Material and Production)
9. การขนส่ง(Transportation)

2. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับกระเป๋าสตรี

2.1 ประวัติและความเป็นมาของกระเป๋า

ในปัจจุบันนี้คงไม่มีใครที่ไม่รู้จักกระเป๋า ตั้งแต่เด็กเราก็ต้องถือกระเป๋าไปโรงเรียน จนเข้ามหาลัย ต่อวัยทำงาน ไม่ว่าจะทำจากหนัง หรือ ผ้า เราก็ใช้ใส่ข้าวของเครื่องใช้อยู่เป็นประจำ เป็นเรื่องปกติ แต่ กลุ่มโต ประเทศโต เป็นคนแรกที่คิดเจ้าภาชนะใส่ของอันนี้ขึ้นมา แล้วทำไมถึงมีรูปร่างเป็นแบบในปัจจุบันนี้

ถ้าจะให้ระบุว่าใคร ประเทศใดผลิตขึ้นมาเป็นเจ้าแรก คงระบุได้ยาก ถ้าไปที่จีน เขาก็ต้องบอกว่าไม่เคยเห็นถุงผ้าในหนังจีนกำลังภายในหรอก แล้วประวัติศาสตร์ประเทศจีนมีเป็นหลายพันปี แต่ถ้าไปอียิปต์ กรีก โรมัน ก็ต้องบอกว่า เช่นเดียวกับอังกฤษ ฝรั่งเศส อเมริกา ที่เป็นผู้นำด้านแฟชั่น ก็ต้องบอกประเทศตน ถ้าให้เป็นลายลักษณ์อักษร คำระบุว่า เกิดจากนักบวชชาวอาฟกัน ต้องการหาภาชนะไว้ใส่เครื่องราง อัญมณีต่างๆ เลยนำหนังของสัตว์ มาเย็บเป็นถุงขนาดหนึ่งฝ่ามือ และทำเป็นเชือกผูกติดเอาไว้ ในสมัยนั้น ทรงกระเป๋าจึงเป็นลักษณะถุงๆ ทำจากผ้า หรือ หนังสัตว์ ไว้เก็บของมีค่าต่างๆ ในยุคเริ่มแรก กระเป๋าจึงเป็นตัวบ่งบอก ถึงฐานะทางสังคม ความลับ และพลังอำนาจ เพราะในยุคนี้จะมีรูปร่างเหมือนกับถุง จึงมีการบัญญัติศัพท์ขึ้นมา เป็นศัพท์แสลงที่หมายความถึง ทรัพย์ของสตรี วัสดุเริ่มแรกที่ใช้ผลิต จะเป็นหนังสัตว์ ผ้า มีเครื่องตกแต่ง ประเภทหิน ลูกปัดไม้ และ อัญมณีต่างๆ ต่อมาเมื่อแพร่หลายในประเทศอียิปต์ รูปแบบจะเหมือนกันกับอาฟริกัน มีชื่อเรียกว่า drawstring bag มีลักษณะเป็นถุงหนัง และถุงผ้าเช่นเดียวกัน และทำเป็นเชือกผูกติดกับเข็มขัดคาดเอว ใช้ใส่ของมีค่า อัญมณีต่างๆ รวมถึงเงินที่ใช้ในยุคนั้น

ใน ปีคริสต์ศักราชที่ 14 ถึง 15 ใช้กันอย่างแพร่หลายทั้งผู้ชายและผู้หญิง ดอร์สตริงแบ็ค จะนิยมตกแต่งด้วย อัญมณีมีค่าและการปักผ้าเป็นลายต่างๆ เพราะจะเป็นตัวบ่งบอกถึงฐานะทางสังคม กระเป๋าณี มีรูปร่าง และขนาดแตกต่างกัน อยู่ที่ว่าใช้ใส่อะไร ทั้งของมีค่า เงิน เครื่องประดับ อาหาร หรือแม้แต่อาวุธ เช่น มีดสั้น เป็นต้น

ใน ปีคริสต์ศักราชที่ 16 ถึง 17 การแต่งกายของชาย หญิง ในยุคนี จะเปลี่ยนไป ผู้หญิงจะใส่ชุด เดรสที่บานเป็นส้ม ดังนั้นกระเป๋าคาดเอว ในยุคก่อน ก็จะไม่เหมาะอีกต่อไป เพราะไม่สามารถนำมาห้อยกับเอวได้ แบบที่เรียกว่า drawstring จึงไม่ได้ถูกนำมาใช้ แต่สตรีในยุคนี จะเก็บสิ่งของมีค่าไว้ในช่องเก็บของภายในกระเปาะ ส่วนผู้ชาย ก็จะเก็บไว้ที่ถุงด้านข้างกางเกง ด้านในจะบุด้วยหนังแท้ เหมือนกับกางเกงขี้ม้า แต่จะมีกระเป๋าใหญ่ๆ ด้านข้าง ต่อมาได้นำมาประยุกต์เป็น ถุงดอกไม้แห้ง

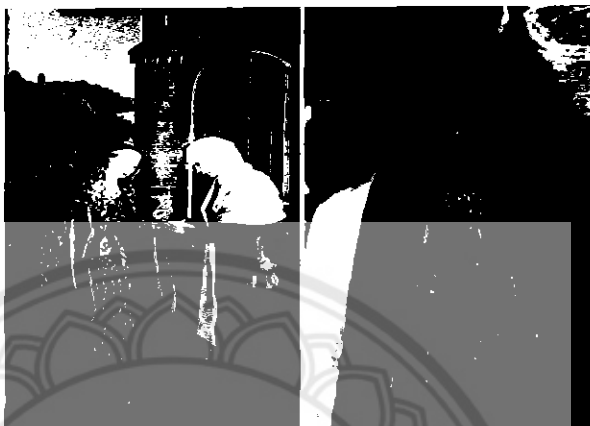
หรืออุ้งหอม เก็บไปไว้ในช่องด้านในกระโปรง หรือกางเกงด้วย เวลาไปไหนมาไหนก็จะเหมือนพก น้ำหอมติดตัวตลอดเวลา

ยุคปฏิวัติฝรั่งเศส ช่วง ปีคริสต์ศักราชที่ 18 ชุดสู่มของผู้หญิงได้ลดขนาดลงรวมถึงชุดของผู้ชาย ได้มีการออกแบบให้มีขนาดที่แนบลำตัวมากขึ้น เพื่อให้คล้องตัวในการเดินเหิน ใช้ชีวิตประจำวัน จากที่เคยต้องหลบซ่อนไว้ในกระโปรงหรือ กางเกง ก็เริ่มไม่ได้รับความนิยม เพราะความที่ไม่คล้องตัวเท่าไร่ กับการเปลี่ยนแปลงทางวัฒนธรรม เสื้อผ้าในยุคนี้จึงมีการย่อขนาดให้เล็กลง สุภาพสตรี และสุภาพบุรุษ ในยุคนี้ จึงหันกลับมานิยมใช้กระเป๋าสตางค์ สำหรับถือแทน แต่ก็ยังคงใช้แบบดั้งเดิม คือ ขนาดไม่ใหญ่ ไปจนเล็ก

ยุค ปฏิวัติอุตสาหกรรม ในช่วงปีคริสต์ศักราชที่ 19 ได้มีการพัฒนาการขนส่ง การคมนาคมมากมาย เริ่มแรกก็คือ ทางรถไฟ ดังนั้นกระเป๋าดูใหญ่โตขึ้น จึงมีการใช้แพร่หลายในยุคนี้ เพราะต้องใช้เดินทางแบกสัมภาระไปไหนมาไหนได้สะดวก ลักษณะการออกแบบในยุคนี้ จึงเน้นที่ความคล้องตัว พกพาได้สะดวก รูปร่างจะเหมือนกล่องที่เคยเห็นกันในหนังย้อนยุค ทำจากหนังแท้บ้าง หรือจากไม้บ้าง

รูปแบบในสมัยนี้นั้น จะมีการประดิษฐ์รูปทรงเพิ่มเติมมากมาย จนถึงปัจจุบัน ซึ่งแบบไหนทรงไหนนั้น จะเป็นไปตามในแต่ละประเทศ และค่านิยมของสังคมนั้นๆและมีการนำเศษผ้าผืนเล็กผืนน้อยที่เหลือจากการตัดเย็บที่ไร้ค่า ถ้ารู้จักนำมาใช้ประโยชน์ก็จะเพิ่มมูลค่าได้อย่างทันตาเห็น เช่นเดียวกับ คุณเมตตา นามเสนาะ อดีตนักจัดรายการวิทยุ หลังเจอวิกฤติฟองสบู่แตก เมื่อ 7-8 ปีก่อน จนต้องผันตัวเองมายึดอาชีพทำ "กระเป๋าจากเศษผ้าไหม" จนวันนี้ประสบผลสำเร็จอย่างสูง สร้างรายได้ให้ตัวเองเดือนละหลายหมื่นบาทแล้ว ยังเผื่อแผ่รายได้ไปถึงเพื่อนบ้านใกล้เคียงอีกด้วย แต่กว่าจะลงตัวที่อาชีพนี้ เธอบอกว่าลองผิดลองถูกกับอาชีพอื่นๆ อยู่นาน กระทั่งได้เข้าไปอบรมการทำมาหากินที่ศูนย์ฝึกอาชีพมีนบุรี ในหลักสูตรวิชา "วัสดุเหลือใช้มาทำผลิตภัณฑ์" ซึ่งหนึ่งในนั้น รวมถึงการผลิตกระเป๋าจากเศษผ้าไหม ทั้งในรูปของกระเป๋าต่างสีใบเล็กจิ๋วน่ารัก หรือกระเป๋าสะพายใบเชื่อง หลากหลายสไตล์ อบรมอยู่ประมาณ 1 เดือน ก็ลองทำดู แรกๆ เพื่อแจกให้กับญาติพี่น้อง ซึ่งส่วนใหญ่บอกว่าสวยดี มีคุณค่า แต่หลังแจกอยู่ครั้งสองครั้ง ก็มีออเดอร์สั่งเข้ามา มาก โดยเฉพาะช่วงเทศกาลสำคัญๆ เช่นวันปีใหม่ วันเกิด ทำแทบไม่ทัน จากนั้นก็มารวมตัวเป็นกลุ่มแม่บ้านศุภาลัย 4 เมื่อ 3 ปีก่อน เพื่อร่วมกันผลิตงานฝีมือ อันมี กระเป๋าจากเศษผ้าไหม เป็นหัวหอก ปัจจุบันกลุ่มแม่บ้านศุภาลัย 4 มีสมาชิกกว่า 10 คน นอกจากผลิตกระเป๋าจากเศษผ้าไหม อันเป็น

งานฝีมือที่โดดเด่น มีอเดอร์สั่งเข้ามาอย่างต่อเนื่องแล้ว แมตตา ยังบอกว่า ในกลุ่มยังมีชิ้นงานอื่นๆ ที่สวยงามอีกมาก แต่จะเน้นที่การผลิต กระเป๋าเศษผ้าใหม่เป็นหลัก ซึ่งวิธีการทำหากเรียนรู้แล้วจะไม่น่า ยาก ขอเพียงแต่มีใจรัก มีความละเอียดอ่อน และมีเศษผ้าใหม่เพียงเล็กน้อย ก็สามารถที่จะผลิตใช้เองได้

ภาพที่ 1 กระเป๋าคาดเชว drawstring

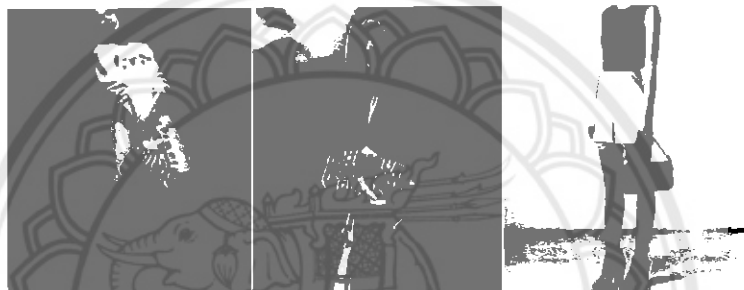
2.2 ลักษณะของกระเป๋าสตรีแบบต่าง ๆ

ในปัจจุบันนั้นได้มี กระเป๋าถือเป็นสิ่งของที่จำเป็นที่สุด องมนุษย์เราเป็นอย่างมาก ถ้าไม่มี กระเป๋าเราก็จะต้องหอบข้าวของต่างๆทำให้ไปไหนมาไม่ค่อยสะดวกในการเดินทางสักเท่าไร ดังนั้นกระเป๋าจึงมีส่วนช่วยในการเก็บข้าวของต่างๆ ไม่ว่าจะเป็น เครื่องสำอาง หนังสือ เงิน อุปกรณ์ ต่าง ที่ เราอยากจะพกหรืออยากจะใส่เคลื่อนย้ายของเหล่านั้น กระเป๋ามีหลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็น กระเป๋า สตางค์ มีไว้สำหรับใส่เงิน ใช้จ่ายชำระ มากมาย และมีหลายขนาด หลายไซส์ ที่เรา เลือกใช้ ไม่ว่าจะเป็นกระเป๋าสตางค์ สำหรับสุภาพบุรุษ กระเป๋าสตางค์สำหรับสุภาพสตรี มีสีสัน สดสวยต่างๆ มีสีต่าง รูปแบบต่าง กระเป๋านักหนังสือ สะเป่าสะพาย กระเป๋านั้นมีหลากหลายรูปทรง, วัสดุที่ใช้ และสีที่แตกต่างออกไป กระเป๋าไม่ได้ออกแบบมาเพื่อใส่ของอย่างเดียว แต่สามารถ นำไปใส่ คำว่า แฟชั่นได้อีกด้วย กระเป๋าสามารถแบ่ง ออก คือ รูปทรงของกระเป๋า และวิธีการหิ้วของ กระเป๋า เราได้แบ่งประเภทของกระเป๋า 20 ประเภท

ภาพที่ 2 Backpack

2.2.1 Backpack คือกระเป๋าเป้จะมีสายสะพายด้านหลังอยู่สองเส้นสำหรับสะพายด้านหลัง

ภาพที่ 3 Baguette

2.2.2 Baguette คือ ชื่อของทรงกระเป๋านี้มาจากขนมปังฝรั่งเศสที่ยาวๆ ตัวกระเป๋าเป็นแนวยาวใบเล็กเหมาะใส่ของน้อย

ภาพที่ 4 Bowler

2.2.3 Bowler คือ ทรงกระเป๋ามาจากกระเป๋ายาวใบใหญ่ๆ เพื่อใส่ลูกบอลได้ ทรงจะใหญ่เหลี่ยมเกือบกลม

ภาพที่ 5 Bucket

2.2.4 Bucket คือ กระเป๋าสายยาว ตัวเป็นรูปไซ้ มีสายรัดเหมือนเป็นกระเป๋าทรงตั้ง

น้ำใบเล็กๆ

ภาพที่ 6 Clutch

2.2.5 Clutch คือ กระเป๋าใบเล็กๆไม่มีสาย เป็นกระเป๋าสำหรับถือ

ภาพที่ 7 Crossbody

2.2.6 Crossbody คือ กระเป๋าที่มียาวๆ เพื่อสะพายช่วงไหล่พาดมาอีกข้างหนึ่งซึ่ง

ทรงกระเป๋าอาจจะแตกต่าง

ภาพที่ 8 Doctor

2.2.7 Doctor คือ กระเป๋าที่คล้ายกับกระเป๋าคุณหมอที่มีแผ่นเสริมให้ดูแข็งแรง โดยกระเป๋าดังกล่าวจะเป็นทรงสี่เหลี่ยมผืนผ้า

ภาพที่ 9 Duffel

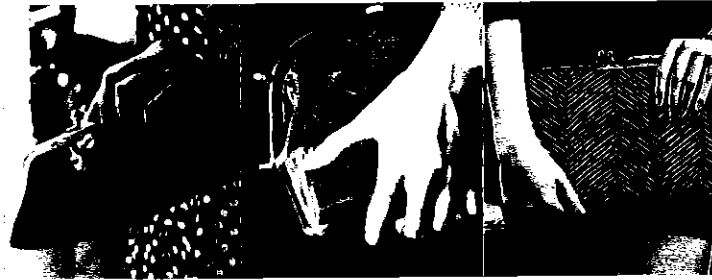
2.2.8 Duffel คือ กระเป๋าใบใหญ่ความจุเยอะ จะมีสายสำหรับสะพายและหูหิ้ว

ภาพที่ 10 Envelope

2.2.9 Envelope คือกระเป๋า Clutch หรืออาจจะมีสายแต่รูปทรงจะเหมือนซอง

จดหมาย

ภาพที่ 11 Frame

2.2.10 Frame คือ กระเป๋าถือที่มีรูปทรงเป็นมุมต่างๆ ปากกระเป๋าเป็นเหล็กแข็ง สำหรับปิด

ภาพที่ 12 Hobo

2.2.11 Hobo คือ กระเป๋าทรงพระจันทร์เสี้ยว มีzipปิดกระเป๋า โดยมากกระเป๋าส่วน ตรงหรือจะยวบลงมา และเป็นกระเป๋าสะพายข้าง

ภาพที่ 13 Messenger

2.2.12 Messenger คือ กระเป๋าสะพายข้างใบค้อยข้างใหญ่ โดยส่วนเปิดลง มาจากข้างกระเป๋า ถ้าใบเล็กจะเรียกว่า Courier

ภาพที่ 14 Minaudiere

2.2.13 Minaudiere คือ กระเป๋าใบเล็กที่เป็นโลหะ เหมาะกับงานกลางคืน โดยมักจะมีการประดับด้วยลูกบิดหรือพลอยต่าง บางครั้งก็มีสาย

ภาพที่ 15 Pouch

2.2.14 Pouch คือ กระเป๋าผ้าหรือหนัง บางทีอาจจะยาวหรือสั้นก็ได้ ไม่มีสาย มักมีขนาดใหญ่และมีzip

ภาพที่ 16 Saddle

2.2.15 Saddle คือ กระเป๋าที่เป็นรูปตัว U ลักษณะคล้ายๆกับอานม้า

ภาพที่ 17 Satchel

2.2.16 Satchel คือ กระเป๋าสะพายข้างและมีส่วนปิดคล้ายๆ ของ messenger แต่จะใบขนาดเล็กและดีไซน์ที่เป็นแฟชั่นมากกว่า

ภาพที่ 18 Tote

2.2.17 Tote คือ กระเป๋าใบขนาดกลางไปจนถึงใหญ่ มักไม่มีซิปและมีหูหิ้ว โดยมากเรียกถุงช้อปปิ้ง หรือใช้กระเป๋าสำหรับใส่เอกสารหรือเป็นกระเป๋าแฟชั่นได้เช่นกัน

ภาพที่ 19 Trapeze

2.2.18 Trapeze คือ กระเป๋าที่ดูจากรูปทรงเป็นหลัก โดยตรงการเป็นสี่เหลี่ยมและสามารถเผื่ออกไปด้านข้างได้

ภาพที่ 20 Weekend

2.2.19 Weekend คือกระเป๋าใบใหญ่ กว้าง มีหูหิ้ว สามารถปิดกระเป๋າออกได้กว้าง

ภาพที่ 21 Wristlet

2.2.20 Wristlet คือ กระเป๋าใบเล็กๆที่มีสายที่คล้องข้อมือได้

3. เอกสารและงานวิจัยเกี่ยวกับผ้าดันมือ

ในเรื่องของการทำผ้าดันมือในสมัยก่อนเมื่อครั้งที่ยังไม่มีจักรเย็บผ้า ชาวบ้านได้ใช้เข็มกับด้ายช่วยในการเย็บและซ่อมแซมเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่มไว้ใช้เองในครัวเรือน ฝีมือในการเย็บจะไม่ปราณีและไม่เรียบร้อย เพราะทำไว้ใช้กันเอง โดยใช้วิธีเนา สอย ปักชุนด้วยมือมาโดยตลอดโดยไม่มีการประยุกต์ใช้เครื่องทุ่นแรงหรืออุปกรณ์อื่นๆ ต่อมาเมื่อ 20 กว่าปีที่ผ่านมามีการดันผ้าได้มีขึ้นครั้งแรกในกลุ่มสตรีชาวคริสต์จักรสามัคคีธรรมที่ 5 เท่านั้น ต่อมาได้ขยายว่าจ้างกลุ่มสตรีในหมู่บ้านใกล้เคียงรับงานไปทำที่บ้าน ต่อมา ปี 2545 ได้มีสนับสนุนงบประมาณตามโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจสนับสนุนหัตถกรรมผ้าดันมือการทำผ้าดันมือ

ผ้าดันมือเป็นงานที่เย็บปักด้วยมือ ในครัวเรือนและเป็นของฝากกับผู้ที่มาเยี่ยมเยือน ปัจจุบันได้มีการพัฒนารูปแบบการเย็บปัก ลายเส้น ลวดลาย สีส้น เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย ใช้เป็นผ้าคลุมเตียงและผ้าห่มได้ แต่ยังไม่ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการเย็บปักด้วยมือ ลายเส้นและลวดลาย มีลักษณะที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ภาพที่ 22 พื้นฐานงานผ้า

3.1 พื้นฐานงานผ้า

3.1.1 พื้นฐานการตัดเย็บ

อุปกรณ์และเครื่องมือการตัดเย็บเป็นสิ่งที่ช่วยให้งานตัดเย็บมีความละเอียด เรียบร้อย รวดเร็ว และได้งานที่มีคุณภาพดี งานตัดเย็บนั้นจะอาศัยฝีมือความละเอียด เรียบร้อย ความประณีต และความเที่ยงตรงเป็นหลักสำคัญแล้ว อุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆที่ใช้ในการตัดเย็บก็เป็นสิ่งจำเป็นไม่แพ้กัน ดังนั้นควรเรียนรู้วิธีการใช้อุปกรณ์ทุกชนิด เพื่อเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดของผลงาน

- สายวัด มีหน่วยวัดเป็นนิ้วและเซนติเมตร มีความยาว 60 นิ้ว หรือ 150 เซนติเมตร มีการแบ่งช่องและระบุตัวเลขอย่างชัดเจน

- ไม้บรรทัด ที่มีงานตัดเย็บมี 3 ขนาด คือ ขนาด 12 นิ้ว ใช้ขีดเส้นระยะสั้น เช่นเส้นไหล่ เส้นผ่า เป็นต้น 18 นิ้ว และ 24 นิ้ว ใช้สำหรับขีดเส้นที่เป็นแบบเส้นยาวในการสร้างแบบตัด

- ไม้ฉาก ใช้สำหรับทำมุมที่ต้องการให้เป็นมุมฉาก หรือขีดเกรนผ้าแบบตัด มีหน่วยวัดข้างหนึ่งเป็นนิ้ว ข้างหนึ่งเป็นเซนติเมตร

- ไม้โค้ง ใช้ขีดเส้นสร้างแบบบริเวณที่ต้องการทำส่วนโค้ง เว้า หรือต้องการความมน เช่นโค้งคอเสื้อ โค้งสะโพก ตะเข็บข้างของเสื้อและ ตะเข็บใต้ขากางเกง เป็นต้น

- ไม้โค้งวงแขน ใช้เขียนเส้นตามรอยโค้งของไม้ สำหรับสร้างแบบบริเวณแขนเสื้อ หรือหัวแขนที่ต้องการความสะอาด รวดเร็ว และความโค้งสวยงาม

- ยางลบ ใช้ลบรอยเส้นที่ต้องการแก้ไขขณะสร้างแบบตัด

- ดินสอ ใช้ขีดเส้นหรือทำเครื่องหมายในการสร้างแบบตัด

- ดินสอ สองสี ใช้ขีดเพื่อนเน้นเส้นให้มีความชัดเจนมากขึ้น
- กระดาษสร้างแบบ ใช้สำหรับสร้างแบบตัด
- ลูกกลิ้ง มีทั้งแบบชนิดฟันหยาบและฟันแหลม ใช้สำหรับกรวด รอย เพื่อลอกเส้นในชั้นตอนสร้างแบบและกรวดรอยที่จะเย็บหรือตัด แต่ไม่ควรกรวดแรงมากเกิดไปเพราะจะทำให้ผ้าเป็นรอยและขาดได้

- กระดาษกรวดรอย เป็นกระดาษเคลือบด้วยเทียนไข มีหลายสี ขนาดเท่ากับ A4 ใช้ร่วมกันลูกกลิ้งในการรูดลอกเส้นต่าง ตามแบบตัดที่ต้องการลงบนผ้า

- ซอล์เขียนผ้า มีลักษณะเป็นรูปสามเหลี่ยม มีหลายสี ใช้ขีดหรือทำเครื่องหมายบนผ้า

- กรรไกรตัดกระดาษ ใช้สำหรับตัดกระดาษที่ใช้สร้างแบบตัด
- กรรไกรตัดผ้า ใช้สำหรับการตัดผ้าและไม่ควรตัดผ้าที่ซ้อนกันทีละหลายชั้น หรือวัสดุอื่นที่ไม่ใช่ผ้าเพราะจะทำให้เสียคม มีกรรไกรตัดผ้า 3 ชนิด กรรไกรด้ามโค้ง กรรไกรด้ามตรง กรรไกรซิกแซ็ก

- เข็มหมุด ใช้ในการกลัดแบบตัดก่อนตัดผ้า หรือ ใช้กลัดผ้าเพื่อเตรียมเนา หรือ กลัดผ้าแทนการเนา ในการกลัดควรจะกลัดให้ห่างจากเส้นที่ต้องการกรวดรอย 2-3 เซนติเมตร

- หมอนปิดเข็มหรือหมอนเข็ม ใช้ปักและเก็บเข็มชนิดต่างๆ
- เตารีด ควรจะปรับปุ่มเลือกอุณหภูมิให้เหมาะกับผ้าแต่ละชนิด
- เตารีดไอน้ำ ควรจะปรับปุ่มเลือกอุณหภูมิให้เหมาะกับผ้าแต่ละชนิด
- ไม้รองรีด ใช้วางผ้าที่ต้องรีดให้เรียบ
- ไม้รองรีดแขนเสื้อ ใช้รองรีดตะเข็บแขนเสื้อและบริเวณแคบๆ
- ลวดช่วยกลับตะเข็บ ใช้กลับตะเข็บใส่ใก้ที่เย็บจากผ้าเจดียง
- ลวดช่วยร้อยด้ายเข้าเข็ม ช่วยให้ร้อยด้ายเข้ารูเข็มง่ายขึ้น
- ปลอดภัย สวมปลอดภัยที่นิ้วกลางขณะเย็บด้วยมือเพื่อป้องกันเข็มตำนิ้วมือและ

ช่วยให้ทำงานได้ง่ายขึ้น

- ที่เลาะด้าย ใช้สำหรับเลาะแนวตะเข็บต่างๆ ที่ต้องการแก้ไขหรือเลาะด้ายเนา
- ปากคืบ ใช้ในขั้นตอนการจับจีบ กลับมุม ดึงด้ายเนา ดึงใส่ใก้ ทำรังคุมจีน

- เหล็กแหลม ใช้เจาะกระดาษ แบบตัด หรือบริเวณที่ต้องการทำรูเล็กๆ หรือ เจาะนำ

ในการเย็บผ้าหนาๆ

- แบังเปือก ใช้ทาริมผ้าเล็กๆที่ต้องการพับให้อยู่ตัวก่อนรีดแล้วเย็บทับ
- เข็มเย็บด้วยมือ ใช้สำหรับการเนา สอยติด เย็บเครื่องเกาะเกี่ยว ถักรังคัม
- เข็มจักร ควรเลือกใช้เข็มที่มีปลายแหลมคม เพื่อไม่ทำลายเส้นใยในเนื้อผ้า
- จักรเย็บผ้าเป็นอุปกรณ์ที่มีราคาแพงที่สุดและสำคัญที่สุด มีหลายชนิด ได้แก่ จักร

เย็บผ้าธรรมดาจักรเย็บผ้าแบบกระเป่าหัว จักรอุตสาหกรรม เป็นต้นซึ่งมีโครงสร้างหลักคล้ายๆกัน ผู้เป็นช่างต้องศึกษาคู่มือแนะนำการให้จักร ให้เข้าใจ รู้เทคนิคและมีทักษะในการใช้งาน การดูแลรักษาเป็นอย่างดี เพื่อให้จักรใช้งานได้สมบูรณ์และยาวนาน ส่งผลให้การเย็บ มีคุณภาพงานที่ดี

- ด้าย มี 2 ชนิด คือ ด้ายเย็บผ้าและด้ายเนา ด้ายที่ใช้เย็บผ้ามีความเหนียว ควรเลือกสีของด้ายให้มีความใกล้เคียงกับผ้า และราคาแพง กว่าด้ายเนาเป็ยกว่าด้ายเย็บปกติ จึงง่ายต่อกลิ่นและออก

3.1.2 พื้นฐานของผ้า

นอกจากเราต้องรู้เรื่องพื้นฐานการตัดเย็บแล้ว จำเป็นที่ต้องรู้จักเกี่ยวกับผ้าต่างๆ เช่น ประเภทของผ้า หลักการเลือกผ้า ลวดลายบนผ้า เลือกผ้าซับใน เป็นต้น

(1) ประเภทของผ้า

- ผ้าฝ้าย เป็นผ้าที่ดูดซับน้ำและความชื้นได้ดี และ ยังระบายความร้อนได้ดี

- ผ้าลินิน เป็นผ้าที่มีความมันวาวสวยงาม แต่มีข้อเสียยับง่าย

ปัจจุบันมีการค้นคว้าและพัฒนาให้ผ้าลินินทนยับมากขึ้น ซึ่งจะส่งผลดีต่อการใช้งานต่อไป

- ผ้าป่าน มีลักษณะค่อนข้างหยาบและกระด้างจึงนิยมนำมาใช้ทำเชือก กระสอบ และเครื่องประดับตกแต่งบ้านมากกว่านำมาตัดเย็บเป็นเสื้อผ้าเครื่องนุ่งห่ม

- ผ้ารามี เมื่อฝ้านำมาทอเป็นผืนผ้าค่อยข้างแข็งกระด้าง ยับง่าย จึงนิยมนำไปผสมกับใยอื่นๆ

- ผ้าใยสังเคราะห์ มีคุณสมบัตินุ่มและเหนียว เมื่อนำมาผลิตเป็นผ้าจะผ้าเนื้อบางเบา แต่บางชนิดเนื้อผ้าค่อยข้างแข็ง

- ผ้าขนสัตว์ คุณสมบัติให้ความอบอุ่น มีผิวสัมผัสนุ่ม จึงนิยมนำมาตัดชุดสูทและเสื้อกันหนาว

- ผ้าใยไหม มีความเหนียวและเป็นมันวาวสวยงาม นำมาปั่นหรือเข้าเกลียวให้เกาะกันเป็นเส้นด้านด้วยมือหรือเครื่องจักร

- ผ้าโพลีเอสเตอร์ คือผ้าที่ผลิตจากเส้นใยผ้าโพลีเอสเตอร์ หรือเส้นใยพลาสติก ถือได้ว่าเป็นผ้าสังเคราะห์ชนิดหนึ่ง กระเป๋าที่ผลิตจากผ้าลักษณะนี้จะมีค่อนข้างมีความในการใช้งาน ผ้าชนิดนี้บางรุ่นจะมีหลังผ้าที่มีวัสดุเหมือนยางเหมือนนำยางมาติดที่หลัง ผ้า ทำให้ผ้ามีความทนทานมากขึ้นและยังช่วยกันน้ำอีก ผ้าประเภทส่วนใหญ่จะมีลักษณะผิวแข็งเมื่อนำมาใช้ผลิตกระเป๋ากระเป๋าจะดู มีทรงตามรูปร่าง ไม่อ่อนยวบเหมือนผ้าดิบหรือผ้า cotton ทั่วไป อีกทั้งยังมีสีให้เลือกมากมาย ผ้าโพลีเอสเตอร์จะมีหลายเบอร์ เช่น 600D, 420D, 1200D, 1680D เป็นต้น แต่ก็มีผ้าโพลีเอสเตอร์บางประเภทที่มีความสามารถกันน้ำในตัวและมีความเงาอ่อนนุ่ม เช่น ผ้า 210D ซึ่งนิยมใช้เป็นผ้าซับในกระเป๋า เป็นต้น

- ผ้าแคนวาส ถือได้ว่าเป็นหนึ่งประเภทของผ้า Cotton มีความนุ่มและผ่านการย้อมสีมาแล้ว มีสีให้เลือกหลายเฉด เช่นเดียวกัน ผ้าแคนวาสมีความหนาให้เลือกหลายขนาด โดยมีหน่วยวัดความหนาเป็นออนซ์ ผ้าแคนวาสถือได้ว่าเป็นผ้าที่มีราคาสูงกว่าผ้าทั่วไปที่นิยมนำมาใช้ใน การผลิตกระเป๋า จะนิยมนำมาใช้ในการผลิตกระเป๋าที่มีราคาแพงเพราะกระเป๋าที่ผลิตจากผ้าแคนวาส ตัวกระเป๋าจะดูมีความหนาและสีสดทำให้ตัวกระเป๋าดูสวยงามสมราคา

- ผ้าสปันบอนด์ คือผ้าที่ผลิตจากเส้นใยที่ถูกฉีดออกมาจากหัวฉีดแบบต่อเนื่อง ด้วยการผลิตวิธีนี้ทำให้ผ้าสปันบอนด์ที่มีเนื้อผ้าคล้ายเยื่อกระดาษที่ขรุขระ แต่มีความทนต่อแรงดึงและแรงฉีกได้ดี ทั้งนี้ผ้าสปันบอนด์จะมีความหนาของผ้าให้เลือกมากมาย มีหน่วยเป็นแกรม เช่น 50, 75 , 100 แกรม เป็นต้น ยิ่งตัวเลขมีค่าผ้าสปันบอนด์จะยิ่งมีความหนา ผ้าสปันบอนด์มีสีให้เลือกมากมายหลายเฉดสี

- ผ้าดิบฟอกขาว นิยมใช้กันมากเพราะมีราคาไม่แพง อีกทั้งเมื่อนำมาใช้ผลิตกระเป๋าผ้าหรือถุงผ้า จะดูดีและวัสดุประเภทนี้จะค่อนข้างหนา ไม่ขาดง่าย ทั้งนี้จะมีข้อจำกัดเรื่องเฉดสีที่ไม่มีให้เลือกหลากหลาย จะมีสีโทนขาวอมครีม จะต่างจากวัสดุผ้าดิบทั่วไปที่จะมีโทนสีอมเหลืองอมครีม

- ผ้าดิบบาง ตัวเนื้อผ้าจะมีลักษณะบางสมชื่อเรียก มีสีผ้าโทนสีเดียวคือสีครีม ราคาผ้าดิบบางนี้จะถูกกว่าผ้าดิบฟอกขาว เหมาะที่จะใช้ผลิตกระเป๋าผ้าที่ราคาต่อใบไม่สูง

(2) หลักการเลือกผ้า

- สีของผ้า ควรเลือกให้มีความเหมาะสม คำนึงถึงลักษณะการใช้งานและสถานที่
- ผิวนุ่ม ผัด ได้แก่ เนื้อผ้า น้ำหนักของผ้า ความหยาบ ความละเอียด ความมันวาวของผ้าชิ้นนั้น คำนึงถึงความเหมาะสมการในการนำไปตัดเสื้อผ้าและใช้ในการตกแต่งอื่นๆ
- ลวดลาย เลือกลายผ้าให้เข้ากับแบบที่ต้องการ หากลวดลายใหญ่ไปหรือเล็กไปอาจไม่เหมาะสมกับงานชิ้นนั้น

(3) ลวดลายผ้า

- ผ้าพื้น เป็นผ้าที่ไม่มีลวดลายใดๆ หรือมีลายเดียวกันทั้งผืน มีสีให้เลือกมากมายหลายสี
- ผ้าลายเรขาคณิต คือลวดลายที่เกิดจากนารูปทรงเรขาคณิต มาจัดเรียงกันจนเกิดเป็นลวดลายที่สวยงาม
- ผ้าลายธรรมชาติ เป็นลวดลายที่เกิดจากแรงบันดาลใจในการนำสิ่งที่อยู่ตามธรรมชาติมา ออกแบบเป็นลวดลายต่างๆ
- ผ้าลายทางและผ้าลายตาราง เป็นผ้าแบบลายใหญ่ ลายเล็ก ลายเส้นขวาง ลายทางยาว
- ผ้าลายรวม เป็นการเกิดจากลายเรขาคณิตและลายธรรมชาติไว้ในผืนเดียวกัน ทำให้มีความแปลกใหม่มากขึ้น ลายอาจจะเกิดจากการทอหรือพิมพ์ลงไปภายหลัง
- ผ้าลายจุด มีทั้งแบบจุดเล็กจุดใหญ่ นิยมใช้เพียงสองสีในผืนเดียวกัน

(4) การเลือกใช้ผ้าภายในตัวเสื้อ

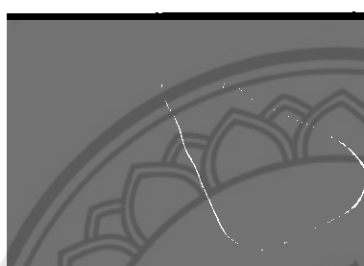
- ผ้าชั้นใน เป็นผ้าที่อยู่ระหว่างผ้าตัวนอกกับผ้าซับใน เพื่อป้องกันการยืดของผ้าตัวนอกหรือใช้ในกรณีผ้าตัวนอกบางใส
- ผ้ารองใน เป็นผ้าที่นำมาเสริมการตัดเย็บบริเวณที่ต้องการให้เสื้อผ้ามีรูปทรงที่ดี
- ผ้าแทรกใน เป็นผ้ารองในชนิดพิเศษ แทรกอยู่ระหว่างผ้าซับใน เพื่อให้มีความอบอุ่น
- ผ้าซับใน เป็นผ้าที่ช่วยให้เสื้อผ้าสมบูรณ์ขึ้น เรียบร้อย มีรูปทรงดี ช่วยปกปิดรอยตะเข็บต่างๆให้สวยงาม และยังเพิ่มน้ำหนักและความหนาให้เสื้อผ้าที่มีน้ำหนักเบา นอกจากนี้ผ้าซับในยังยืดอายุการใช้งานของเสื้อผ้าให้ยาวนานขึ้นได้อีกด้วย

(5) ตะเข็บแบบต่างๆ

5.1 ชนิดของตะเข็บที่เย็บด้วยมือ

1. ตะเข็บเนา คือตะเข็บที่เย็บหลวมๆมองเห็นเส้นด้ายที่เนาทั้งด้านถูก(ด้านนอก)และด้านผิด(ด้านใน) อย่างชัดเจน การเย็บตะเข็บเนา มีหลายวิธี จึงควรเลือกใช้ให้เหมาะสมกับชนิดของผ้าและลักษณะของชิ้นงานที่จะเย็บ

- ตะเข็บเท่ากัน คือการเนาที่มีระยะที่เท่ากันทั้งสองด้าน มีการกำหนดระยะห่างที่พอดี ไม่ห่างและไม่ชิดกันจนเกินไป

ภาพที่ 23 การเนาเท่ากัน

ภาพที่ 24 ตะเข็บเนาเท่าด้านถูก

- ตะเข็บเนาไม่เท่ากัน คือการเนาที่ใช้ฝีเข็มถี่และฝีเข็มห่างสลับกัน (ไม่เท่ากัน) การเนาในลักษณะนี้ฝีเข็มทั้งสองด้านไม่เท่ากัน ฝีเข็มห่างด้านถูก ส่วนฝีเข็มถี่อยู่ด้านผิด

ภาพที่ 25 การเนาไม่เท่ากัน

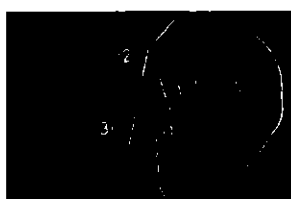

ภาพที่ 26 ฝีเข็มห่าง

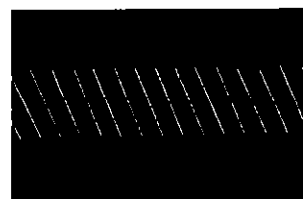

ภาพที่ 27 ฝีเข็มถี่

- ตะเข็บเนาเฉียง คือการเนาในแนวทแยงไปตามเนื้อผ้า เพื่อยึดติดผ้าสองชิ้นหรือมากกว่าไม่ให้เคลื่อนจากกัน

ภาพที่ 28 การเนาเฉียง

ภาพที่ 29 ตะเข็บเนาเฉียง

- ตะเข็บเนาแบบเทเลอร์ คือการเนาที่ทั้งด้ายหลวม 1 ฝีเข็มสลับกับฝีเข็มตึงด้ายตึง 1 ฝีเข็มตามแนวเข็มที่ต้องการเย็บตะเข็บแล้วแยกผ้าสองชิ้นออกจากกัน พอดีด้ายตึงตัดด้ายเนาระหว่างผ้า สองชิ้นออกจาก รอยด้ายเนาที่ได้ใช้แทนการกดรอยบนผ้า

ภาพที่ 30 การเนาแบบเทเลอร์

ภาพที่ 31 ตะเข็บเนาแบบเทเลอร์

2. ตะเข็บสอย คือการเย็บด้วยมือที่มองรอยเย็บด้านถูก(ด้านนอก) น้อยที่สุดเช่นใช้สอยชายเสื้อ ชายกระโปรง ปลายซากางเกง หรืออื่นๆ

- ตะเข็บสอยซ่อนด้าย ใช้สอยผ้าที่พับริมและบริเวณอื่นๆ ที่ไม่ต้องการให้เห็นรอยเย็บ เพื่อความสวยงามควรเว้นระยะห่างเท่ากัน ฝีเข็มที่ปรากฏทางด้านหน้าจะหน้าเป็นจุดๆ ส่วนทางด้านหลังจะมองไม่เห็นเส้นด้าย

ภาพที่ 32 สอยซ่อนด้าย

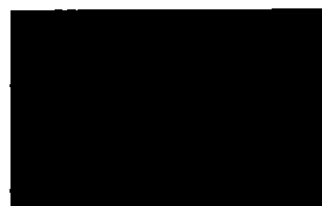
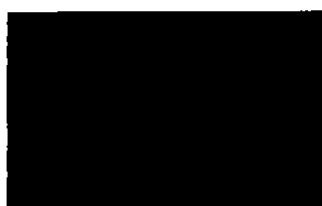

ภาพที่ 33 ตะเข็บสอยซ่อนด้ายด้านถูก

ภาพที่ 34 ตะเข็บสอยซ่อนด้ายด้านผิด

- ตะเข็บสอยพับริม การสอยในลักษณะนี้ด้านถูกจะเห็นเป็นจุดไข่ปลา ส่วนด้านผิดจะเห็นเป็นเส้นด้ายเฉียงๆ ฝีเข็มแข็งแรงทนทาน

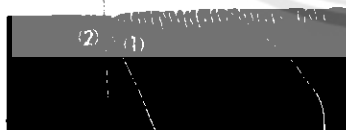
ภาพที่ 35 ตะเข็บสอยพันริม ด้ายด้านถูก ภาพที่ 36 ตะเข็บสอยพันริม ด้ายด้านผิด

- ตะเข็บสอยหักมุมไขว้กลับ หรือ สอยแบบกางปลา เป็นตะเข็บสอยแบบหลวม ตะเข็บด้านผิดจะเห็นเส้นด้ายเย็บไขว้ แนวสอยด้านที่ติดริบผ้าพับชาย เส้นด้ายขวาทับซ้ายหรือซ้ายทับขวาก็ได้ ส่วนแนวสอยติดผืนผ้าจะสลับกัน

ภาพที่ 37 การสอยหักมุมไขว้กลับ ภาพที่ 38 ตะเข็บสอยหักมุมไขว้กลับ

- ตะเข็บสอยคร่อมริมผ้า คือการเย็บริมผ้าให้เป็นสันทบโดยไม่ต้องพับริมผ้า เพื่อกันลู่หรือสอยริมผ้าเพื่อถักรัดคุม เป็นการสอยที่มีความทนทาน แข็งแรง ใช้เย็บที่นอน หมอนอิง เบาะ เป็นต้น

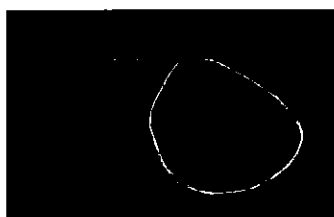

ภาพที่ 39 การสอยคร่อมริมผ้า ภาพที่ 40 ตะเข็บสอยคร่อมริมผ้า

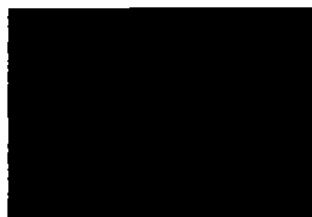
3. ตะเข็บเย็บ คือ ตะเข็บเย็บด้วยมือ ใช้แทนตะเข็บเย็บด้วยจักร

ได้แก่

- ตะเข็บด้านตะลุย เป็นการเย็บด้วยมือที่ทำได้ง่าย ตะเข็บชนิดนี้ด้านบนและด้านล่างมีลักษณะเหมือนกันและนิยมเย็บถี่ๆ

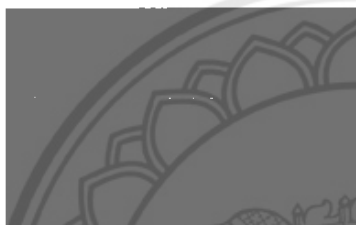

ภาพที่ 41 การเย็บต้นตะลุย

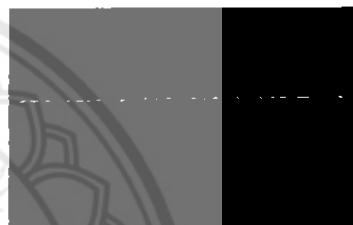

ภาพที่ 42 ตะเข็บต้นตะลุย

- ตะเข็บต้นถอยหลัง เป็นลักษณะผีเข็มทางด้านหน้าคล้ายผีเข็มที่เย็บด้วยจักร แต่ผีเข็มด้านหลังมีด้ายข้ามโยงซ้อนกัน นิยมเย็บที่ๆ ตะเข็บชนิดนี้มีความแข็งแรงทนทานมากกว่าตะเข็บอื่นๆ

ภาพที่ 43 ตะเข็บต้นถอยหลัง ด้ายด้านถูก

ภาพที่ 44 ตะเข็บต้นถอยหลัง ด้ายด้านผิด

- ตะเข็บต้นถอยหลังแบบดำน้ำ เป็นการเย็บต้นถอยหลังอีกวิธีหนึ่ง แต่ระยะผีเข็มที่ถอยหลังที่มีความถี่มากกว่าต้นถอยหลังแบบธรรมดา คือเพียง 1-2 เส้นด้ายของผ้าที่เย็บ ที่ดึงด้ายดึงจะเห็นผีเข็มเป็นเพียงจุดตรงเท่านั้น ส่วนความยาวของผีเข็มเดินหน้าขึ้นอยู่กับชนิดของผ้าและบริเวณที่เย็บ

ภาพที่ 45 ตะเข็บต้นถอยหลังแบบดำน้ำด้านถูก

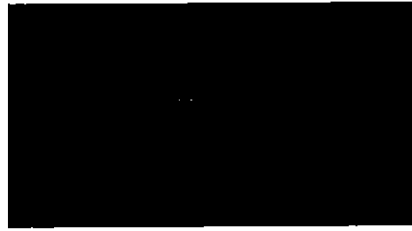

ภาพที่ 46 ตะเข็บต้นถอยหลังแบบดำน้ำด้านผิด

5.2 ชนิดของตะเข็บที่เย็บด้วยจักร

- ตะเข็บเย็บ คือตะเข็บเย็บด้วยจักรและใช้ทั่วไปในงานตัดเย็บได้แก่

- ตะเข็บธรรมดา คือการเย็บผ้าต่อกันเป็นผืนหรือรูปร่างตามที่ต้องการโดยการเย็บ เป็นลักษณะของตะเข็บปกติทั่วไปของจักรเย็บผ้า

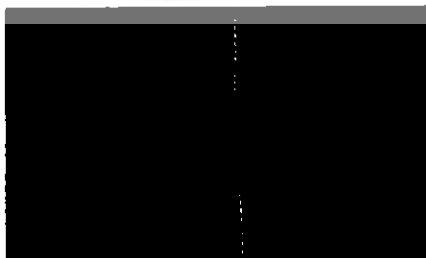
ภาพที่ 47 ตะเข็บธรรมดา

- ตะเข็บรูดย่น คือการเย็บผ้าขึ้นเดียวหรือสองชั้น โดยใช้ฝีเข็มห่างขนาดกลาง เมื่อดึงรูดย่นให้ย่นเล็กน้อยความยาวของผ้าจะสั้นลงแต่ไม่มีจีบ โดยผ้าจะมี ส่วนโค้งและพองเล็กน้อย

ภาพที่ 48 ตะเข็บรูดย่น

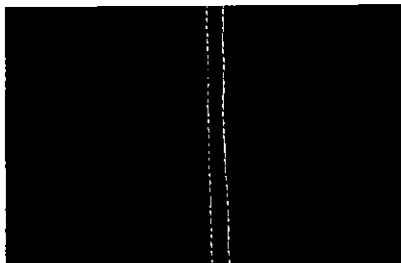
- ตะเข็บเข้าถ้ำ คือการเย็บตะเข็บธรรมดา 2 ครั้ง เริ่มจาก ประกบผ้าด้านผิด(ด้านใน)เข้าหากันแล้วเย็บด้านถูก(ด้านนอก) ตะเข็บกว้างประมาณ 0.5 เซนติเมตร เสร็จแล้วขริบริมผ้าเพื่อตะเข็บให้เหลือประมาณ 0.3 เซนติเมตร แล้วหุ้มตะเข็บด้านผิด (ด้านใน) ออกมาไว้ด้านถูก(ด้านนอก) รีดให้ตะเข็บเรียบแล้วเย็บตะเข็บที่ 2 ด้านผิด(ด้านใน) เป็นการเย็บเหมาะสำหรับผ้าเนื้อบาง

ภาพที่ 49 ตะเข็บเข้าถ้ำ

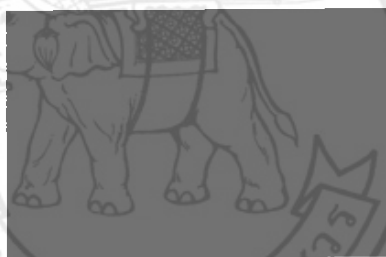
- ตะเข็บล้น คือการเย็บด้วยตะเข็บธรรมดาทางด้านถูก (ด้านใน) 1 ครั้ง แล้วตัดริมตะเข็บของผ้าขึ้นที่ต้องการล้นตะเข็บให้เหลือประมาณ 0.3 เซนติเมตร ส่วนตะเข็บขึ้นที่เหลือพับริมให้กว้างประมาณ 0.7 เซนติเมตรหรือตามต้องการ แล้วรีดล้นปิดตะเข็บ

ด้านที่ตัดทิ้ง จากนั้นเย็บตะเข็บทับริมสันทบผ้าอีกครั้ง ตะเข็บที่ได้มีลักษณะเป็นตะเข็บคู่ขนานกับ ตะเข็บเย็บเดิม เป็นการเย็บเหมาะสำหรับเย็บตะเข็บเสื้อเชิ้ต หรือต่อผ้ากางเกงบางชนิด ผ้าปูที่นอน หรือผ้าคลุมเฟอร์นิเจอร์

ภาพที่ 50 ตะเข็บล้ม

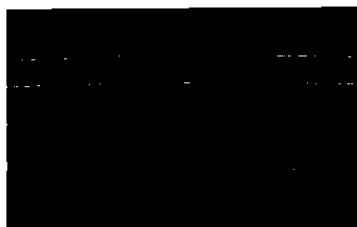
- ตะเข็บทำคิ้ว คือการพับผ้าเจดียงเป็นสันทบแล้วนำมาแทรกรอยเย็บให้เกิดแนวตะเข็บออกมาทางด้านถูก(ด้านนอก)ทำเป็นคิ้วเส้นเล็กๆ ตลอดตะเข็บ เป็นการเย็บเหมาะสำหรับใช้ในการตกแต่งเพื่อความสวยงาม เพิ่มความทนทาน นิยมใช้กับเสื้อผ้าเด็ก

ภาพที่ 51 ตะเข็บทำคิ้ว

5.3 การเย็บริมตะเข็บหรือทำตะเข็บให้สำเร็จ เป็นการเย็บตะเข็บต่างๆบนเสื้อผ้าจะเรียบร้อยและคงทน ควรเลือกใช้ให้เหมาะกับผ้าและชนิดของตะเข็บดังนี้

- ตะเข็บกันลู่โดยวิธีเดินจักรสองแถว คือการเย็บตะเข็บธรรมดาสองแถวขนานกันไปตลอดแนวผ้าโดยใช้ฝีเข็มปกติเหมาะสำหรับที่ริมผ้าไม่ลู่มากนัก

ภาพที่ 52 ตะเข็บกันลู่โดยวิธีเดินจักรสองแถว

- ตะเข็บกันลู่โดยวิธีเดินจักรแล้วตัดด้วยกรรไกรซิกแซ็ก ตะเข็บชนิดนี้เป็นวิธีกันลู่ง่ายและรวดเร็ว โดยเย็บตะเข็บปกติตลอดแนวผ้า 1 ครั้ง จากนั้น

รีดตะเข็บแล้วจึงใช้กรรไกรซิกแซ็ก ตัดผ้าเพื่อกันลู่ย เหมาะสำหรับผ้าที่ลู่เล็กน้อยและไม่ต้องการให้เห็นรอยเมื่อรีดแล้ว

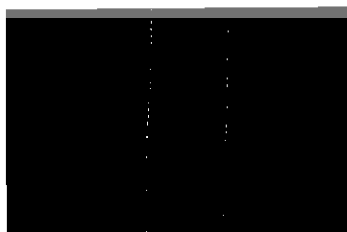
ภาพที่ 53 ตะเข็บกันลู่โดยวิธีเดินจักรแล้วตัดด้วยกรรไกรซิกแซ็ก

- ตะเข็บกันลู่โดยวิธีตัดริมผ้าด้วยกรรไกรซิกแซ็ก คือการรีดแบบตะเข็บแล้วจึงใช้กรรไกรซิกแซ็ก ตัดริมผ้าทั้งสองด้านตลอดแนว เหมาะสำหรับผ้าที่ทอเนื้อแน่นหรือผ้าที่ต้องซักรีดด้วยวิธีที่ซักแห้ง

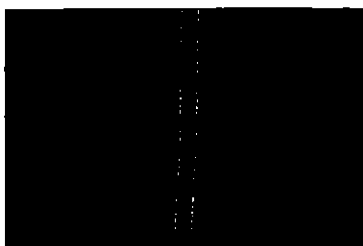
ภาพที่ 54 ตะเข็บกันลู่โดยวิธีตัดริมผ้าด้วยกรรไกรซิกแซ็ก

- ตะเข็บกันลู่โดยวิธีพับริมผ้าแล้วเดินจักรทับ คือการเย็บจากตะเข็บปกติก่อน จากนั้นรีดแบบตะเข็บ พับริมผ้าแล้วเย็บตะเข็บทับริมผ้าทั้งสองฝั่งอีกครั้ง เหมาะสำหรับผ้าที่รีดแล้วไม่ขึ้นรอยออกมาด้านนอก(ด้านนอก) ส่วนมากจะใช้กับผ้าที่เสียดสีกับร่างกายมากจนทำให้เกิดอาการคันหรือแพ้จากเส้นใยผ้าที่หลุดออกมาตามตะเข็บ

ภาพที่ 55 ตะเข็บกันลู่โดยวิธีพับริมผ้าแล้วเดินจักรทับ

- ตะเข็บกันลู่โดยเย็บตะเข็บล้ม เหมาะสำหรับเสื้อเชิ้ตผู้ชายและเสื้อผ้าที่ต้องการความแข็งแรงคงทนมากๆ

ภาพที่ 56 ตะเข็บกันลู่โดยเย็บตะเข็บล้ม

(6) เครื่องเกาะเกี่ยว เป็นวัสดุที่ใช้ยึดเสื้อผ้าให้ติดกันโดยสามารถเปิดและปิดเพื่อการถอดออกหรือสวมใส่ได้สะดวก มีหลายชนิด ซึ่งแต่ละชนิดมีวิธีติดและการใช้งานต่างกัน เครื่องเกาะเกี่ยวสามารถใช้บังคับรูปร่างของเสื้อผ้า และใช้เป็นสิ่งตกแต่งเสื้อผ้าได้ เช่น การติดกระดุมที่มีรูปร่างลวดลายแปลก ๆ การใช้รังคุดเจาะหรือกึ่งที่สวยงามประณีต สามารถทำให้เสื้อผ้าดูมีราคาขึ้นได้ เครื่องเกาะเกี่ยวที่ใช้กันทั่วไป ได้แก่ กระดุม ตะขอ และซิป

6.1 กระดุม หมายถึงวัตถุที่เป็นชิ้นส่วนเล็กๆ ลักษณะโค้งมนหรือกลมแบนและอาจมีลวดลาย ใช้สำหรับผูกติดเข้ากับเสื้อผ้าเพื่อปกปิดหรือไม่ให้หลุดออกจากร่างกาย หรือเพื่อใช้ในการตกแต่งเสื้อผ้าเพียงเท่านั้น ใช้งานโดยการกลัดเข้ากับรังคุดหรือห่วงบนผ้าอีกชิ้นหนึ่ง จะทำให้ปลายผ้าที่มีกระดุมกับรังคุดอยู่ติดกัน กระดุมสามารถผลิตได้ด้วยวัสดุหลายชนิด ไม่ว่าจะเป็นวัสดุจากธรรมชาติ อาทิ เขาสัตว์ กระดุก เปลือกหอย ไม้หรือวัสดุสังเคราะห์ เช่น แก้ว โลหะ พลาสติก เป็นต้น

- กระดุมแป็บ ทำด้วยโลหะ มีลักษณะต่างไปจากกระดุมธรรมดา คือ ประกอบด้วยฝานบนซึ่งมีปุ่มนูนตรงกลาง และตัวรับซึ่งตรงกลางเป็นแอ่ง ต้องใช้คู่กันทำให้ประกบกันสนิท กระดุมแป็บเป็นเครื่องเกาะเกี่ยวที่ใช้ติดกับระยะเปิดสั้น ๆ ไม่เหมาะที่จะใช้กับسابเปิดของเสื้อผ้ายาว ๆ ส่วนเปิดของเสื้อผ้าที่ควรใช้กระดุมแป็บ เช่น ติดที่มุมตอนบนและตอนล่างของسابเสื้อ ติดระหว่างรังคุดถักหรือรังคุดเจาะตามขวางที่มีระยะห่าง ติดسابเปิดข้อมือเสื้อสตรีแขนยาวหรือติดปกเสื้อที่ถอดได้

- กระดุมไม่มีก้าน คือ กระดุมมีรู มีลักษณะเป็นรูปกลม อาจมี 2 รู หรือ 4 รู ปรากฏให้เห็นบนเม็ดกระดุม เป็นส่วนที่ใช้เย็บติดกับเสื้อผ้า

- กระดุมมีก้าน กระดุมชนิดนี้จะมีก้านอยู่ใต้เม็ดกระดุม ซึ่งจะช่วยให้เม็ดกระดุมกดรังคุด กระดุมชนิดนี้จะไม่เห็นเส้นด้ายปรากฏบนเม็ดกระดุม กระดุมมีก้านทำด้วยโลหะและพลาสติก มีลวดลายสีสันสวยงาม

6.2 ซิป คือเครื่องเกาะเกี่ยวที่เปิดปิดได้ใช้กับเสื้อผ้า กระเป๋หรือของใช้ในบ้าน นอกจากนี้ซิปยังเป็นวัสดุตกแต่งเสื้อผ้าได้อีกด้วย แบ่งออกได้ 3 ชนิดในรูป ซิป

ธรรมดา ซิปซ่อน ซิปแบบถอดได้ ปัจจุบันยังการผลิตซิปออกมาจากหลายหลาก รูปแบบจากวัสดุต่าง ๆ กัน เช่น โลหะ และ พลาสติก เป็นต้น

6.3 รังคุม มีความจำเป็นสำหรับกระดุมมีก้านและกระดุมมีรู ทำให้กระดุมใช้งานง่าย การทำรังคุมมี 3 แบบ คือ รังคุมห่วง รังคุมเจาะ และ รังคุมกึ่ง รังคุมที่นิยมใช้ได้แก่ รังคุมเจาะ ซึ่งเย็บริมโดยวิธีถัก สามารถทำได้ด้วยมือและด้วยจักร

6.4 ตะขอคือ เครื่องเกาะเกี่ยว ใช้สำหรับเกี่ยวผ้า 2 ชั้น ให้ติดกัน เช่น ขอบกางเกง ขอบกระโปรง ขอบแขนเสื้อสตรี เวลาใช้จะต้องติดตะขอไว้เป็นคู่ ๆ เสมอ และมีชื่อเรียกตามลักษณะการใช้ดังนี้

- ตะขอเกี่ยว คือ ตะขอที่มีลักษณะงองุ้ม ใช้เป็นตัวยึดหรือเกาะเกี่ยวกับตะขอรับให้อยู่กับที่

- ตะขอรับ คือ ตะขอที่ใช้เป็นตัวรับให้ตะขอเกี่ยวมายึดเกาะมี 2 ชนิด คือ ตะขอขนาดเล็ก และ ตะขอขนาดใหญ่

6.4.1 ชนิดของตะขอ

- ตะขอขนาดเล็ก ใช้ติดขอบปลายแขน ขอบเสื้อชั้นในสตรี หรือบริเวณสามเหลี่ยมที่ต้องการให้ชนขอบพอดี ไม่เกยหรือซ้อนทับกัน

- ตะขอขนาดใหญ่ ใช้สำหรับติดขอบกระโปรง และขอบกางเกง

(7) วัสดุและการตกแต่งเสื้อผ้าเบื้องต้น

7.1 การตกแต่งด้วยลูกไม้ ที่เกิดจากการถักทอ ผูก โยง ขึ้นมาเพื่อให้เกิดลวดลายที่แปลกให้สวยงาม ผ้าลูกไม้ได้รับความนิยมทุกยุคทุกสมัย

7.2 การตกแต่งด้วยผ้าเฉลียง คือ ผ้าที่ตัดตามเส้นทแยงมุม 45 องศา กับริมผ้า ทำให้ผ้ามีความยืดหยุ่นดี ไม่เกิดรอยย่นเป็นริ้ว

7.3 การตกแต่งด้วยลูกบิดและเลื่อม ส่วนมากนิยมใช้ในงานกลางคืนและราคาค่อนข้างแพง วัสดุที่นำมาในการปักตกแต่งมีให้เลือกใช้มากมาย อาทิ ลูกบิดแก้ว ลูกบิดพลาสติก เลื่อมข้อ หรือ ปล้องคริสตัล เป็นต้น

7.4 การตกแต่งด้วยไหมปัก ไหมปักสามารถนำมาตกแต่งเสื้อผ้าได้หลายวิธี โดยนำมาปักลวดลายลงบนเสื้อผ้า เรียกว่าการปักไหม หรือ การทำหม้อก เสื้อผ้าที่ตกแต่งด้วยไหมปักส่วนใหญ่จะใช้ในโอกาสพิเศษต่างๆ รวมถึงชุดไทยพระราชานิยมด้วยเช่นกัน

7.5 การตกแต่งด้วยชายครุย นิยมใช้กับเสื้อผ้าที่ต้องการความพลิ้วไหว สามารถนำมาเป็นพู่ตกแต่งเพื่อทำให้ชิ้นงานนั้นมีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้น

7.6 การตกแต่งด้วยริบบิ้น ริบบิ้นนอกจากนำมาตกแต่งเสื้อผ้าแล้วยังสามารถนำมาใช้ตกแต่งปลอกหมอน ผ้าม่าน ของชำร่วย การผูกหรือช่อของขวัญและอื่นๆอีกมากมาย

7.7 การตกแต่งด้วยกระดุม นอกจากจะนำมาเป็นเครื่องเกาะเกี่ยวแล้วยังสามารถนำมาตกแต่งบนผ้าได้อีกด้วย ด้วยรูปลักษณะของกระดุมที่มีการพัฒนาลวดลายผิวสัมผัสที่แปลกใหม่และสะดุดตามากขึ้น

7.8 การตกแต่งด้วยจีบระบาย คือการนำเศษผ้ามาซอยแล้ววัดให้เป็นลักษณะจีบ

7.9 การตกแต่งด้วยเกล็ดตกแต่ง หมายถึงการที่เกิดโดยพับผ้าเป็นสันทบ แล้วเย็บชิดแนวสันทบของผ้าด้านนอก ขนาดกว้างหรือเล็กขึ้นอยู่กับการออกแบบ

7.10 การตกแต่งด้วยการตัดต่อผ้า หรือเรียกว่า ควิลท์ติ้ง เป็นลักษณะงานประกอบไปด้วยผ้าสามชั้นเย็บติดกัน โดยมีผ้าชั้นแรกวางเป็นชั้นบนสุด นิยมนำผ้ามาเย็บเป็นลวดลาย

ต่างๆ ถ้ามีการเย็บเป็นรูปทรงเรขาคณิต เช่น สามเหลี่ยม สี่เหลี่ยม วงกลม เรียกว่า แพทช์เวิร์ค (Patchwork) มีมากมายหลายแบบ แล้วนำรูปที่ต้องการนี้มาซอยติดกับผ้าแบ็คกราวด์ เช่นรูปเด็ก ผลไม้ ดอกไม้ต่าง การเย็บแบบนี้เรียกว่าการทำ แอปพลิเค (Applique) ส่วนแบบที่ไม่มีการต่อผ้าขึ้นบนแต่ใช้การเย็บต้นมือ (ควิลท์ สติทซ์) ให้เป็นลวดลายต่างๆ นั้น เรียกว่า ทราพุนโต ควิลท์ (Trapunto Quilt)

ภาพที่ 57 การตกแต่งด้วยการตัดต่อผ้า (ควิลท์ติ้ง)

7.11 การตกแต่งด้วยการสอยด้ายหรือไหม มีวิธีการทำตะเข็บ

สอยแบบกางปลาแต่เมื่อนำมาใช้ตกแต่งจึงต้องสอยไขว้ได้จังหวะที่สวยงาม

7.12 การตกแต่งด้วยการตัดเวรีก หรือการทำลายจุดเป็นการ

ปักตามลายเพื่อเจาะลายนั้นให้มีความโปร่งและเห็นเด่นชัดขึ้น

4. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

4.1 ความเป็นมาของโครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์

โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือเรียกย่อว่า โอทอป (OTOP) เป็นโครงการกระตุ้นธุรกิจประกอบการท้องถิ่น ซึ่งมีที่มาจากแนวคิด One Village, One Product ของเมืองโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น

เมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2544 หนังสือพิมพ์ไทยรัฐได้นำเสนอประเด็นเกี่ยวกับ OTOP หรือโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ ดังนี้

รัฐบาล ทรท. ผุดอีกโปรเจกต์ หนุน 7,000 ตำบลทั่วประเทศ เข็นผลิตภัณฑ์-บริการเด่นสู่ตลาดโลกถอดด้ามจากญี่ปุ่น ชูโครงการนำร่อง 336 ตำบล ด้านสภาพัฒน์ชี้โครงการซ้ำซ้อน และหากจะรื้อถึงรากต้องสังคายนาโครงการที่เกี่ยวข้องเนื่องยกกะบี ขณะเกษตรอุตสาหกรรมหวั่นผลิตซ้ำซ้อนจนแข่งกันเอง

นาย กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ นักวิชาการประจำคณะทำงานโครงการ "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" พรรคไทยรักไทย เปิดเผยว่า ทางพรรคตั้งเป้าหมายที่จะสร้างโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ให้ตำบลต่างๆ กว่า 7,000 ตำบลทั่วประเทศไทย เพื่อยกระดับรายได้และมาตรฐานความเป็นอยู่ของประชาชนให้พึ่งตนเองและเป็นตำบลที่เข้มแข็งอย่างแท้จริง โดยขณะนี้ มี 336 ตำบล ที่มีความพร้อมภายใต้แนวคิดโครงการนี้

นาย กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ กล่าวว่่า ทั้งนี้ การดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวจะมีการจัดตั้งคณะกรรมการระดับนโยบายขึ้นมา 1 ชุด ขณะนี้ยังไม่ชัดเจนว่า จะอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักนายกรัฐมนตรี หรือกระทรวงมหาดไทย โดยลักษณะการทำงานจะไม่ใช้การที่รัฐนำเงินเข้าไปส่งเสริม แต่จะให้ชาวบ้านมีส่วนร่วมในการคิดว่าในหมู่บ้านของตนเองมีสินค้าหรือบริการ แหล่งท่องเที่ยว หรือวัฒนธรรมใดที่โดดเด่นบ้าง จากนั้นให้นำมาคัดเลือกว่าจะให้ผลิตภัณฑ์ใดเป็นผลิตภัณฑ์ของตำบล ขณะที่ฝ่ายรัฐจะช่วยเสริมทักษะด้านเทคนิค และหาช่องทางการตลาดทั้งในและต่างประเทศ และจะใช้การค้ารูปแบบ อี-คอมเมิร์ซ โดยมีเว็บไซต์ www.thaitambon.com เป็นศูนย์กลางข้อมูล

เมื่อพรรคไทยรักไทยเป็นรัฐบาล แนวคิดโครงการหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ หรือ โอทอป ที่ได้รับการออกแบบโดยคณะทำงานโครงการ "หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" พรรคไทยรักไทย ของ

ทักษิณ ชินวัตร สมัยที่ยังดำรงตำแหน่งนายกรัฐมนตรีระหว่าง พ.ศ. 2544-2549 จึงได้ถูกนำมาเป็นโครงการหลักโครงการหนึ่งของรัฐบาล โดยโครงการดังกล่าวมีเป้าหมายจะสนับสนุนผลิตภัณฑ์ลักษณะเฉพาะที่ผลิตและจำหน่ายในท้องถิ่นแต่ละตำบล โดยได้รับแรงบันดาลใจมาจากโครงการหนึ่งหมู่บ้านหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OVOP) ที่ประสบความสำเร็จของญี่ปุ่น มาเป็นแบบอย่าง โครงการไอทอปกระตุ้นให้ชุมชนหมู่บ้านพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นและการตลาด เลือกผลิตภัณฑ์ที่โดดเด่นมาหนึ่งชิ้นจากแต่ละตำบลมาประทับตราว่า "ผลิตภัณฑ์ไอทอป" และจัดหาเวทีในประเทศและระหว่างประเทศเพื่อประชาสัมพันธ์สินค้าเหล่านี้ ผลิตภัณฑ์ไอทอปครอบคลุมผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นอย่างกว้างขวาง ซึ่งรวมไปถึงงานหัตถกรรม ผ้าและผ้าไหม เครื่องปั้นดินเผา เครื่องประดับแฟชั่นของใช้ในครัวเรือนและอาหาร

นาย กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ นำเสนอว่า ในเมืองโออิตะ ประเทศญี่ปุ่น ได้ให้หมู่บ้านต่างๆ ทำโครงการลักษณะนี้ และประสบความสำเร็จอย่างดี โดยใช้เวลาราว 50 ปี เพราะเริ่มทำจากหมู่บ้านเล็กๆ แล้วค่อยขยายออกไปสู่ระดับประเทศ แต่ในส่วนของไทยคงใช้เวลาไม่นาน เพราะจะเริ่มต้นจากนโยบายของรัฐบาลลงไปสู่ชุมชน แต่ก็คงไม่เห็นผลชัดเจนในช่วง 1-2 ปีแรก และคงได้เห็นเป็นรูปธรรมในปีที่ 3 - 4 ของรัฐบาลชุดใหม่ สำหรับแหล่งเงินทุนจะมาจากธนาคารประชาชนที่จะจัดตั้งขึ้น และกองทุนหมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ที่จะมีการให้เงินกู้ดอกเบี้ยต่ำหมุนเวียนในหมู่บ้าน ซึ่งประชาชนสามารถนำไปทำผลิตภัณฑ์ตำบลได้

นาย กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ กล่าวเสริมอีกว่า "การจัดทำโครงการนี้ต้องการให้ชาวบ้านได้พัฒนาภูมิปัญญาให้มีความคิดสร้างสรรค์สู่กระแสโลก และการจำหน่ายจะมีการทำการตลาดสมัยใหม่ผสมผสาน โดยจะให้มีการแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างตำบลภายใต้เครือข่ายสหกรณ์ และให้จัดร้านค้าชุมชนริมถนนเพื่อจัดจำหน่ายสินค้าและบริการ พร้อมจัดตั้งศูนย์ข้อมูลชุมชน จัดศูนย์ข้อมูลด้านการท่องเที่ยว ประวัติศาสตร์ และวัฒนธรรมในตำบล ตลอดจนเปิดร้านอาหารท้องถิ่นสำหรับแม่บ้าน และทำการตลาดเพื่อเชื่อมชุมชนชนบทและชุมชนเมือง"

โครงการหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ (ONE TAMBON ONE PRODUCT : OTOP) เป็นหนึ่งในนโยบายสำคัญเร่งด่วนของรัฐบาล ที่แถลงต่อรัฐสภาไทย มีเป้าหมายมุ่งเน้นให้แต่ละชุมชนได้นำภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการพัฒนาสินค้า โดยภาครัฐ พร้อมทั้งจะเข้าช่วยเหลือในด้านความรู้สมัยใหม่ และการบริหารจัดการ เพื่อเชื่อมโยงสินค้าจากชุมชน สู่ตลาดทั้งในและต่างประเทศ ด้วยระบบร้านค้าเครือข่าย และอินเทอร์เน็ต และเพื่อส่งเสริมสนับสนุนกระบวนการพัฒนาท้องถิ่น สร้างชุมชนที่เข้มแข็ง พึ่งตนเองได้ ให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสร้างงาน สร้างรายได้ ด้วยการนำทรัพยากร ภูมิปัญญาในท้องถิ่น มาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์และบริการที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นและมีมูลค่าเพิ่ม เป็นที่ต้องการของตลาดทั้งใน และต่างประเทศ สอดคล้องกับวัฒนธรรม และวิถีชีวิตท้องถิ่น

โครงการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี พ.ศ. 2547 หรือ OTO Product Champion (OPC) การคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย เป็นกระบวนการส่งเสริมสินค้า OTO ที่รัฐบาลได้ให้ความสำคัญมากในปี 2547 โดยเป็นการดำเนินงานต่อเนื่อง จากการลงทะเบียนผู้ประกอบการ OTO ซึ่งก็มีทั้ง OTO ชุมชน และ SMEs และการจัดการฝึกอบรม SMART OTO ให้แก่ OTO ชุมชน จำนวน 26,600 คน เพื่อเพิ่มพูนทักษะความรู้ในการพัฒนาและยกระดับมาตรฐานผลิตภัณฑ์ ในการคัดสรรสุดยอดหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไทย ปี 2547 มีผู้ประกอบการทั้ง 2 กลุ่ม สมัครลงทะเบียนเข้ารับการคัดสรรในระดับอำเภอ มากกว่า 27,000 ราย โดยมีการคัดสรรในระดับจังหวัด กลุ่มจังหวัด (CLUSTER) และประเทศ ผลการคัดสรรระดับประเทศมีผลิตภัณฑ์ได้รับคะแนนในระดับ 5 ดาว (OPC ระดับ 5 ดาว) จำนวนทั้งสิ้น 573 ผลิตภัณฑ์ การนำเสนอข้อมูล OPC 5 ดาว ในส่วนนี้ จึงเป็นการสร้างโอกาสและขยายผลในด้านการตลาดและช่องทางการจำหน่ายของ OPC ระดับ 5 ดาว ให้เพิ่มมากขึ้น

4.1.1 วัตถุประสงค์ของโครงการ OTO

จากความสำคัญและเป้าหมายของโครงการ OTO ดังกล่าว และตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการอำนวยการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์แห่งชาติ พ.ศ.2544 ได้กำหนดวัตถุประสงค์ การดำเนินงานโครงการ หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ไว้ 5 ประการ คือ

- 1.สร้างงาน สร้างรายได้ แก่ชุมชน
- 2.สร้างความเข้มแข็งแก่ชุมชนให้สามารถคิดเอง ทำเอง ในการพัฒนาท้องถิ่น
- 3.ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
- 4.ส่งเสริมการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- 5.ส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของชุมชน ในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ให้สอดคล้องกับวิถีชีวิต และวัฒนธรรมในท้องถิ่น

4.1.2 ปรัชญาของโครงการ OTO

"หนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์" เป็นแนวทางประการหนึ่ง ที่จะสร้างความเจริญแก่ชุมชน ให้สามารถยกระดับฐานะความเป็นอยู่ของคนในชุมชนให้ดีขึ้น โดยการผลิตหรือจัดการทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น ให้กลายเป็นสินค้าที่มีคุณภาพ มีจุดเด่นเป็นเอกลักษณ์ของตนเองที่ สอดคล้องกับวัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น สามารถจำหน่ายในตลาดทั้งภายในและต่างประเทศ โดยมีหลักการพื้นฐาน 3 ประการ คือ

- 1) ภูมิปัญญาท้องถิ่นสู่สากล (Local Yet Global)
- 2)พึ่งตนเองและคิดอย่างสร้างสรรค์ (Self-Reliance-Creativity)

3) การสร้างทรัพยากรมนุษย์ (Human Resource Development)

ผลิตภัณฑ์ ไม่ได้หมายถึงตัวสินค้าเพียงอย่างเดียวแต่เป็นกระบวนการทางความคิด รวมถึงการบริการ การดูแลการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การรักษาภูมิปัญญาไทย การท่องเที่ยว ศิลปวัฒนธรรม ประเพณี การต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น การแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อให้เกิดเป็นผลิตภัณฑ์ที่มีคุณภาพ มีจุดเด่น จุดขายที่รู้จักกันแพร่หลายไปทั่วประเทศและทั่วโลก การพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ นคร.จังหวัด ได้ดำเนินการแต่งตั้งคณะกรรมการการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ จำนวน 1 คณะ ให้มีหน้าที่วางแผนพัฒนาผลิตภัณฑ์ ด้านการแปรรูป ออกแบบบรรจุภัณฑ์ การบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์ให้ได้มาตรฐาน ตลอดจนติดตามประเมินและรายงานความก้าวหน้าให้ นคร.จังหวัดทราบทุกระยะ

4.2 กลุ่มหัตถกรรมผ้าดัดมือ จังหวัดพิษณุโลก

4.2.1 ประวัติความเป็นมาผ้าดัดมือ

การทำผ้าดัดมือในสมัยก่อนเมื่อครั้งที่ยังไม่มีจักรเย็บผ้า ชาวบ้านได้ใช้เข็มกับด้ายช่วยในการเย็บและซ่อมแซมเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม โดยใช้วิธีเนา สอย ปักชุนด้วยมือมาโดยตลอดโดยไม่มีเครื่องทุ่นแรงหรืออุปกรณ์อื่นๆต่อมาเมื่อ ๒๐ กว่าปีที่ผ่านมากการดัดผ้าได้มีขึ้นครั้งแรกในกลุ่มสตรีชาวคริสตจักรสามัคคีธรรมที่ ๕ เท่านั้น ต่อมาได้ขยายว่าจ้างกลุ่มสตรีในหมู่บ้านใกล้เคียงรับงานไปทำที่บ้าน ต่อมา ปี ๒๕๔๕ เทศบาลตำบลช่อแฮ ได้สนับสนุนงบประมาณตามโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ สนับสนุนหัตถกรรมผ้าดัดมือการทำผ้าดัดมือในสมัยก่อนเมื่อครั้งที่ยังไม่มีจักรเย็บผ้า ชาวบ้านได้ใช้เข็มกับด้ายช่วยในการเย็บและซ่อมแซมเสื้อผ้า เครื่องนุ่งห่ม โดยใช้วิธีเนา สอย ปักชุนด้วยมือมาโดยตลอดโดยไม่มีเครื่องทุ่นแรงหรืออุปกรณ์อื่นๆต่อมาเมื่อ ๒๐ กว่าปีที่ผ่านมากการดัดผ้าได้มีขึ้นครั้งแรกในกลุ่มสตรีชาวคริสตจักรสามัคคีธรรมที่ ๕ เท่านั้น ต่อมาได้ขยายว่าจ้างกลุ่มสตรีในหมู่บ้านใกล้เคียงรับงานไปทำที่บ้าน ต่อมา ปี ๒๕๔๕ เทศบาลตำบลช่อแฮ ได้สนับสนุนงบประมาณตามโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจ สนับสนุนหัตถกรรมผ้าดัดมือ

4.2.2 ความเป็นมาของกลุ่มหัตถกรรมผ้าดัดมือ จังหวัดพิษณุโลก

ผ้าดัดมือเป็นงานที่เย็บปักด้วยมือ สมัยก่อนจะมีการเย็บผ้าหม่นวมไว้ใช้เองในครัวเรือนฝีมือในการเย็บจะไม่ปราณีและไม่เรียบร้อย เพราะทำไว้ใช้กันเอง ในครัวเรือนและเป็นของฝากกับผู้ที่มาเยี่ยมเยือน ปัจจุบันได้มีการพัฒนารูปแบบการเย็บปัก ลายเส้น ลวดลาย สีส้น เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย ใช้เป็นผ้าคลุมเตียงและผ้าห่มได้ แต่ยังไม่ถึงภูมิปัญญาท้องถิ่น มีการเย็บปักด้วยมือ ลายเส้น และลวดลาย มีลักษณะที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของภูมิปัญญาท้องถิ่น กระบวนการขั้นตอนการผลิต

จัดหาวัสดุอุปกรณ์ ออกแบบลวดลายต่าง ๆ ลงลายบนพื้นผ้า สอยและด้น จุดเด่นของผลิตภัณฑ์
หัตถกรรมผ้าด้นมือ ปริมาณการผลิต 30 -50 ผืนต่อเดือน อยู่ในราคา 100-4,500 บาท

4.2.3 กระบวนการขั้นตอนการผลิต

- 1.ออกแบบผลิตภัณฑ์ เช่นลวดลาย
- 2.ตัดผ้าตามลวดลายที่วาด
- 3.นำผ้ามาสอยซ่อนด้าย
- 4.นำผ้าที่สอยแล้วมาเย็บติดกันตามขนาด
- 5.นำมาเย็บประกบกับผ้าพื้นโดยด้นในบุด้วยใยสังเคราะห์
- 6.ด้นลวดลายผ้าตามที่ได้วาดไว้

4.2.4 จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

เป็นงานฝีมือ มีความละเอียดปราณีสวยงาม และนูนเด่น ซึ่งเป็นเสน่ห์ของผ้าด้นมือ

4.2.5 ความสัมพันธ์กับชุมชน

การดำเนินงานของกลุ่มก่อให้เกิดบทบาทความสัมพันธ์กับชุมชนแยกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

- 1.การทำหัตถกรรมผ้าด้นมือก่อให้เกิดการมีส่วนร่วมสร้างความอบอุ่นภายใน
ครอบครัว เช่นแม่ต่อดอกผ้าย พื่อวตาลาย พ่อแม่ลูกช่วยกันด้น ส่วนในกรณีที่ไม่ทำเป็นครอบครัวก็
จะมีส่วนร่วมกับบุคคลภายในกลุ่มสร้างความสามัคคีในชุมชน
- 2.การทำหัตถกรรมผ้าด้นมือก่อให้เกิดความเข้มแข็งกับชุมชนเนื่องจากการ
รวมกลุ่มของสมาชิกในชุมชน เมื่อกลุ่มมีความเข้มแข็งเชื่อต่อความเข้มแข็งของชุมชน กลุ่มเกิดความ
ภาคภูมิใจ ห่วงใยชุมชนมากขึ้นเพราะความมีชื่อเสียงของหัตถกรรมผ้าด้นมือนำประโยชน์สู่ชุมชน
ชุมชนเกิดการเรียนรู้ภูมิปัญญาของชุมชนเอง
- 3.การทำหัตถกรรมผ้าด้นมือก่อให้เกิดการสร้างงานสร้างรายได้ให้กับชุมชน
เนื่องจากสมาชิกแต่ละคนมีรายได้เพิ่มซึ่งถือเป็นอาชีพเสริมที่สร้างรายได้ให้สมาชิกไม่น้อยทีเดียว

ติดต่อ : คุณสุนิตย์ วัชสุตตะมะ 127/2 หมู่ 8 ต.ท่าทอง อ.เมือง จ.พิษณุโลก 65000

โทร : 055 232230, 08-1887-727 อีเมล: bee_red_cop@yahoo.com

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การออกแบบกระเป่าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผ้าดัดมือ และนำไปพัฒนาในรูปแบบผลิตภัณฑ์ จากผ้าดัดมือ โดยวัดประเมินความพึงพอใจ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการออกแบบกระเป่าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีขั้นตอนในการปฏิบัติงานดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรตัวอย่างในการวิจัย โดยจำแนกตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประเมินความพึงพอใจ ของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อการออกแบบกระเป่าสตรีจากผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งมีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การศึกษารูปแบบและกระบวนการผลิตของชุมชนของกลุ่มหัตถกรรมผ้าดัดมือ

ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 10 คน ประกอบด้วย

1.1.1 กลุ่มผู้ผลิต จำนวน 5 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

1.2.1 กลุ่มผู้ผลิต จำนวน 1 คน

1.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ แบบสัมภาษณ์ข้อมูล โดยมีโครงสร้างผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง โดยนำความรู้ ที่ได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยเหล่านั้นมาสร้างเป็นเครื่องมือ ตามขั้นตอนการดำเนินงาน วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ ซึ่งแบ่งตามขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสัมภาษณ์ข้อมูล ทัวไปของบุคคลทั่วไปที่ใช้กระเป๋า ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการผลิต

ตอนที่ 2 การศึกษากระบวนการผลิตกลุ่มหัตถกรรมผ้าดัดมือ รูปแบบและลวดลายของผลิตภัณฑ์ กลุ่มหัตถกรรมผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการพัฒนารูปแบบกระเป๋าสตรีจากกลุ่ม
หัตถกรรมผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลกเป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

1.4 วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัยการทำแบบสอบถามการศึกษากระบวนการผลิตงาน
กลุ่มหัตถกรรมผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก มีขั้นตอนดังนี้

1.4.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

1.4.2 กำหนดขอบเขตเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

1.4.3 กำหนดรูปแบบ และประเด็นคำถามให้เข้าใจง่าย และเหมาะสมตรงตาม
วัตถุประสงค์

1.4.4 ตั้งคำถามให้มีความถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน และทดลองใช้ถามกับ

กลุ่มตัวอย่าง

1.4.5 ดำเนินการตรวจสอบข้อมูล และจัดพิมพ์แบบสัมภาษณ์ข้อมูล

1.5 นำแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบ และแก้ไข โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความ
เที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หรือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเพื่อพิจารณาว่า
แบบสัมภาษณ์ข้อมูล มีความสอดคล้องวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้หรือไม่

2. การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดมือ ของกลุ่มหัตถกรรมผ้าดัดมือ ตำบลท่าทอง
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้กำหนดรูปแบบขั้นตอนการออกแบบ ดังนี้

2.1 ขอบเขตประชากรที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 18 คน ประกอบด้วย

2.2.1 กลุ่มผู้ผลิต จำนวน 16 คน

2.3.2 นักพัฒนาชุมชน จำนวน 2 คน

2.2 ขอบเขตกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 3 คน ประกอบด้วย

2.3.1 กลุ่มผู้ผลิต จำนวน 2 คน

2.2.2 นักพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน

2.3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีโครงสร้างผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวน
เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำความรู้ที่ได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยเหล่านั้นมาสร้างเป็น
เครื่องมือ คือแบบสอบถามความพึงพอใจการพัฒนารูปแบบกระเป๋าสตรีผ้าดัดมือ ของ

กลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 แบบ ตาม
วัตถุประสงค์ของการวิจัยครั้งนี้ โดยขั้นตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้เชี่ยวชาญ ได้แก่ ชื่อ/นามสกุล, ตำแหน่ง, สถานที่เป็น
ลักษณะคำถามปลายเปิด

ตอนที่ 2 การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ของกลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือ
ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำนวน 5 แบบ

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ
ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นลักษณะคำถามปลายเปิด

3. หลักเกณฑ์การมาตรฐาน ประเมินแบบสอบถามความพึงพอใจ

3.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยจำนวน 3 คน ประกอบด้วย

นักพัฒนาชุมชน จำนวน 2 คน

นักวิชาการ จำนวน 1 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 2 คน ประกอบด้วย

นักพัฒนาชุมชน จำนวน 1 คน

นักวิชาการ จำนวน 1 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ โดยมีโครงสร้างผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนเอกสาร
และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยนำความรู้ที่ได้ทบทวนเอกสารและงานวิจัยเหล่านั้นมาสร้างเป็นเครื่องมือ
แบบสอบถามข้อมูลต่างๆจากผู้รู้ ในเรื่องของการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ตำบลท่าทอง
อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

1. วิธีสร้างเครื่องมือในการวิจัยการทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่มีต่อผลการออกแบบ
กระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ของกลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
มีขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

3.2 กำหนดขอบเขตเนื้อหาตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

3.3 กำหนดรูปแบบ และประเด็นคำถามให้เข้าใจง่าย เหมาะสมตรงตามวัตถุประสงค์

3.4 ตั้งคำถามให้มีความถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน และทดลองใช้ถามกับกลุ่มตัวอย่าง

3.5 จัดพิมพ์แบบสอบถาม

3.5 นำแบบสอบถามมาทำการตรวจสอบ และแก้ไข โดยผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) หรือมีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในเพื่อพิจารณาว่าแบบสอบถาม มีความสอดคล้องวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการทำวิจัย มีขั้นตอนดังนี้

1. การเตรียมการในการสัมภาษณ์กับผู้เชี่ยวชาญอย่างเป็นทางการ

1.1 คำนวณรายละเอียดของผู้เชี่ยวชาญที่จะทำแบบสอบถาม ชื่อ ที่อยู่ และเบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้

1.2 วางแผนการสัมภาษณ์ จัดเตรียมอุปกรณ์ในการสัมภาษณ์คือสมุดบันทึกข้อมูล ปากกา แบบสอบถาม และเตรียมกล้องถ่ายรูปสำหรับบันทึกภาพ เพื่อเก็บข้อมูลให้ครบถ้วน

1.3 ติดต่อนัดหมายกับผู้เชี่ยวชาญ โดยระบุ วัน เวลา กำหนดสถานที่ ให้ชัดเจนเพื่อความสะดวกในการเดินทางไป

2. ขั้นตอนการสัมภาษณ์

2.1 ทักทาย และแนะนำตนเองกับผู้ที่จะสัมภาษณ์ ด้วยกิริยาวิชาวาจาสุภาพ เพื่อให้การสัมภาษณ์เป็นไปอย่างราบรื่น

2.2 บอกวัตถุประสงค์ที่จะสัมภาษณ์ และดำเนินการแจกแบบสัมภาษณ์ที่เตรียมไว้

2.3 ตรวจสอบ จำนวน ความถูกต้อง ให้ครบถ้วน จากนั้นนำมาวิเคราะห์ผลข้อมูลทางสถิติต่อไป

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูลจาก แบบสอบถาม ผู้เชี่ยวชาญ

กระเป๋าสตรีจากผ้าดัดนมมือ และแบบสอบถาม การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าดัดนมมือ ของกลุ่มหัตถกรรมผ้าดัดนมมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ด้วยตนเอง โดยทำการรวบรวมข้อมูล ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของแบบสอบถามเพื่อนำมาวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบบสัมภาษณ์การศึกษาการผลิตงานกลุ่มหัตถกรรมผ้าดัดนมมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ดังนี้

1.1 การตรวจสอบข้อมูล โดยการตรวจสอบว่าข้อมูลที่ได้มานั้นถูกต้องหรือไม่ คือการ
สอบแหล่งข้อมูล ได้แก่ แหล่งเวลา สถานที่ และบุคคล

1.2 การลดทอนข้อมูล เพื่อให้ข้อมูลมีความน่าเชื่อถือ ถูกต้อง มีขั้นตอนดังนี้

1.2.1 การกรองข้อมูลเฉพาะจุดที่น่าสนใจเพื่อให้ข้อมูลเข้าใจง่าย

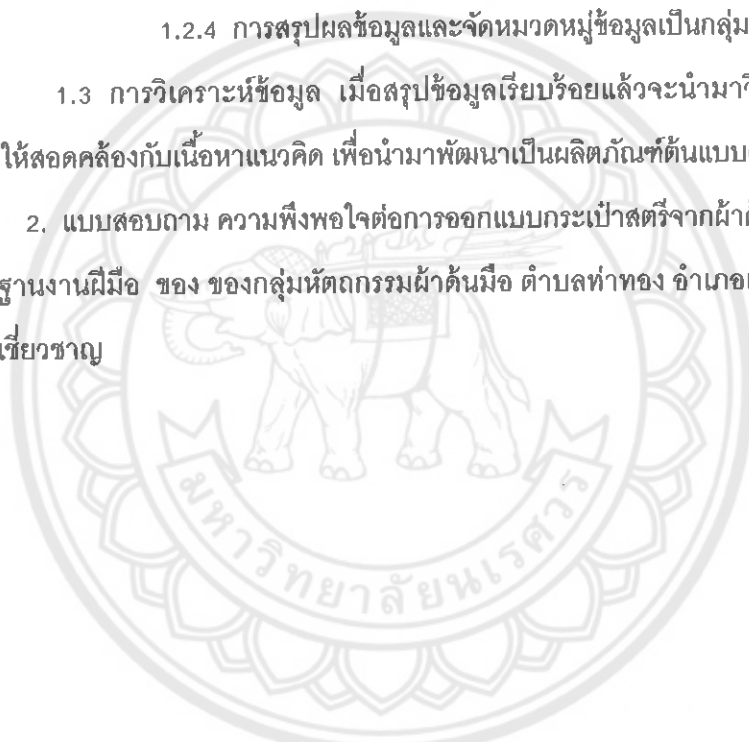
1.2.2 การนำข้อมูลมาสรุปย่อเพื่อให้ได้สาระสำคัญของเนื้อหา

1.2.3 การสังเคราะห์ข้อมูล โดยการจำแนกข้อมูลเป็นหมวดหมู่
เพื่อหาแนวคิด

1.2.4 การสรุปผลข้อมูลและจัดหมวดหมู่ข้อมูลเป็นกลุ่ม ๆ อย่างมีระเบียบ

1.3 การวิเคราะห์ข้อมูล เมื่อสรุปข้อมูลเรียบร้อยแล้วจะนำมาวิเคราะห์ข้อมูลในส่วน
ต่างๆ ให้สอดคล้องกับเนื้อหาแนวคิด เพื่อนำมาพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ต้นแบบต่อไป

2. แบบสอบถาม ความพึงพอใจต่อการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าต้นมือ และการประเมิน
มาตรฐานงานฝีมือ ของของกลุ่มหัตถกรรมผ้าต้นมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก
จากผู้เชี่ยวชาญ

บทที่ 4

ผลการวิจัย

จากกระบวนการเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพทั่วไปของกระเป๋ากระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ผู้วิจัยได้นำมาเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับการวิเคราะห์ข้อมูลและออกแบบพัฒนา เพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์และพัฒนาอย่างสร้างสรรค์งานออกแบบให้เป็นไปตาม วัตถุประสงค์โดยมีขั้นตอนการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

1. กำหนดหัวข้อในการวิจัย / ศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัย
2. เก็บรวบรวมข้อมูล
3. ข้อมูลผู้บริโภคของกลุ่มเป้าหมาย
4. ออกแบบผลิตภัณฑ์
5. พัฒนาแบบร่างและสร้างต้นแบบ
6. ขั้นตอนการผลิต
7. นำเสนอผลงาน

1. กำหนดหัวข้อในการวิจัย / ศึกษาเกี่ยวกับงานวิจัย

การศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับกระเป๋าของสตรี และผ้าด้นมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก เป็นการพัฒนารูปแบบของกระเป๋าจากผ้าด้นมือ ซึ่งเป็นการพัฒนาและส่งเสริมเพิ่มมูลค่าให้กับชุมชน โดยการนำรูปแบบของกระเป๋าสตรีสมัยใหม่เป็นแรงจูงใจให้กับกลุ่มเป้าหมายมาสนใจมากขึ้น ในการทำเป็นคอลเลคชั่นแบ่งกระเป๋าออกเป็น 1 ชุด ซึ่งก็จะมี 4 ใบที่เหมาะสมกับการออกไปยังสถานที่ต่างกันในเวลาที่ต่างหากกัน

2. เก็บรวบรวมข้อมูล

ในส่วนของการเก็บข้อมูลนั้นได้ สอบถามจากผู้ที่มีความรู้ในการทำกระเป๋าจากผ้าด้นมือและสอบถามจากบุคคลทั่วไป ในเรื่องของสีกระเป๋า การเย็บผ้า ของประดับกระเป๋า

3. ข้อมูลผู้บริโภคของกลุ่มเป้าหมาย

จากการศึกษาผู้บริโภค และได้ทำการเลือกกลุ่มเป้าหมายดังนี้

- ผู้หญิง อายุ 20 - 35 ปี มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจ และสนใจในเรื่องกลุ่มหัตถกรรมพื้นบ้าน
- มีรายได้ 5,000 บาท/ เดือน ขึ้นไป สามารถซื้อผลิตภัณฑ์หัตถกรรมพื้นบ้านที่มีคุณภาพสมกับราคาได้

- มีความเป็นตัวของตัวเอง มีความมั่นใจในตัวเอง ชอบหรือสนใจ ในเรื่องหัตถกรรม

ที่บ้าน

4.ออกแบบผลิตภัณฑ์

4.1 ขั้นตอนการออกแบบ

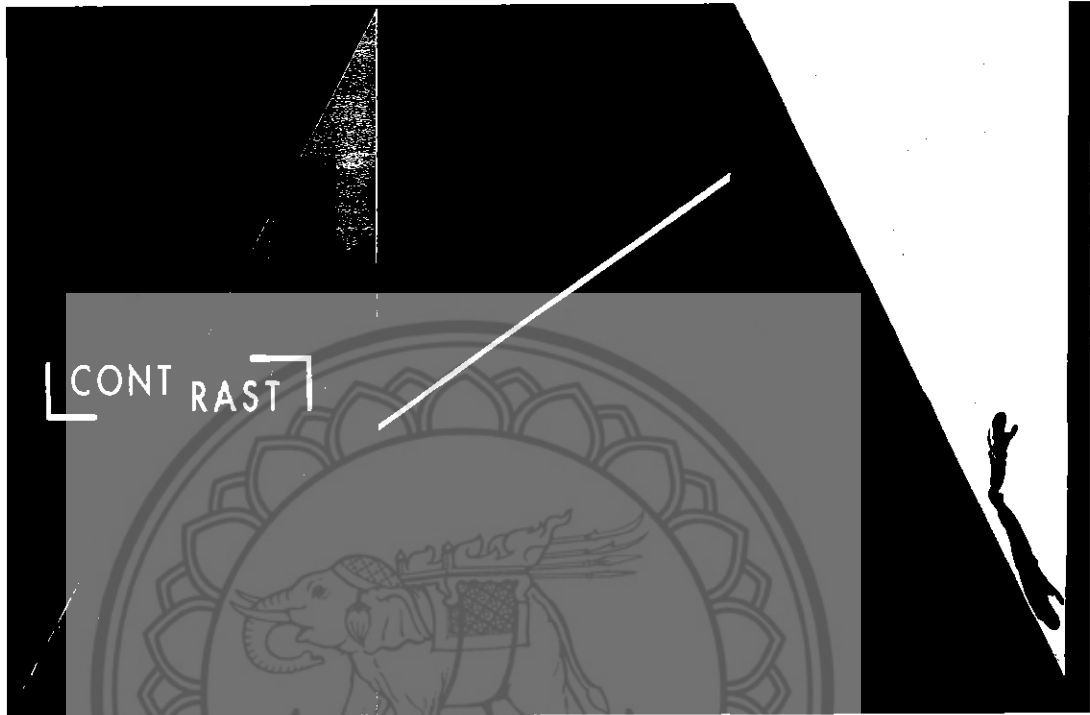

ภาพที่ 58 แสดงแบบการใช้ชีวิตที่ชอบไปเที่ยวของกลุ่มเป้าหมาย

ภาพที่ 59 แสดงรูปภาพของรูปแบบกระเป๋าที่จะออกแบบ

Concept Design :ได้รับแรงบันดาลใจจาก ความตรงกันข้าม (contrast) ไม่ว่าจะเป็นเรื่องของสีโทนร้อน โทนเย็น การจัดวางใหญ่ เล็ก ความรู้สึกสงบ วุ่นวาย พื้นผิวเรียบ พื้นผิวขรุขระ เป็นต้น

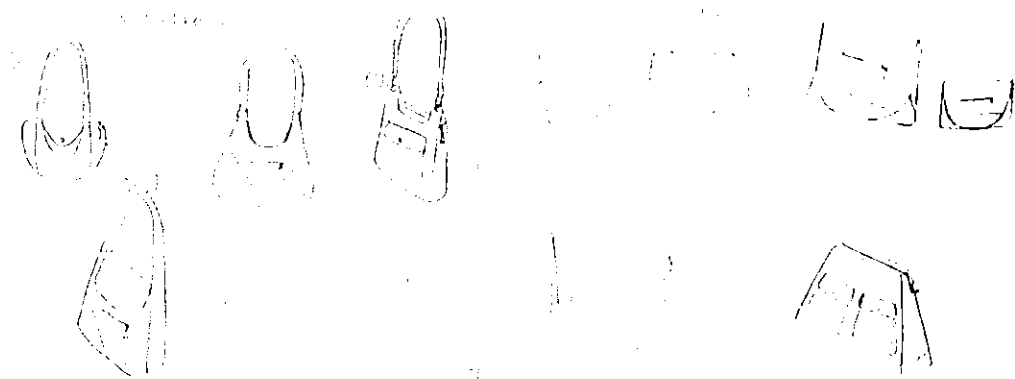

ภาพที่ 60 แสดงรูปภาพของรูปแบบความตรงกันข้าม (contrast)

5. พัฒนาแบบร่างและสร้างต้นแบบ แบบร่างครั้งที่ 1

ภาพที่ 61 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่ 1 (กระเป๋ากับกระเป๋าสะพาย)

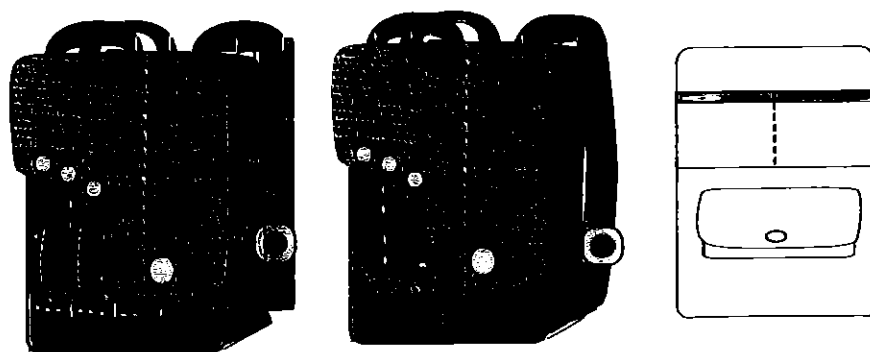

ภาพที่ 62 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่ 1 (กระเป๋าทรงพระจันทร์กับกระเป๋าดือ)

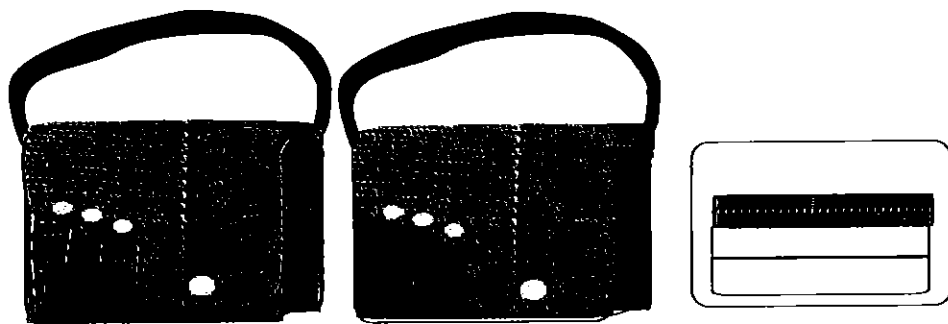

ภาพที่ 63 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่ 1 (คอลเลคชั่น 1 ชุด)

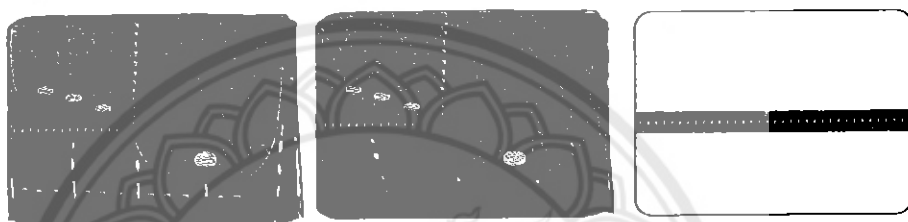
แบบร่างครั้งที่ 2

ภาพที่ 63 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่ 2 (กระเป๋าดือ)

ภาพที่ 64 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่ 2 (กระเป๋าสะพาย)

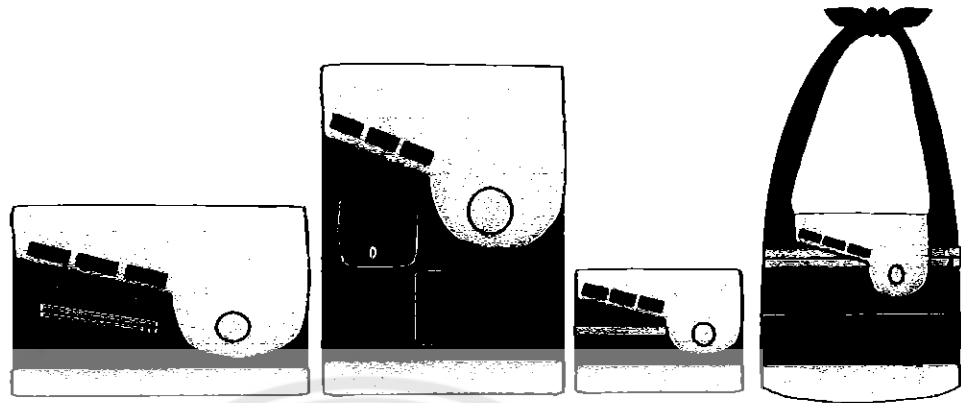

ภาพที่ 65 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่ 2 (กระเป๋าถือ)

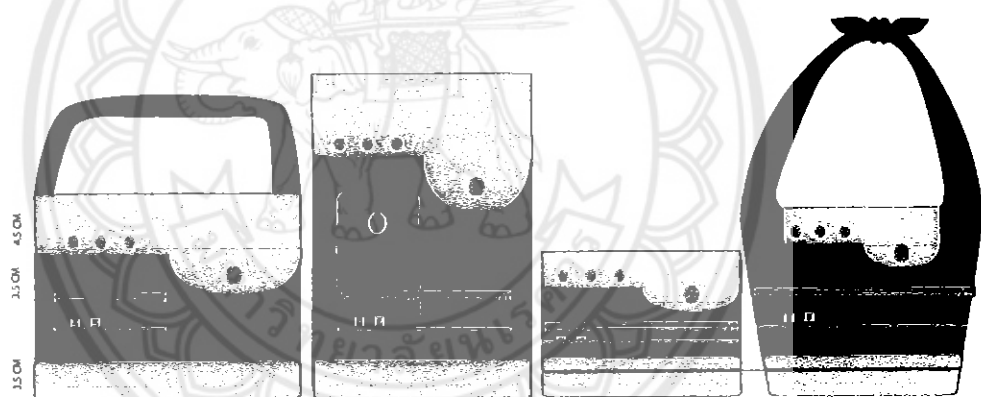
ภาพที่ 66 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่ 2 (กระเป๋าทรงพระจันทร์)

แบบร่างครั้งที่ 3

ภาพที่ 67 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่ 3 (คอลเลคชั่น 1 ชุด)

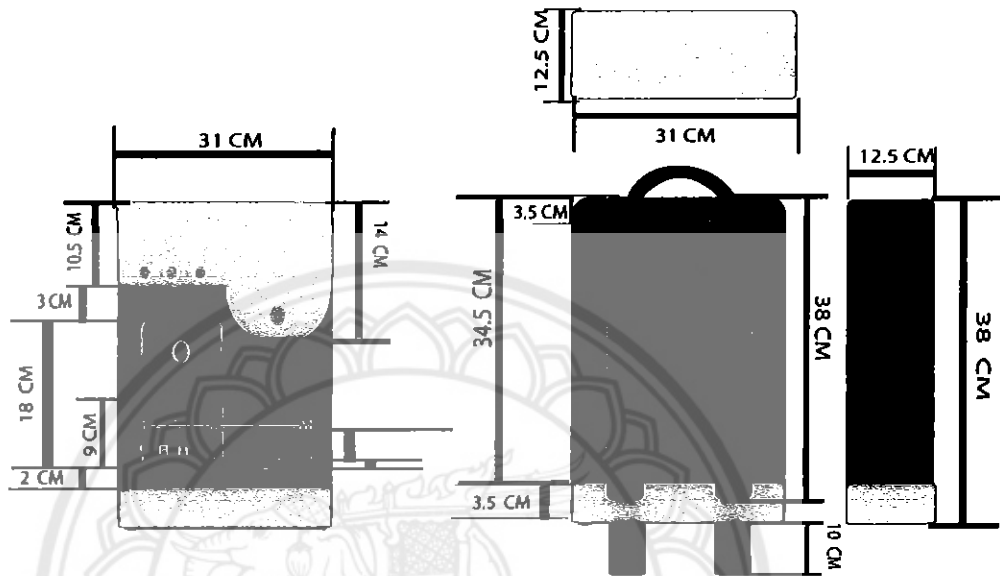
แบบร่างครั้งที่ 4

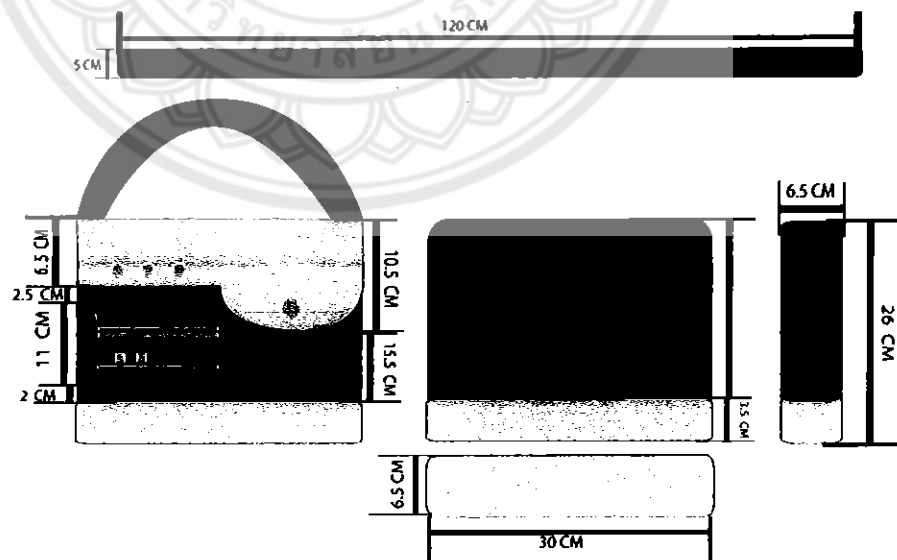
ภาพที่ 68 แสดงรูปภาพของแบบร่างครั้งที่ 4 (คอลเลคชั่น 1 ชุด)

6.ขั้นตอนการผลิต

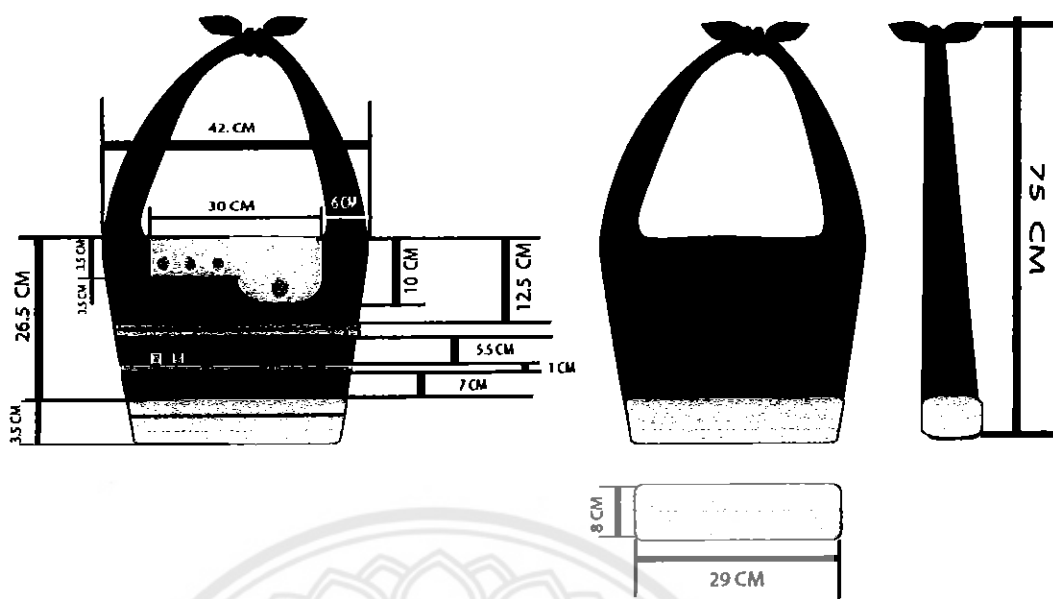
6.1การเขียนแบบ working drawing กระเป๋าทั้ง 4 ใบ

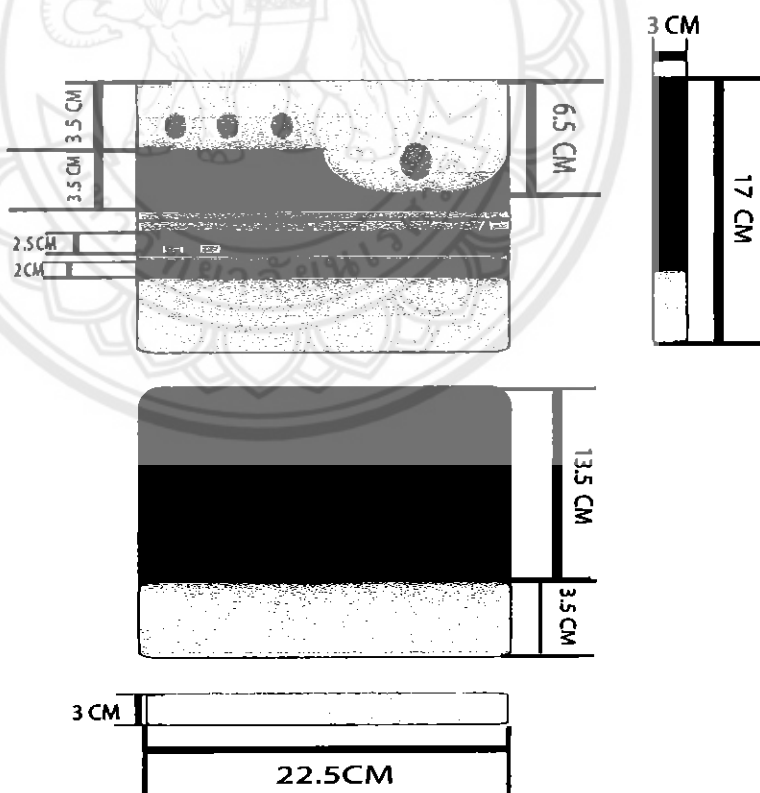
ภาพที่ 69 แสดงรูปภาพของการเขียนแบบ working drawing(กระเป๋าใบ)

ภาพที่ 70 แสดงรูปภาพของการเขียนแบบ working drawing(กระเป๋าสะพาย)

ภาพที่ 71 แสดงรูปภาพของการเขียนแบบ working drawing(กระเป๋าทรงพระจันทร์)

ภาพที่ 72 แสดงรูปภาพของการเขียนแบบ working drawing(กระเป๋าท่อแบบไร่สาย)

6.2 การผลิต

ผู้วิจัยได้เริ่มทำ วันที่ 8 พฤษภาคม 2559 – วันที่ 28 ธันวาคม 2559

ภาพที่ 73 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นเตรียมผ้าและตัดผ้าตามแบบ)

ภาพที่ 74 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนการเย็บผ้าและต่อผ้า)

ภาพที่ 75 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนต่อผ้าให้เป็นกระเป๋)

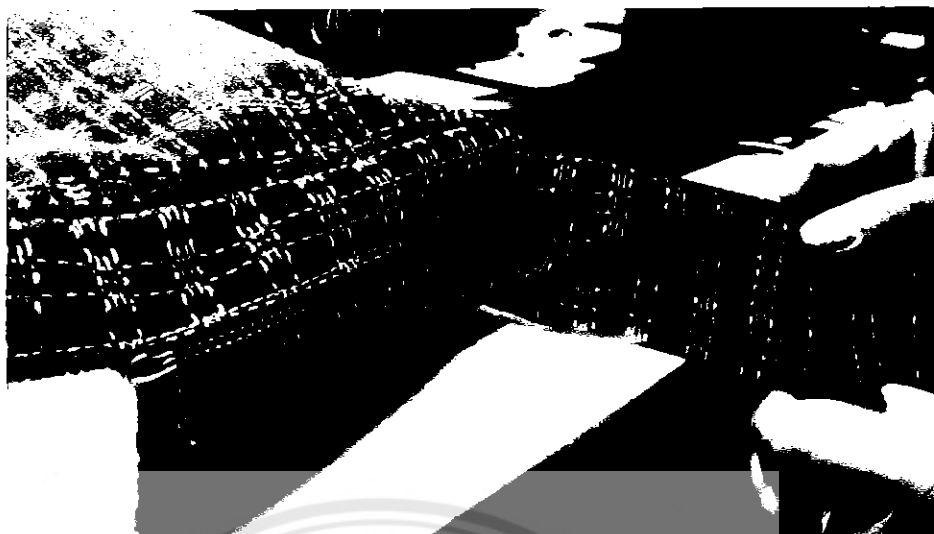
ภาพที่ 76 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนการทำที่ใส่ของชั้นในและการเย็บผ้าชั้นใน)

ภาพที่ 77 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนเย็บติดกันให้เป็นกระเป๋าชั้นนอกและเย็บซิป)

ภาพที่ 78 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนเย็บผ้าชั้นใน)

ภาพที่ 79 แสดงรูปภาพของการผลิต(ขั้นตอนรวมชั้นในและชั้นนอก)

ภาพที่ 80 แสดงรูปภาพของผลงานกระเป่า

7. นำเสนอผลงาน

ภาพที่ 81 แสดงรูปภาพของผลงานกระเป๋ากับนางแบบ

ภาพที่ 82 แสดงรูปภาพของผลงานการนำเสนอ

บทที่ 5

บทสรุป

การดำเนินการศึกษาค้นคว้าวิจัยครั้งนี้ในหัวข้อ การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ตำบล ท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผ้าด้นมือของผ้าด้นมือพิษณุโลก เพื่อการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้น ให้มีความทันสมัย และมีความเหมาะสมกับผู้หญิง

5.1 ความมุ่งหมายของการวิจัย

การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จากการศึกษาสามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 ศึกษาผ้าด้นมือของผ้าด้นมือพิษณุโลก

ผ้าด้นมือเป็นงานหัตถกรรม ในสมัยก่อนเป็นงานเย็บผ้า ที่ไว้ใช้เองในครัวเรือน ฝีมือการเย็บนั้นจะไม่มีเครื่องจักร ลวดลายเรียบ และไม่ค่อยสวยงาม ภายใต้นวัตกรรมในปัจจุบันที่มีเครื่องช่วยในการเย็บผ้าให้มีความแข็งแรง มีความเรียบร้อย และอีกทั้งยังมีการพัฒนาในส่วนของผ้าที่สมัยก่อนจะเป็นเศษผ้าที่เหลือ หรือผ้าที่ทอเองนำมาใช้ แต่ปัจจุบันมีอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่ม ได้มีการผลิตผ้าที่มีลวดลาย สีสันที่ต่างกัน และยังสามารถออกแบบลายเองได้ สามารถหาซื้อได้ตามร้านค้าที่ขายผ้า มีให้เห็นโดยทั่วไป และมีกลุ่มแม่บ้านที่ว่างจากงาน รวมตัวกันเป็นกลุ่มหัตถกรรมผ้าด้นมือ ได้มีการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ในเรื่องของการเย็บด้วยมือ การต่อผ้า ลายเส้นและลวดลาย มีลักษณะที่บ่งบอกถึงวัฒนธรรมของภูมิปัญญาท้องถิ่น กระบวนการขั้นตอนการผลิต จัดหาวัสดุ อุปกรณ์ ออกแบบลวดลายต่าง ๆ ลงลายบนพื้นผ้า สอยและด้น จุดเด่นของผลิตภัณฑ์

เนื่องจากปัจจุบันในเรื่องของส่วนกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ได้มีคนให้ความสนใจอยู่บ้างเพราะในเรื่องของรูปแบบของกระเป๋าสตรีที่ไม่ได้มีความทันสมัย จึงไม่ได้รับความนิยมจากผู้บริโภคทั่วไป แต่กระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ถือเป็นงานแฮนด์เมด ที่ต้องใช้ความละเอียดอ่อนและใจรัก ส่งผลให้กระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือมีคุณค่าในตัวเอง ทุกวันนี้ก็ยังเป็นงานฝีมือที่ครองใจผู้บริโภคได้อย่างยาวนาน

5.2 ศึกษาการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

แนวทางการออกแบบ การพัฒนากระเป๋าสตรีผ้าด้นมือให้มีความทันสมัยมากขึ้น เพื่อให้เข้ากับยุคสมัย มีความน่าใช้ น่าสนใจ ไม่จำเป็นต้องจำกัดกับกลุ่มวัยผู้ใหญ่ แต่สามารถไปต่างยังกลุ่มวัยรุ่นได้ โดยการใช้เทรนด์ของกระเป๋าสตรีในรูปแบบปัจจุบัน ในมีความทันสมัยมากยิ่งขึ้น

5.2 สรุปผล และ อภิปรายผล

จากการศึกษาในหัวข้อวิจัยเรื่อง การออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก สรุปได้ดังนี้

5.2.1 ศึกษาสภาพทั่วไปของกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ ตำบลท่าทอง อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก

5.2.2 ศึกษาในเรื่องของอุปกรณ์การตัดเย็บ เรื่องของชนิดผ้า และวิธีการผลิต

5.2.3 ศึกษาในเรื่องของการจับคู่ของผ้า ในการจับคู่นั้นถือว่าเป็นความยากเป็นอย่างมาก เพราะถ้าจับคู่ผ้าผิดจะทำให้ตัวกระเป๋าไม่มีความน่าสนใจ เช่น ถ้าลายกับลายมาคู่กันก็จะเกิดความไม่สวยงาม ถ้าไม่มีลายกับไม่มีก็เรียบเกินไป ในเรื่องของสีผ้าอีกที่ทำให้ตัดสินใจยาก ต้องจับคู่ตามความพอดีและเหมาะสม ก็แล้วแต่บุคคลด้วยว่าชอบแบบไหน

5.2.4 กระบวนการออกแบบได้เป็นไปตามหลักของการออกแบบ ประกอบไปด้วย แนวความคิดการออกแบบ หลักในการออกแบบ ส่วนประกอบที่สำคัญในการออกแบบ องค์ประกอบ การออกแบบรูปร่าง รูปทรง การจัดวางและสี

5.2.5 ผลการออกแบบได้ดำเนินไปตามแนวทางการศึกษาค้นคว้าวิจัยข้อมูลเอกสารและทางเทคนิคต่างๆตามลำดับขั้นตอนในการผลิต ทักษะคิดของผู้บริโภคและพฤติกรรมการตัดสินใจเลือกซื้อของผู้บริโภค มาเป็นแนวทางการออกแบบ จากการได้สอบถามจากกลุ่มสตรีที่มีอายุระหว่าง 20-30 ปี ผลออกมาว่า ทำให้มีการออกแบบที่มีเอกลักษณ์เฉพาะตัว การออกแบบโครงสร้างได้คำนึงถึงความเป็นไปได้ในการผลิตจริง

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 การดำเนินการศึกษาคว่า หัวข้อในครั้งนี้ หัวข้อการออกแบบกระเป๋าสตรีจากผ้าด้นมือ มีวัตถุประสงค์ที่ต้องการพัฒนารูปแบบของกระเป๋าจากผ้าด้นมือให้มีความทันสมัย ซึ่งพบปัญหาในเรื่องของการข้อมูลที่มีน้อย ในส่วนผู้ประกอบการที่ทำผ้าด้นมือไม่ค่อยให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูล ทำให้ผู้วิจัยต้องตัดสินใจเอง

5.3.2 .ในการเลือกซื้อผ้าซื้อกระดุมหรือของที่เกี่ยวข้องต้องถามผู้ที่สามารถให้คำแนะนำกับการเลือกซื้อผ้า ทำให้เลือกผ้าได้ออกมาตรงกับความต้องการ

5.3.3 กระบวนการผลิตมีบางที่ไม่ตรงกับแบบที่ต้องการ ควรจะไปดูให้บ่อยขึ้น และระยะเวลาไม่เพียงพอในการทำด้วยตัวเอง

5.3.4 การจัดลำดับความสำคัญและวางแผนงานที่ดีจะทำให้การศึกษาไปได้ด้วยดี ราบรื่น และประสบความสำเร็จ

บทสรุปการศึกษาค้นคว้าวิจัยนั้นนอกจากในส่วนของเอกสาร กระบวนการผลิตก็เป็นสิ่งสำคัญ เพราะความเป็นไปได้จริง การนำไปใช้จริงของผู้บริโภค ซึ่งผู้วิจัยได้พบปัญหาต่างๆมากมาย ทำให้เรียนรู้จัดการแก้ปัญหาต่าง เป็นการเปิดโลกทัศน์ให้กว้างขึ้น อาศัยพื้นฐานของความเป็นจริง ทั้งการศึกษา การค้นคว้า การวิเคราะห์และการผลิต เพื่อให้การความเข้าใจอย่างแท้จริง อันเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้ศึกษาวิจัย และบุคคลรุ่นต่อไป

บรรณานุกรม

- นวลน้อย บุญวงษ์(2542). หลักการออกแบบ (พิมพ์ครั้งที่2). กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อนุพงษ์ ชีวรัตน์ (2555). พื้นฐานงานผ้า (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพฯ : บริษัทสถาพรบุ๊คส์ จำกัด
- ฐิติการ ชวงแก้ว(2547) .Basic Quilling ศิลปะการต่อผ้าเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่1). กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์เวลาดี
- วีระศักดิ์ วัชรสุดตะมะ .หัตถกรรมผ้าดัดมือ (ออนไลน์).
http://www.otop5star.com/pop_up01-th.php?id=233 . สืบค้นวันที่ 31 ส.ค. 2559
- เดือนฉาย ใจกว้าง. กระเป๋า (ออนไลน์) . <http://168kkn.blogspot.com/2013/09/30.html>.
 สืบค้นวันที่ 31 ส.ค. 2559
- ประวัติของกระเป๋า (ออนไลน์) .<http://jipathastore.exteen.com/20120806/entry> สืบค้นวันที่ 31 ส.ค. 2559
- (ออนไลน์) https://th.wikipedia.org/wiki/หนึ่งตำบล_หนึ่งผลิตภัณฑ์ . สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559
- (ออนไลน์)<https://sites.google.com/site/nootnoi11/otop-canghwad-hnxngkhay/prawati-khwam-pen-ma-khxng-khomgkar-hnung-tabl-hnung-phitphanth>. สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559
- (ออนไลน์) <http://chonburi.cdd.go.th/web/datachon/OTOP.pdf> . สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559
- http://www.teacher.ssru.ac.th/nichanan_se/pluginfile.php/102/block_html/content/หลักการออกแบบ.pdf. สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559
- (ออนไลน์) <http://jipathastore.exteen.com/20120806/entry>. สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559
- (ออนไลน์) <http://www.xn--12c6cxa6cl6fvd.ws/>. สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559

บรรณานุกรม

ภรณ์ [นามแฝง] (ออนไลน์) <http://www.vc-bag.com/thai/blog/life-style/bag-type-th.html> . สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559

เจ้จัน [นามแฝง] (ออนไลน์) <https://writer.dek-d.com/gtpo/story/view.php?id=689654> . สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559

moun bumrungsilp (ออนไลน์) <http://mounbumrungsil-cloth5.blogspot.com/p/1.htm>. สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559

(ออนไลน์) <https://sites.google.com/site/otopofudonthani/khwam-pen-ma-khxng-otop>. สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559

(ออนไลน์) <https://sites.google.com/site/nootnoi11/otop-canghwad-hnxngkhay/prawati-khwam-pen-ma-khxng-khorngkar-hnung-tabl-hnung-phlitphanth> . สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559

(ออนไลน์) https://th.wikipedia.org/wiki/หนึ่งตำบล_หนึ่งผลิตภัณฑ์ . สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559

นางสุนิตต์ วัชสุตะมะ (ออนไลน์) http://www.otop5star.com/pop_up01-lh.php?id=44 สืบค้นวันที่ 30 พ.ย. 2559

Saneeyasinil [นามแฝง] (ออนไลน์) <https://saneeya01.wordpress.com/2014/10/25/องค์ประกอบศิลป์/> . สืบค้นวันที่ 17 ธ.ค. 2559

Jingle [นามแฝง] (ออนไลน์) <http://www.thaigoodview.com/node/44957> . สืบค้น วันที่ 17 ธ.ค. 2559

ครูสุทธิพงษ์ ภู่อรัมย์ โรงเรียนสีกัน(วัฒนานคร์อุปถัมภ์) (ออนไลน์). http://www.thaigoodview.com/library/teachershow/bangkok/suttipong_p/visual_art/sec02p03.html . สืบค้น วันที่ 18 ธ.ค. 2559

บรรณานุกรม

สุนทรี วิเศษ(ออนไลน์). <https://sites.google.com/site/wisetmak/rup-rang-laea-rup-lhrng> . สืบค้น วันที่ 18 ธ.ค. 2559

Lalita [นามแฝง] (ออนไลน์). <http://boratisa.blogspot.com/2008/11/form-3-3-3-1.html>. สืบค้น วันที่ 18 ธ.ค. 2559

